Latvija Amerikā

Nr. 59. TREŠDIEN, 1961. GADA 26. JŪLIJĀ 11. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apgādes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: JANIS GRINBLATS.

Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

LAIKRAKSTA PĀRSTĀVIS SAV. VALSTĪS: ERIKS VENTS, 11 Irma Ave., Port Washington, L. I., N.Y. Telefoni: PO 7-6696, PO 7-6519

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
EDITOR-IN-CHIEF: Mr. JANIS GRINBLATS.
Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
OFFICE IN USA: Mr. ERIKS VENTS, 11 Irma Ave, Port Washington, L.I., N.Y. PHONES: PO 7-6696 and PO 7-6519.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, JULY 26, 1961.

1,2

A. KALNS

VAI KOMŪNISMS VISPĀR ĪSTENOJAMS?

Jau gandrīz pus gadu simteni kopš saujiņa krievu komūnistu sagrāba valsts varu atpalikušajā Krievijā, sagraujot demokratisko republiku un nerēķinoties ar Krievijas satversmes sapulci, komūnistu ideologi runā par „pārejas laikmetu", kam sekos pilnīga komūnisma īstenošana. Cik ilgam jābūt šim „pārejas laikmetam", ne savā laikā Kārlis Markss, nedz Maocetungs, kas sevi uzlūko par „dižāko dzīvo marksistu" un citi mazāki komūnisma pravieši visā pasaulē, nav varējuši un nevar pateikt! Tas viņiem ir neērts un delikāts jautājums, un „labais tonis" komūnistu sabiedrībā nepieļauj to uzstādīt un iztirzāt... „Komūnistu manifests" un citi K. Marksa raksti tikai runā par kādu „pārejas periodu", neminot neko vairāk. Engelss gan raudzījis būt noteiktāks, paregojot, ka sociālo kārtību varēs grozīt, tikko proletāriāts būs sagrābis varu. Vai nu tas nav izpratis komūnistu daudzinātos „vēsturiskās attīstības likumus", ko taču neviens īsts marksists nemēģinās apgalvot, vai arī šie „likumi" nekam neder, jo tie pat nav varējuši palīdzēt noteikt komūnisma īstenošanas laiku, nerunājot jau nemaz par visas pasaules sabiedrības attīstību.

Neraugoties uz to, Marksa un Engelsa epigoņi - marksistiskās „pseudozinātnes" priesteri turpina runāt par komūnisma īstenošanu ar lielu dedzību.

Komūnistiskās iekārtas kvintesenci Markss formulējis savā „Gotas programmas kritikā" minētā un vairāk nekā simts gados nobružātā saukli: „No katra pēc viņa spējām, katram pēc viņa vajadzībām"! Tā ir tā „sociālā vairāksolīšana", ko neviena cita politiska partija nav varējusi pārsolīt. Tāpēc interesanti palūkoties, balstoties uz jaunākā laika Apvienoto nāciju statistiskiem pētījumiem un zinātniskām prognozēm, vai šādu principu vispār ir iespējams pasaulē īstenot?

Demografiskā statistika, ko vāc, apstrādā un zinātniski izmanto Apvienotās nācijas, daudz savā laikā peltā Maltusa pesimistiskais likums, ka cilvēku skaits pasaulē aug geometriskā, bet to uzturēšanai vajadzīgo mantu daudzums tikai aritmetiskā progresijā, atkal guvis pelnīto ievērību, sakarā ar ko radusies ideja par „dzimstības kontroli", lai aizkavētu vai novērstu neizbēgamo katastrofu, ja neizdotos apturēt „iedzīvotāju eksploziju".

Pēc Apvienoto nāciju aplēsumiem, ja iedzīvotāju straujā vairošanās turpināsies tāpat kā līdz šim, t. i. iedzīvotāju skaits pasaulē divkāršosies katros 40 gados, 2040. gadā pasaules iedzīvotāju skaits sasniegs 12 miljardus. (1961. gada beigās būs 3 miljardi). Tā tad, ja komūnistu utopiju varētu īstenot tagad, tam būtu jāvar apmierināt visas šo 3 miljardu „vajadzības", bet 2040. gadā jau būtu jāapmierina 12 miljardu „vajadzības". Pielaižot, ka komūnisti savu solījumu šīs „vajadzības" apmierināt ir kaut cik nopietni domājuši izpildīt, vēl arvien paliek atklāts jautājums, vai pasaules pārtikas un jēlvielu avoti maz atļaus šādu solījumu pildīt? Ja nu komūnistiem nav iespējams viegli dotos pasaules aplaimošanas solījumus pildīt, tad no visa komūnisma nepaliek nekas vairāk pāri kā nežēlīga, varmācīga un cilvēka brīvību iznīcinoša diktatūra. Nekāda taisnīgāka sociāla iekārta nav īstenojama, ja valda vispārīgs trūkums.

Liekās, ka A.N. publikācijas šinīs jautājumos ir visai pamācošas. Tā, piemēram, ķetu un tā derivātu tēraudu ASV ražo no dzelzs rūdas, kas satur vismaz 50 proc. dzelzs. Šādas rūdas avoti jau gandrīz pilnīgi izsmelti. Lai nodrošinātu mazattīstītām zemēm tikai pusi mūsu dzīves standarta (t. i. apmierinātu „vajadzības" tikai 50% apmēros) 2000. gadā, būtu jāražo 20 miljardi tonnu dzelzs. Tas krietni izsmeltu augsta dzelzs satura rūdu krājumus ārpus ASV. Ar alumīniju var atvietot daudzas lietas, ko tagad pagatavo no dzelzs, bet tā ražošana prasa trīs reizes vairāk enerģijas nekā dzelzs ražošana. Un tas ir, ja lietā augstvērtīgu rūdu, kuras krājumi var izbeigties 40 gados. Varš, kas elektrības vadīšanā ieņem otro vietu aiz sudraba, varbūt, jau ir aprobežotos krājumos. Drīz var izbeigties arī svina un alvas krājumi. Tāpat var drīz izbeigties cinka, kadmija, berilija un citu metallu augstvērtīgās rūdas. Tas pats sakāms par ķīmiskās rūpniecības izejvielām — sēru un oglēm. Pat Ziemeļamerikas angliski runājošās zemēs sāk trūkt ūdens, un jau tagad Losandželosa spiesta domāt par ūdens iegūšanu no jūras ūdeņa, atdalot no tā sāļus, kas izmaksās daudz dārgāk par parasto ūdeni.

Kad pienāks laiks, kad pasaules pārtikas un izejvielas vairs nebūs pietiekamas pasaules iedzīvotāju uzturēšanai, varbūt, vēl nevar pateikt, bet skaidrs tomēr tas, ka pasaules attīstība neiet pārpilnības virzienā, un ja ap 2040. gadu mazattīstītās tautas apmierinātos tikai ar 50% no tagadējā mūsu dzīves standarta, arī tad par komūnisma iecerētās paradīzes zemes virsū īstenošanu nevarētu pat sapņot. Protams, lielie biedri un Padomju Savienības birokrāti jau tagad bauda visus dzīves labumus, kas nav pieejami mazajam padomju cilvēkam, bet tas vēl nenozīmē komūnisma īstenošanu. Objektīvi skaitļi skaidri rāda, ka komūnisms nekad nevarēs iziet no utopijas stādijas, neatkarīgi no tam, vai to sauc par „utopisko" vai „zinātnisko" sociālismu. Velti „ticīgie marksisti" gaidīs „bezšķiru komūnistiskās iekārtas" atdzīvināšanu.

Tā nekad nenāks, vai, ja kaut ko, kas tanī vietā nāks, sauks par komūnismu, tas nemaz nelīdzināsies lētticīgāko komūnistu sapņiem, bet gan vairāk atgādinās tagadējo Padomju Savienības policijas valsts iekārtu.

Mariss Vētra ar kundzi Irēnu un dēlu Andreju 60 g. jubilejas svinībās, Toronto. J. Kreiļa uzņ.

ŠACHA ČEMPIONĀTĀ HELSINKOS ASV TREŠĀ VIETĀ

LATVIEŠU SPĒLĒTĀJI TURAS SPĒCĪGI

Edmars Mednis, no Ņujorkas universitātes, sasita Hansenu no Dānijas 22 gājienos, pielietojot Pirka aizstāvēšanos, kamēr Ivars Kalme no Pensilvēnijas universitātes pielietoja Karo Kanna aizsardzību un uzvarēja Klausenu 38 gājienos. Uzvarēja arī pārējie divi ASV studentu komandas locekļi, un ASV pret Dāniju ieguva 4:0 pk.

Pēc 3 kārtām ASV atrodas 3. vietā, ar 8:4 pk., pirmā vietā Čechoslovakija ar 9:1 un otrā — Pad. Savienība ar 9:2. Pag. gadā, kad studentu šacha čempionāts notika Ļeņingradā, amerikāņi, kā zināms, izcīnīja 1. vietu. Pašlaik Helsinkos krievi dara iespējamo, lai šo titulu atkal iegūtu.

Otrā kārtā pret amerikāņiem krievi ieguva 3:1 uzvaru, jo neizšķirtās panāca tikai Lombardijs ar Veinstīnu, kamēr Šervins un Kalme cieta neveiksmi (I. Kalmi pieveica pie 4. galdiņa Hodos).

Pērn krievu pusē un ar lieliem panākumiem cīnījās latvietis Klovans, uzvarot visās partijās, bet šoreiz viņš krievu komandā vairs nav iedalīts. Oficiāli ziņo, ka Klovans esot... saslimis, bet privāti dzirdams, ka viņš nav izlaists laukā no Rīgas, un tādējādi var tikai minēt par neizlaišanas iemesliem. Iespējams, ka lielu lomu spēlējis krievu šovinisms, jo tiem nepatika šejienes (Kanadas un ASV) latviešu preses uzsvērumi, ka amerikāņu un krievu komandā spēlējuši 3 latvieši, un kopsummā ieguvuši lielāko punktu skaitu. Par to vēstīja no Vašingtonas, D.C., arī latviešu radio raidījumi.

Amerikāņu studentu komanda novietota skaistā vasaras atpūtas vietā Helsinku tuvumā (ar pagrūti izrunājamu vārdu — Teekkarikyla, Otaniemi); uzņemšana ir ļoti sirsnīga, spēlēšana notiek no pl. 4—9 vakarā, un uz turnīra vietu — Technisko augstskolu — spēlētājus nogādā mašīnās. Amerikāņiem pašlaik ir labas cerības uz otro, vai trešo vietu, bet no pirmās vietas viņus attālinājis smagais zaudējums krieviem, un iespējams, ka mazliet citādā sastāvā būtu iegūts vismaz neizšķirts rezultāts.

Bērnu svētki Sidrabenē

VAIRĀK PAR 600 LIELU UN MAZU APMEKLĒTĀJU VADA SKAISTU SVĒTDIENU

O. K.

Tveicīga bija Sidrabenes bērnu svētku diena, pag. svētdien, kaut iepriekšējā naktī nolija pērkona lietus, bet svētdienas rīts jau iesākās ar tveicīgumu, kas prasīja daudz izturības kā no mazajiem, tā arī no lielajiem svētku dalībniekiem, kas kuplā skaitā (apm. 600) bija pulcējušies kopā.

Svētkus ievadīja māc. A. Čopa vadītais dievkalpojums, kas bija kupli apmeklēts, un draudzes gans svētrunā aicināja staigāt Dieva patiesības ceļus, izlūdzoties tā Kunga svētību bērnu svētku priekam un gaišumam. Brīvdabas baznīcas apkārtnes idille un miers ienesa dievkalpojuma norisē lielu svētsvinīgumu un pārdzīvojumu, un apkārtnes koku klusumu piešalca ar baznīcēnu pacilāti dziedāto „Teici to Kungu, to godības ķēniņu svētu . . ."

Svētku parādes gājienā piedalījās ap 250 bērnu un jauniešu, kas, tautas marša skaņu pavadīti un karodziņiem rokās, iesoļoja svētku laukumā. Bērnu svētkiem bija veltīts īpašs moto „Mans zelts ir mana tauta", uz ko ievaduzrunā arī norādīja svētku programmas vad. J. Pālens. Svētku atklāšanas uzrunu teica LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis, dedzīgos vārdos aicinot mazos svētku dalībniekus sekot svētku moto, un augt un veidoties, lai jaunā audze kļūtu mūsu tautas zelts. Viņš arī aicināja ikvienu neaizmirst to zemi, no kuras esam cēlušies un kur vēl šo baltu dienu dzīvo un cieš latvju tauta.

Nometnes bērnu runas koris D. Gribustes vadībā deklamēja „Tālavas taurētāju", un bērnu kopkoris, māc. A. Čopa vadībā dziedāja „Svētī, Kungs, un sargi", „Sēju jauku rožu dārzu", u. c. Sekoja vingrošanas priekšnesumi, bērnu dārza un nometnes bērnu izpildījumā, vingrošanas skolot. K. Rasas vadībā, bet īpašus, 8 bērnu sniegtos vingrošanas priekšnesumus uz dēļa bija sagatavojusi V. Baumane. Sekojošā šķēršļu gājienā uzvarētājas šoreiz bija meitenes. Svaru celšanas demonstrējumos brīvās pasaules latviešu stiprākais vīrs, svarcēlājs A. Kārkliņš, parādīja sacīkšu paņēmienus. Demonstrējumos piedalījās arī J. Rasa un J. Simanovskis.

Svētku programmu noslēdza K. Rasas iestudētais un sagatavotais Lielais vingrojums, kurā piedalījās apm. 130 bērni. Vingrojumiem piekļāvīgu akordeona mūzikas pavadījumu ar latvisko dziesmu un deju melodijām sniedza J. Briedis.

Pusdienas pārtraukumam sekoja sacensības un nodarbības īpašos stendos. Kā pirmais no stendiem darboties beidza Laimes aka, kuras laimestus (170 mantas) iztukšoja ātrā laikā. Laimes aka atradās pirmās draudzes dāmu komitejas pārziņā un to vadīja pr-ce I. Plise, Z. Freimute un A. Innus. Saules puķu sētiņa (zīmējumi un bilžu salikšana) darbojās draudzes svētdienas skolas pārziņā un skolas pārz. A. Cēberes, skol. A. Pērkones, B. Kūlas un E. Namgaudas vadībā. Ganu novietnē darbojās E. Henišs, K. Porietis, A. Siliņš; pasaku un mīklu stendā B. Senkēviča un M. Viškere. Pazīsti Latviju stendā bija jāparāda vēstures un ģeografijas zināšanas, un stends darbojās V. Slaviešas, E. un A. Bāliņa vadībā. Zīmēšanas - veidošanas stendu vadīja G. Tiltiņš un L. Zuntaka, un šeit labākos panākumus guva, saņemot attiecīgas godalgas: Ingrida Boss, K. Bērziņš, Ruta Kalniņa (zīmēšanā un A. Zvirgzdiņš (veidošanā). Tautas dziesmu stends darbojās J. Petzaļa un O. Liepas vadībā, un latviešu valodas stendā darbojās N. Līduma un M. Miezīte. Šķēršļu gājiena stendu vadīja M. Lorbergs, G. Rāviņa un I. Banga, un riņķīšu mešanu A. Āpše un V. Pempers. Šautriņu mešanu vadīja E. un Br. Ķikuti, bet makšķerēšanas stendu A. Ķivlenieks un O. Šmite. Bumbiņu mešanas stendā darbojās M. Tetere, Sk. Pūpēde, V. Boss un E. Ārgalis. Šaušanu ar loku vadīja A. Zaķis un A. Pelše, un mazkalibra ložu bises šaušanas stendu J. Dreifelds un V. Damanis. Stendu „Uzmini", pieaugušiem, vadīja L. Maskoviča un V. Šildere, un sacensības balvu — barometru ieguva Konstance Šķiedra, un pirmo lielo nozīmi par 12 bērnu stendu apmeklēšanu ieguva I. Kalniņa. Bumbiņas mešanas stendu (arī pieaugušiem) vadīja L. un Z. Līdumi, bet riņķīšu mešanu pieaugušiem vadīja G. Āpše un U. Maksiņš. 12 stendus izgāja 35 bērni, iegūstot lielās nozīmes, bet 68 bērni apmeklēja 8 stendus, iegūstot mazās nozīmes. Sevišķi lielu piekrišanu ieguva šaušana ar loku, tāpat zīmēšana, šautriņu mešana, pazīsti Latviju u. c. Šaušanas stendu pieaugušiem ar mazkalibra šauteni vadīja R. Velme ar A. Bumiņu, un jau trešo gadu no vietas labākais punktu guvējs bija H. Martinsons, iegūstot 137 punktus no 150 iespējamiem. Otrā vietā palika A. Āboliņš (136), trešā J. Preiss (135). Peldēšanas sacensības vadīja Kanadas latv. sporta apvien. pr-ks J. Ādminis, un labākos rezultātus guva: zēniem no 8-9 g. v. brīvā stilā un uz muguras A. Ezers. 10-11 g. v. brīvā stilā — J. Hausmans, V. Upāns un I. Gaiķis. 12-13 g. v. — G. Jansons, A. Kalupnieks un Dz. Pūpēdis. 14 g. v. un vecāki — T. Līdums, V. Kauliņš un J. Udrovskis. Uz muguras: 10-11 g. v. V. Upāns, J. Kārkliņš un J. Pūpēdis. 12-13 g. v. — G. Jansons, P. Mukts un Dz Pūpēdis. 14 g. v. un vecāki — J. Udrovskis, T. Līdums un A. Liepa. Meitenēm, brīvā stilā, 10-11 g. v. — V. Sevele, I. Karole un R. Bermane. 12-13 g. v. — L. Liepa, L. Stūre un G. Lepane. 14 g. v. un vec. — I. Sevele. Uz muguras: 10-11 g. v. — V. Sevele, I. Karole un D. Šteinharde. 12-13 g. v. — R. Gulbe, L. Liepa un L. Stūre. 14 g. v. un vec. — I. Sevele.

Sevišķi spraiga izvērtās volejbola sacensība starp Sidrabenes un Saulaines vasaras nometņu komandām, un spraigā cīņā, cīnoties punktu pa punktam, uzvaru 3 setos izcīnīja Saulaines komanda. Abas komandas spēlē bija stipri vienlīdzīgas, tikai Sidrabenes spēlētājiem tieši pēdējās minūtēs pietrūka mazliet laimes un izmaņas, lai izcīnītu uzvaru. Uzvarētājiem māc A. Čops pasniedza pirmās ev.-lut. draudzes dāvāto ceļojošo kausu, kuru tie izcīnīja jau otro gadu pēc kārtas. Sacensību uzmanīgi tiesāja Kanadas latv. sporta apvienības pr-ka v. E. Skujiņš. Uzvarētāju vienībā spēlēja: G. Ozoliņš (kapt.), V. Lote, J. Manģulis, V. Akers, A. Pērkons, E. Ozoliņš, un rezerves spēlētāji — G. Tīcmanis, J. Līdums un P. Pogulis. Vienības treneris Auseklis Pērkons jutās par izcīnīto balvu visvairāk iepriecināts un tencināja vienības spēlētājus.

Bērnu svētkus pagodināja ap 40 Saulaines bērnu vasaras nometnes dalībnieki, ierodoties uz svētkiem īrētā autobusā, nometnes komandanta M. Pones un Saulaines pārvaldes loc. K. Ozoliņa vadībā, ņemot dzīvu dalību nodarbībās un sacensībās. Svētkos bija ieradies arī Saulaines pārvaldes pr-ks E. Buka, un viņu, kā arī pārējos viesus ar Sidrabenes jauninājumiem iepazīstināja pārvaldes loc. P. Plīsis.

O. K.

DOMAS UN DARBUS JAUNATNES AUDZINĀŠANAI

SKAUTU SKAITS PIEAUDZIS — LIELĀKAIS GANDARĪJUMS VADĪTĀJIEM.

Latv. skautu 3. novada un gaidu 2. novada 30 vadītāji savā gadskārtējā nometnē 14., 15. un 16. jūlijā Fort Caster militārajā novietojumā pie Kalamazū, rīkoja nodarbības, klausījās referātus, daudz laika veltīja apspriedēm, darba pārtraukumos peldējās skaistajā Eagle ezerā, skandināja tautas dziesmas un pulcējās pie kopējā ugunskura, tā mācot cits citu un mācoties ikviens pats, veltīja 3 dienas jaunatnes audzināšanas darba sekmēšanai nākotnē. Par to, ka arī no jaunākās paaudzes tiek vērsta vērība audzināšanas darbam, liecināja samērā lielais skaits to vadītāju, kuru apzīmēšanai lietoja v. v. (vad. vietnieks), kuri nāk no lielgaidu vai roveru vidus. Novada apmēros skautu skaits audzis un no jauna Klīvlendā nodibināts mazskautu pulciņš, — izrieta no ziņojumiem kopējā vadītāju apspriedē, kas bija gandarījums šī darba veicējiem, vadītājiem. Tāpat iepriekšējā gada paredzētā darbība ar uzviju reālizēta: notikusi lielā novada nometne, vadītāju nometne, sarīkoti vadītāju un kopnieku sagatavošanas kursi, roveru un liegaidu sagaitā izrādīta dzīva interese, roveru pārdomu naktī no jauna 18 roveri nodevuši solījumu un arī Gaŗezera vadītāju kursos atsaucība izrādījusies laba. Kalamazū DV apvienība dāvājusi savu atbalstu skautisma veicināšanai. Gadskārtas lielo novada nometni rīkos Grand Rapidu vienība. Apspriede, kuras gaitu protokolēja divi sekretāri, vad. A. Rieksts un vad. J. Apsīte, ritēja raiti, jo debates bija saistošas un tajās piedalījās vairāki vadītāji. Par tematu „Vai ir vērts" referēja vad. K. Stunda. Viņa sniegums vadītājus tā sajūsmināja, ka viens no viņiem pēc referāta priekā izsaucās: „Ir vērts, ka esmu latviešu skautu audzinātājs."

Ugunskura priekšnesumus vadīja A. Ozols, sen. no Detroitas, bet to iededza Jersikas 4. skautu novada priekšnieks I. Kidlišs no Čikāgas. Ugunskura stāstu teica vad. A. Rieksts no Grand Rapidiem. Priekšnesumus kuplināja arī Kalamazū mazskauti, skauti, dižskauti, kuriem tanī pašā laikā un vietā notika kārtējā vienības nometne.

Nometnes priekšnieks bija ASV latv. skautu pr-ks, vad. A. Artmanis, kurš izpilda arī 3. novada skautu priekšnieka pienākumus, komandants — vad. R. Rollis un nom. saimnieks J. Vaseris.

BALTIJAS VALSTU PIEVILKŠANAS SPĒKS

Rietumvācijas žurnālisti, kas nesen apceļojuši Padomju Savienību, zina stāstīt, ka komūnistu valdība ar nepatiku noraugoties uz to, ka Rīgai, Tallinai un Viļņai krievu jaunatnē ir liels pievilkšanas spēks. Krievu jaunieši, kas apmeklējuši Baltijas valstīs, stāsta, ka „tur daudz kas ir citādāks nekā citās padomju republikās." Tie uzskatot Baltijas valstis kā „vārtus uz rietumiem".

M. Vētras jubilejā: 1) Viesi saņem jubilāru ar „Daudz baltu dieniņu". 2) M. Vētra ar kundzi apsveicēju pulkā. 3) J. Benjamiņa ar jubilāru priecājas par Jaunās Gaitas adresi. 4) Kā sadalīt torti? — M. Vētras kundze un dzejn. V. Toma sarežģītā uzdevuma priekšā. (JAK) uzņēmumi)

Latvija Amerikā

Nr. 59. TREŠDIEN, 1961. GADA 26. JŪLIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS.

KANADĀ

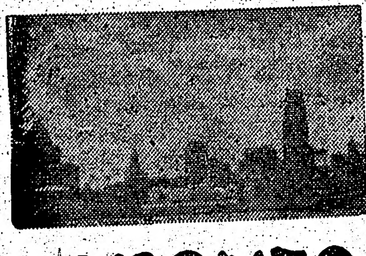

TORONTO

● Ziemeļkalifornijas draudzē māc. A. Ernstsons salaulājis Jāni Ezergaili no Toronto un želsirdīgo māsu Ireni Petričeku.

● Toronto latviešu tenisisti nodevuši Sidrabenes pārvaldei velti — tenisa spēles piederumus, tenisa sporta veicināšanai, par ko pārvalde dāvātājiem ļoti pateicīga.

● Māc. A. Briedis salaulājis Gunāru Ķimeni un E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas audzēkni Marjo Ritu Hamalainenu (somiete).

● Saulaines bērnu svētku priekšvakarā, sestdien, 5. augustā Saulainē būs lielais ugunskurs ar nometnes bērnu un pieaugušo priekšnesumiem. Ugunskuru vadīs māc. A. Lūsis un teiks ugunskura stāstījumu par Garlība Merķeļa grāmatu „Latvieši", kas iznāca pirms 165 gadiem. Būs arī deju vakars.

● Sestdien, 19. augustā, Sidrabenē volejbola un basketbola spēļu sacensības, kā arī tenisa spēles demonstrējumi, kam sekos deju vakars. Svētdien, 20. augustā, Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā, Sidrabenes sporta svētku ietvaros.

● Deju vakars Sidrabenē, pag. sestdien, bija pulcinājis vairāk kā simts deju prieka cienītāju, vairākumā jauniešus. Pie skaņu lentes mūzikas prieki turpinājās līdz pusnakts stundai. Sidrabenes strauta krastmalā liesmoja vairāki ugunskuri. Skanēja dziesmas.

● Sidrabenes bērnu un jauniešu nometnei šogad liela piekrišana, un nometnes vadībai zināmas grūtības apmierināt visus nometņot gribētājus. Pag. sestdien, kā 135. nometņotāju uzņēma 16 g. v. bāreni Imantu Zariņu no Grand Rapidiem, kas zaudējusi savu tēvu kaujas laukā pie Bauskas. Nometnes atbildīgais vad., kā zināms, ir māc. A. Cops, komandante vingrošanas skolotāja K. Rasa, mazo bērnu mājas vad. A. Heniša, programmas vad D. Gribuste, saimniecības vad. V. Pālēna, padomnieks J. Pālēns u. c.

● Saulaines bērnu svētku sarīkojumu ievadā piektdien, 4. augustā, pl. 9 vak. Saulainē notiks kino izrāde. 5. augusta vakarā būs lielais ugunskurs ar sekojošu deju vakaru pieaugušiem. Svētdien, 6. augustā, notiks Saulaines tradicionālie bērnu svētki, un tos ievadīs pl. 10 rītā ar māc. A. Lūša dievkalpojumu zem teiksmainās ābeles. Būs nodarbības un sacensības svētku sētendos, bet vakarā tradicionālā bērnu masku balle. Pirmdien, 7. augustā, dažādas sporta spēles ar sacensībām.

● Dziesmu svētku mākslas izstādes techniskā komisija informē, ka pieteiktas un saņemtas jau vairākas gleznas no citām zemēm, kā Argentīnas, Zviedrijas, Vācijas un ASV. Bet vērojamā maza aktivitāte Kanadas latviešu mākslinieku darbu pieteikumos, un techniskā komisija atkārtoti norāda, ka darbu pieteikšanas pēdējais termiņš ir 31. jūlijs, un darbu nodošanai — 12. augusts. Techniskās komisijas pr-ža J. Zuntaka adrese: 84 Abbott Ave., Toronto 9, Ont. (tel. RO 2-0285).

PASKAIDROJUMS

Mūsu laikraksta š. g. 29. aprīļa numurā Studenšu korp. kopa Toronto paskaidro, ka mirušā agronome Anna Graudiņa nav piederējusi studenšu korporāciju saimei. Šis apgalvojums neatbilst patiesībai, jo nelaiķe bija korporācijas „Selga" locekle.

IESPAIDI SAULAINĒ

KĀ PAVADA VASARU SAULAINES NOMETŅOTĀJI

Kluss svētdienas rīts Saulainē, tikai kokos un krūmājos atskan putnu čivināšana un arī balsis no telšu nojumēm. Tie ir Saulaines bērnu un vasaras nometnes iemītnieki, kas stiprinās Saulaines apkārtnes veselīgajā gaisā, saulē un vējos. Šī vasara arī bagāta ar lietu un pērkoņa dārdiem, kas nereti saslapina mazos „zaļumniekus", bet daba ir jāmīl un jāpierod arī pie tās untumiem... Saulaine ar savām apkārtnes birztalām un, ja varētu teikt, ar savas apkārtnes dabas pirmatnējiem, straujajiem upītes ūdeņiem un tajos vietumis redzamiem sēklīšiem atgādina sen redzētas dabas ainavas dzimtenē. Bieži nācies dzirdēt dabas mīļotāju spriedumu par Saulaines skaistumu, kas īpaši izpaužas savā dabiskumā, bet vai Saulaines seja nezaudēs savu īpatnību, kad to sāks rotāt ģimenes mājiņu dārzi?... Bet tas pieder vēl tālākai nākotnei, kaut gan Saulaines territorijas kalnājā koku paēnās paceļas jau vairākas vasaras mājas, pašu Saulaines ļaužu celtas, latviskā gaumē un izdomā. Jaunie iemītnieki priecājas, ka izbūvēta arī elektriskās gaismas līnija, un pirmā māja (K. Ozoliņa) jau pieslēgusies gaismas tīklam. Latviešu ļaudis mīl dārzus un ziedus, un līdz ar mājas pirmajiem pamatu balstiem, tūdaļ ierāda vietu košuma stādiem un ziediem. Mazajā telšu pilsētiņā čalas pieņemas, jo iemītnieki steidzas mazgāties, kam seko brokastošana un jāpilda arī nometnes pienākumi, jāpiedalās karoga pacelšanā. Tā tas notiek ik dienas, un kāds atvaļinājuma pavadītājs Saulainē atzinās, ka tieši karoga pacelšanas un nolaišanas ceremonijas viņu vislabāk latviski sasildot... Ik svētdienas nometņotāji dodas uz dievkalpojumu zem teiksmainās Saulaines ābeles, kur māc. A. Lūsis izlūdzas Dieva svētību jaunajām sirdīm, viņu ticībai Latvijai un mātes valodai. Skaisti ir šie dievkalpojumi, kuros pacilāti skan bērnu balsī skandinātās dziesmas par godu debesu valdniekam. Kad mācītājs, amata pienākumu kavēts, nevar Saulainē dievkalpojumā piedalīties, tad šo pienākumu veic nometnes komandants Māris Pone. Sarunā ar viņu avīžnieks gūst arī tuvāku ieskatu par nometnes ikdienas dzīvi un tās baltajām un ēnainajām pusēm. Nometnē pašreiz 58 bērni un jaunieši, kas šeit ieradušies no Kanadas latviešu centriem, un arī no ASV. Nometne uzsāka darboties 2. jūlijā, un tās slēgšana iecerēta 26. augustā. Kā komandanta palīdzes darbojas I. Akmene un N. Tomase, kas pārzina arī mazos bērnus (5—7 g.), kuŗi pārnakšņo telpās. Viņu nav daudz, tikai 8. Nometņotāji teltīs sadalīti vecuma grupās, un teltī mīt 3—4 bērni. Nometņotāji stiprinās 4 ēdienu reizēs pie garžīgi gatavotām maltītēm, par kuŗām rūpējas Saulaines virtuves saimniece Lapsas k-dze ar palīdzēm — Niedras un Apariņa k-dzēm. Svaigajā gaisā pavadītais laiks rada labu ēstgribu, kādeļ arī atkrīt nereti novērotā bērnu neapmierinātība par ēdienu negaršību u. tml.

Pēc pusdienām 1½ stunda tiek veltīta diendusai, un tikpat ilgs laiks bērnu rīcībā brīvai pastaigai. Pilnīgs vakara miers nometnē ir jāievēro pl. 10, bet celšanās pl. 8 rītā. Trešdienu vakaros bērni un jaunieši priecājās tautiskās rotaļās un dejās, bet piektdienu vakaros ir kultūras filmu izrādes. Ugunskuri notiek sestdienas vakaros un parasti to programmu vada nometnes komandants. Programmā galvenokārt ir dziesmas un pašu nometņotāju priekšnesumi, kuŗi tiek jau iepriekš sagatavoti. Tiek veltīta ievērība sporta spēlēm vieglatlētikas nozarē un peldēšanā, kā arī bumbu spēlēs u.t.t. Notiek arī šķēršļu gājienu nodarbības, nakts rotaļas u. c. Zēni un meitenes (13—16 g. v.) varēja piedalīties arī šaušanas apmācībās ar mazkalibra šauteni A. Kūlaiņa vadībā, un sarunā ar viņu pavīdēja liela apmierinātība par ieturēto kārtību un disciplīnu.

Nometņotāji gatavojas arī bērnu svētkiem Saulainē.

Runājot par grūtību problēmām, Māris Pone īpaši pasvītro valodas jautājumu, kuŗā ir vērojama vietumis pašu vecāku nepardomātā pieeja, lietojot sarunā ar bērniem angļu valodas vārdus, un pat atsevišķos gadījumos runājot ar bērniem lauzītā angļu valodā. Nometnes vadība uzmanīgi seko latviešu valodas ieturēšanai sarunās u.t.t., un nākas pat novērot gadījumus, ka lieli palīgi cenšas būt paši nometņotāji, kas cītīgi aizrāda svešvārdu piekopējiem. Bet liekas, ka valodas jautājums kļūs uz priekšdienām par cietāko riekstu vasaras nometņu latviskuma saglabāšanai.

Nometnes komandants arī norāda uz neērtībām, kad vecāki izņem bērnus uz atsevišķām dienām no nometnes dzīves, līdz ar to sagādājot nometnes vadībai un pašiem nometņotājiem grūtības. Runājot par pašiem nometņotājiem, var secināt, ka vairākumā tiem nometnē pavadītās dienas patīk. Liekas, ka Saulaines pārvaldei bijusi laimīga izvēle komandanta personā, par ko nācās dzirdēt atzinīgus vārdus kā no nometņotājiem, tā arī viņu vecākiem. Saulaines pārvalde ar enerģisko pr-ku E. Buku ir pielikusi daudz pūļu nometnes svētīgajā pasākumā, un ir laba cerība, ka latviskās nometnes čalas Saulainē neapsīks arī turpmākās trimdas vasarās.

AGLONAS DIEVMĀTES SVĒTKI

Kā katru gadu, tā arī šogad Aglonas Dievmātes godam rīkotie svētki Londonā, Ontario, notiks 19. un 20. augustā.

Sestdien, 19. augustā, plkst. 7 (DST) svinīgs vakara dievkalpojums Čestochovas Dievmātes baznīcā, 417 Hill St. Plkst. 8 turpat baznīcas zālē svētku akts un L. Caukas uzvedums „Dienās senajās". Pēc oficiālās daļas paredzētas kopīgas vakariņas un saviesīgā dzīve pie labas deju mūzikas.

Svētdien, 20. augustā, plkst. 9 no rīta svētku dievkalpojums turpat Čestochovas baznīcā, kuŗu vadīs V. E. bīskaps J. Rancāns, piedaloties citiem latviešu garīdzniekiem. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplinās Kanadas latviešu katoļu apvienības koris. Stundu pirms dievkalpojuma būs iespēja pieiet pie bikts turpat baznīcā.

Londonas latviešu katoļi sirsnīgi aicina visus tautiešus piedalīties šais tradicionālajos Māras zemes Karalienes godam rīkotajos svētkos. Šie svētki mūs trimdā esošos sasilda, mierina un stiprina ticībā.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Vilkoksas pilsētā, Saskačevanā, pirmdien izcēlās ugunsgrēks graudu elevātoru rajonā. Stiprais vējš traucēja ugunsdzēsēju darba sekmes, kamdēļ nodega vairāki elevātori, pilni ar graudiem un miltiem. Zaudējumus vērtē uz 1 milj. dolariem.

Par Kanadas bankas direktoru līdzšinējā J. Coynes vietā apstiprināts Louis Rasminsky. Jaunais direktors ir žīdu tautības, dzimis 1908. g. Montreālā, beidzis Toronto universitāti, kādu laiku darbojies Tautu Savienībā, Ženēvā, kā lietpratējs finanču jautājumos. Kopš 1943. gada Kanadas bankas vicedirektors. Finanču ministrs Flemings presei izteicies, ka Rasminskis esot labākais vīrs, kuŗam var uzticēt Kanadas bankas vadību.

Lasot laikrakstos par mežu ugunsgrēku postījumiem Kanadā, divi cietumnieki Vinipegā nākuši klajā ar originālu plānu, kā ugunsgrēkus apkaŗot. Laikraksti ziņo, ka plāns pelnot ievērību, kamdēļ ar to patlaban iepazīstas attiecīgās valdības iestādes. Manitobas provinces premjērs Duff Roblins atradis cietumnieku plānu par visai interesantu un ievērības cienīgu.

Vudbainas plūdmalē svētdien divas ģimenes pastaigājās ar suņiem saitēs: vieniem liels bokseris, otriem vilku suns. Abi mīluļi rūkdami metās viens otram virsū, un cīņa sākās. Tanī aktīvi piedalījās arī suņu īpašnieki, mēģinādami aizstāvēt katrs savējo. Cīņa bija nevienāda, jo bokseri aizstāvēja 9 vīri un sievas, bet vilkam palīgu bija tikai trīs. 46 g. v. Hildai Viljams no Marigold avēnijas, Toronto, cīņā lauzts atslēgas kauls, citiem sakosti pirksti un saskrāpētas sejas. Lietu iztiesās 31. jūlijā.

Padock tavernā, Queens St., W., Toronto, pirmdien bija iegriezies 37 g. v. Staņislavs Vilks no Gladstone Ave., bet bāra pārzinis liedzās tam izsniegt pieprasīto veldzi, aizrādīdams, ka prasītājs jau manāmi iereibis. Tad Vilks izsteidzies ārā, paķēris atkritumu tvertni un uzmaucis to krodziniekam galvā. Kad kāds no apmeklētājiem steidzies palīgā, mēģinādams savaldīt trakojošo Vilku, pēdējais iekodis tam pirkstā. Policija vainīgo apcietinājusi, un tam būs jāatbild par huligānismu un smagu miesas bojājumu nodarīšanu dzērumā.

KO SPRIEDA DZIESMU SVĒTKU KOMITEJA

Dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē, 20. jūlijā, piedalījās arī Sidrabenes pārv. pr-ks. A. Rāviņš, sporta darbinieks J. Pālens, Kanadas latviešu gaidu un skautu jendu pārstāvji vad. A. Martinsone un vad. M. Stīpnieks. Pārrunāja kārtības dienesta jautājumu, un to uzticēja skautiem un gaidām, kas ņems dalību arī vietu ierādīšanā dziesmu svētku sarīkojumos, bet dziesmu svētku kopkoncerta sarīkojuma vietā Maple Leaf Gardens arēnā pārdos žetonus un programmas. Žetonu cena 75¢, no kā 10 proc. saņems pārdevēji. Gaidas un skauti darbosies arī informācijas dienestā. Pārrunāja arī svētku atvadu sarīkojumu, kuŗš notiks Sidrabenē, 4. septembrī. J. Pālens sniedza tuvāku informāciju par sporta spēlēm atvadu dienas sarīkojumu programmā, kur paredzētas arī jautrības spēles, tautas dejas u. t. t. Dziesmu svētku programmas brošūras techniskais redaktors J. Vītols pieteicis savu atsaukumu uzņemties šo pienākumu, izsakot neapmierinātību par amata darba sadalījumu, un brošūras redaktors (arī techniskā) amata pienākumus uzticēja R. Bregžim, kuŗš arī informēja par CBS izrādīto interesi dziesmu svētku uzņemšanai un ieskaņošanai. Nolēma ievietot dziesmu svētku sludinājumus visos 3 Toronto lielajos kanadiešu laikrakstos. Jau iespiestas 14.000 skrejlapas, kuŗas izplata latviešu centros. Saņemtas vēl 200 pārnakšņošanas vietas Toronto universitātes mītņu novietojumā. Kanadas aizsardzības ministrs Douglas Harkness, kā zināms, devis savu piekrišanu piedalīties dziesmu svētku atklāšanā, lūdzis piesūtīt viņam vispārēju un tuvāku informāciju par dziesmu svētkiem, un rīcības komiteja ar gandarījumu uzņēma ziņu par valdības augstās amatpersonas tuvo interesi dziesmu svētku notikumā. Nākošā rīcības komitejas sēde ceturtdien, 27. jūlijā, pl. 7 vak. Toronto DV nod. namā.

STARPTAUTISKO TAUTAS MŪZIKAS KONFERENCI

pirmo reizi noturēs Kvebekā, no 28. augusta līdz 3. septembrim. Sponsoros ietelp Lavala universitāte, Kanadas padome un Kvebekas kultūrālo lietu departaments. Starp dalībniekiem būs Alan Mills, Kanadas tautas dziesmu dziedātājs, Dr. Helen Creighton no Halifaksas, kas ir Atlantijas piekrastes tautas dziesmu vācēja, sērs Ernests Mekmillens, Amerikas tautas dziesmu dziedātājs Pete Seeger un Dr. Carmen Roy no Nacionālā mūzeja Otavā.

DV Toronto nod. valde RĪKO IZBRAUKUMU

zaļumos ar makšķerēšanas sacensībām uz Trentas ūdeņiem š. g. 29. jūlijā, ar atgriešanos 30. jūlijā. Interesentus lūdz pieteikties iepriekš, lai varētu rezervēt laivas — dienā EM 8-0792 un pie Jāņa Treija vakaros — HO 5-3611. Izbraukumā paredzētas kopīgas vakariņas un brokastis, par ko rūpēsies pašu slavenais pavārs Rūdis. Veiksmīgākajiem makšķerniekiem pasniegs balvas. Uz redzēšanos kuplā skaitā!

DV TORONTO NOD. VALDE.

MANITOBĀ BŪS LĒTĀKI MEDIKAMENTI

Manitobas provinces valdība ir pirmā, kas uzsākusi cīņu pret pārāk augstajām ārstniecības zāļu un medikamentu cenām. Manitobā jau divus gadus pastāv veselības apdrošināšanas plāns, kuŗā ietilpst brīva ārsta palīdzība un uzturēšanās slimnīcās. Tūliņ pēc plāna iedzīvināšanas veselības departamenta lietpratēji nāca pie slēdziena, ka ārstniecības zāles un citi medikamenti, salīdzinot ar darba algām, ir par daudz dārgi. Manitobas premjērs Dafs Roblins iecēla komisiju, kuŗa lietu izmeklējusi un atradusi, ka dažas ārstniecības zāles pārdod pat ar 1200% peļņas.

Valdība tagad šai ziņā ieņēmusi stāvokli un uzaicina ārstniecības zāļu ražotājus atvērt uzņēmumus Manitobā un ražot medikamentus saskaņā ar provinces valdības noteikumiem. Ražotāji, kas savus uzņēmumus pārcels uz Manitobu, baudīs visas priekšrocības financiālā un tirgus ziņā, un līdz ar to sekos aizliegums zāles ievest no citām provincēm, kur uzņēmumi vēl pieturēsies pie vecā ražošanas un pārdošanas principa.

Pašlaik vēl pētī t. s. patentu medicīnu jautājumu, kuŗu vērtība parasti tuvojas nullei, bet kuŗu patēriņš, pateicoties reklāmām, ir ar augošu tendenci.

Ierobežos arī radio un televīzijas reklāmas, par kuŗām pierādīsies, ka tās publiku krāpj.

J. Z.

ĢIMENES PIEAUGUMS UZ TELEVĪZIJU

Daugavas Vanagu Manitobas nodaļas sekretāru Gunāru Cepli un bij. nodaļas dāmu komitejas priekšnieci Ausmu Cepli, Dievs tieši Jāņu priekšvakarā apbalvojis ar meitiņu, kuŗu domāts saukt par Ilzīti.

Vecāki par jauno atvasīti sevišķi lepni, jo tūdaļ pēc piedzimšanas tā slimnīcā atzīta par smukāko bērnu, un vecākus lūdza to dot par modeli televīzijas raidījumam. Tā mazā Ilzīte jau dažas stundas pēc dienas gaismas ieraudzīšanas, kļuva par televīzijas zvaigzni. Novēlēsim, lai Ilzītei veicas tikpat spoži arī nākotnē.

LATVIEŠU TAUTU MEITAS MELONU FESTIVĀLĀ

Pirmais ūdens meloņu festivāls, Toronto, kas notika Toronto itāļu dārzā, pulcināja ap 6000 apmeklētāju, to vidū arī daudzus latviešus. Festivāls iesākās pag. sestdien pusdienas laikā un ilga līdz vēlai pusnaktij. Rīkotāji bija gādājuši par visāda veida izpriecām, ieskaitot eiropiskās sporta spēles, laimes „akas" un dejošanu „zem zvaigznēm". Neparprotami, galvenā atrakcija bija meloņu ēšanas sacensības. Pārākie, kā to jau varēja sagaidīt, bija itālieši. Neoficiālu rekordu tie uzstādīja arī picu ēšanā un dziesmu dziedāšanā, sasēduši pie gaŗiem galdiem, kā agrāk Latvijā kulšanas talkā.

Bez pieminētām izdarībām vēl jāpiemin latviešu tautu meitu piedalīšanās šajā festivālā. Kanadiešu laikrakstu fotografi bija ievērojuši mūsu krāšņos tautas tērpus, par ko liecināja uzņēmumi nākošā dienā Toronto lielajos dienas laikrakstos.

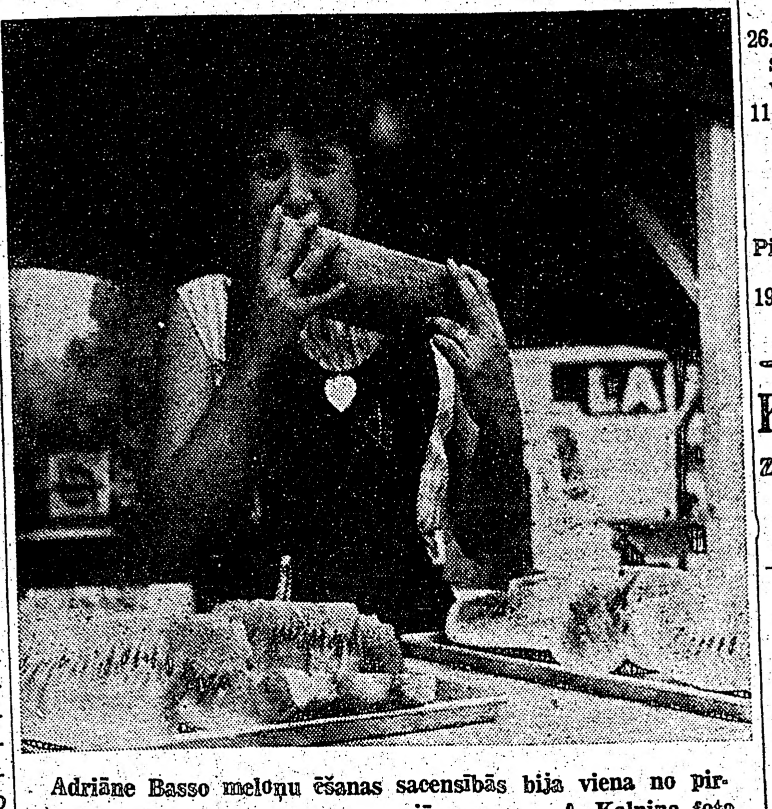

Adriāne Basso meloņu ēšanas sacensībās bija viena no pirmajām. A. Kalniņa foto

VINIPEGĀ CIETIS NELAIMI SABIEDRISKS DARBINIEKS

Teodoram Minkēvičam, strādājot savā darbā ar frēzmašīnu, kājai slīdot, mašīnā ierauta kreisā roka. Pēc nelaimes cietušais bijis bez samaņas, jo kaulu lūzumi izsaukuši briesmīgas sāpes.

Cietušais tūdaļ nogādāts St. Boniface slimnīcā, kur sniegta pirmā palīdzība, pēc tam aizvests uz Concordia slimnīcu Vinipegā, kur izdarīta operācija.

Tiešo miesas bojājumu apmērs nav zināms, bet domājams, ka nebūs vairāk zaudējumu kā puspirksts, jo palīdzība sniegta laikā.

Teodors Minkēvičs strādā Sash Doors mēbeļu fabrikā kā mēbeļu galdnieks. Vinipegas tautiešu sabiedrībā Teodors Minkēvičs pazīstams kā centīgs sabiedrisks darbinieks, sevišķi aktīvi strādājot DV Manitobas nodaļā.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TOP PLAŠĀKĀ JAUNKANADIEŠU IZSTĀDE

Anni Mines'cue vadīs modesskati jaunkanadiešu izstādes laikā. A. Kalniņa foto.

ARĪ LATVIEŠIEM VAJADZĒTU TAJĀ PIEDALĪTIES

Vairāku etnisko grupu privātuzņēmumu ierosmē no šī gada 3.—7. oktobrim, Toronto Palace Pier telpās notiks plaša saimnieciskā un kultūrālā skate. Galvenais rīkotājs A. Neisons (Nason) paskaidro, ka nākošajā gadā „Canadian National Ethnic Show" iecerēts CNE Automotive telpās. Runājot par šī gada izstādi, enerģiskais rīkotājs izsakās, ka Palace Pier telpās būs iespējams izīrēt tikai 90 stendus atsevišķām jaunkanadiešu firmām, kaut interesentu skaits jau tagad daudz lielāks. „Mēs esam plānojuši," saka A. Neisons, „lai vismaz katrai etniskajai grupai šajā skatē būtu divi stendi. To raksturs atkarīgs no firmas, kas ieinteresēta savu produktu izstādīt un pārdot. Rīkotāji arī rūpēsies, lai klientiem ar atsevišķām firmām būtu iespējams nokārtot veikalnieciskos darījumus blakus telpās. Izstādei plašu rakstu veltījis laikraksts „Telegram", izceļot tās lielo nozīmi Kanadas saimnieciskās un mākslas laukā.

— Kā jūs cerat iegūt apmeklētājus šai impozantajai skatei?

„Esam domājuši arī par to," saka Neisons. „Izstādes laikā būs plaša mākslinieciskā programma, kuŗā ietilps etnisko grupu tautas deju uzvedumi, mūzikāli priekšnesumi un sporta spēles. Bez tam izstādes laikā notiks skaistuļu konkurss, noslēdzoties ar skaistumkaralienes ievēlēšanu. Vēl jāpiebilst, ka dejotāju un dziedātāju grupām pastāv iespējas iegūt vērtīgas godalgas par saviem mākslinieciskajiem sniegumiem. Tāpat Toronto pastāvošās alus firmas apsolījušās godalgot labākos eksponātus, kā arī piešķirt stipendijas izcilākajiem jaunās paaudzes māksliniekiem."

Ievērojot, ka izstāde tiek rīkota, lai popularizētu jaunkanadiešu sasniegumus šinī zemē, arī latviešiem būtu jāpadomā par piedalīšanos, gan ar priekšnesumiem, gan ar pāris atsevišķiem stendiem. Pieteikšanās laiks gan ļoti īss — vairs tikai 3 nedēļas. Tuvāku informāciju var pieprasīt mūsu laikraksta līdzstrādniekam A. Kalniņam, 557 Indian Rd., Toronto 9, tel. LE 3-2798. A. Kalniņš ir vienīgais latvietis, kas piedalās izstādes organizēšanā, rūpējoties galvenokārt par mākslinieciskās programmas izkārtojumu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

HAMILTONĀ

Piektdienu vakaros — kabarē, 16 Queen, N.
19. augustā — Rucavas tautas tērpa izloze Latviešu namā.

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

„LATVIJA AMERIKĀ"
PĀRSTĀVIS MONTREĀLĀ
OSKARS TRENČE,
1934 St. Germain Blvd.,
Montreal 9, Que.
Tel. RI 7-2268.

DZIESMU DIENU ATSKAŅAS LESTERĀ

Anglijas latviešu 7. Dziesmu dienu, kas notika Vasarsvētkos Bradfordā, atskaņas 15. un 16. jūlijā Lesterā bija rīkojusi turienes Daugavas Vanagu Fonda nodaļa. Lestera šīs zemes Latviešu sabiedrībai ir labi pazīstama, jo arī iepriekšējās Dziesmu dienas 1958. gadā notika šīs pilsētas skaistajā De Montforta aulā. Paši lesterieši senākos gados varēja lepoties ar diviem un vēlāk vienu kori, kuŗus vadīja A. Skudra un A. Purvs. Bet dirigentiem izceļojot uz Kanadu, koŗu dziedāšana šeit rimusi. Tomēr latviešu dziesmu mīlestība ir turpinājusi izpausties iniciātīvā un uzņēmībā rīkot Dziesmu dienas un to atskaņas. Kā pirms trim gadiem, tā arī šoreiz, Rīcības komitejas priekšsēža pienākumus nenoguris veica pazīstamais DVF darbinieks Kārlis Ampermanis. Atskaņu sarīkojumu programmā ietilpa izstāde, rakstnieku vakars, luterāņu un katoļu dievkalpojumi, koŗu kopkoncerts, Vijas Vētras deju priekšnesumi un saviesīgs vakars.

Gleznu un daiļamatniecības izstāde risinājās YMCA's namā, pilsētas centrā, abas dienas. To sestdien, 15. jūlijā, atklāja Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā prezidija priekšsēdis A. Abakuks. No britu salu latviešu māksliniekiem ar darbiem reprezentējās E. Žilinksis, M. Kleina, Bērziņš, Richards (R. Veko.). Ja iztrūka Mazīša un daža cita gleznas, tad ievērojams papildinājums bija Vācijā dzīvojošā Juŗa Soikāna darbi. Daiļamatniecības izstrādājumu kvantitatīvi nelielais klāsts bija kvalitātīvi labs. Anglijas latviešu mākslinieku un daiļamatnieku kopa šoreiz eksponātus bija izvēlējusies ar lielāku izlasi. Sevišķi izcēlās gaumīgie koka izstrādājumi un ievērību pelnī arī izšuvumi. Atsevišķs stends bija tuvinieku atsūtītiem dzimtenes izstrādājumiem. Izstādes kopiespaids priecēja ne tikai mūsu trimdinieku sirdis, bet to ar uzmanību un atzinību bija vērtējuši arī briti.

Kopjot jau dažā iepriekšējā reizē sāktu rīcību, programmā iekļāvās arī rakstnieku vakars, kas notika sestdien, 15. jūlija krēslas stundās Holy Trinity draudzes zālē. Savus darbus lasīja Margarita Ausala, Velta Sniķere, Pēteris Aigars, Eduards Salna un G. A. Jankovskis. Vakara norise atradās seniora Pēteŗa Aigara rokās. Pirmo reizi šādā sarīkojumā klausītāju priekšā stājās G. A. Jankovskis. Rakstnieku vakari šīs zemes tautiešos ir ieguvuši popularitāti, un arī šai reizē netrūka uzmanīgu klausītāju.

Svētdienas, 16. jūlija, notikumumu centrā bija koŗu kopkoncerts. Dziedātāju bija gan tikai simts, kas ir par trešo daļu mazāk kā Bradfordā. Šeit koncertā piedalījās: Korbijas sieviešu koris — dir. Vilis Lācis, Koventrijas jauktais koris — dir. Juris Jurģis, Londonas latviešu koris — dir. komp. Alberts Jērums, Mančesteras apkārtnes dziedātāji — dir. Andrejs Pommers, Notinghamas jauktais koris — dir. Nikolajs Kandrovičs, vīru koris Dzintarzeme — dir. Andrejs Pommers, vīru ansamblis Mežezers — vad J. Lielkājs un Zuikas vīru koris — dir. Vilis Lācis.

Rīkotāju vārdā dziesmu draugus sveica komitejas priekšsēdis K. Ampermanis. LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks, kas šeit bija ieradies no Londonas, teica uzrunu tautiešiem. Sveštautu viesiem par mūsu Dziesmu svētkiem angļu valodā pastāstīja dzejniece Margarita Ausala. Klausītāju bija ap tūkstoti, kas ir apmēram uz pusi mazāk kā Bradfordā. Šis skaits katrā ziņā varēja būt lielāks. Ja neskaita Viju Vētru, tad pats tālākais viesis bija stokholmietis Andris Vītoliņš.

Pie diriģenta pults pārmaiņus redzējām komp. Albertu Jērumu, komp. Helmeru Pavasaru un Andreju Pommeru. Šai gadījumā pirmo reizi koncertā trūka Roberta Zuikas, kas no Korbijas uz ASV izceļoja 21. jūnijā. Koncerta programma, ar pāris grozījumiem, bija tā pati, kas Bradfordā. Par spīti mazākam dziedātāju skaitam, sniegums daudzām ausīm skanēja spožāks, kā tas bijis Vasarsvētkos. Sevišķi imponēja H. Pavasara Bērzi, J. Mediņa Naids, V. Baštika Gaŗa mane šī naksniņa — ar Viktora Kozlovska solo. Vīru koŗi piedevām dziedāja J. Vītola Kalēju. J. Graubiņa dziesmā Aiz krūmiņa aizvējiņa, soliste bija Ksenija Bidiņa un, kopā ar Zigridu Pirvicu, viņu dzirdējām arī A. Jēruma komponētā Ej, saulīte, drīz pie Dieva. Vairākas dziesmas nācās atkārtot, to skaitā arī A. Jurjāna kantāti Tēvijai, kuŗā solo dziedāja Zigrīda Pirvica.

Ar to koncerts bija izskanējis, kas ne tikai patika, bet bija spējis aizkustināt daudzas sirdis. Par to liecināja ilgstošie aplausi un pie daža laba klausītāja acīm celtie mutautiņi. Solisti un diriģenti saņēma mazo tautu meitu un tautu dēlu pasniegtos ziedus.

Vienā laikā, kad Eiropas latviešu prominentā māksliniece Paula Brīvkalne koncertē Austrālijā, turienes tautiete, baletdejotāja Vija Vētra, uz pāris nedēļām viesojās Anglijā un, pēc koŗu kopkoncerta De Montforta aulā atskaņu dalībniekus iepriecināja ar vairākām baleta dejām. Pārsvarā bija indiešu deju svīta; jāpiezīmē, ka māksliniece indiešu dejas ir īpaši studējusi. Vija Vētra dejošanu mācījusies Vīnes Mūzikas akadēmijā. Dejojusi Vīnē, Minchenē. 1948. gadā iecelojusi Austrālijā, kur karjēra tālāk atraisījusies. Pēdējos mēnešos māksliniece veikusi plašu deju turneju Indijā un, pa ceļam uz angļu zemi, viesojusies Itālijā un Spānijā. Tālās viešņas priekšnesums skaisti kuplināja vakara programmu, kas reizē bija kluss sveiciens no mūsu tautiešu plašās un rosīgās saimes piektajā kontinentā.

Dziesmu svētku atskaņu sarīkojumu virkni noslēdza balle De Montforta zālē. Ballinieku rindas nebija visai kuplas, jo svinību dalībnieku lielākā daļa jau bija devusies mājup. Tomēr pāris simtu, sevišķi jaunākie ļaudis, līksmoja deju ritmā pie populārās Notinghamas poļu deju kapellas mūzikas. Bija domāts arī par atspirdzinājumiem. DVF Lesteras nodaļas vanadzes, savu vadītāju Liepiņas, Krievas un Ampermanes vadībā, bija izkārtojušas plašu un vērtīgu loteriju un laimes ratā drīzi nebija vairs nevienas biļetes.

Beigu vārdā gribas atkārtot LNPL prezidija priekšsēža A. Abakuka vārdus: „Dziesmu dienas un to atskaņas ir tautas dzīvības zīme. Gādāsim visi, lai katrām dziesmu dienām sekotu atskaņas un atskaņām — jaunas dziesmu dienas. Tad mēs dzīvosim un pieredzēsim desmitos un tālākos Vispārējos dziesmu svētkus brīvā Latvijā."

J. F.

PAR MĀKSLU

△ Lietuviešu autora A. Landsberga luga „Pieci stabi tirgus laukumā", angļu valodā uzvesta Ņujorkā 16 reizes. Pēc tam amerikāņu teātra trupa ar šo izrādi apceļojusi vairākas pilsētas. Lugā tēlotas lietuviešu partizānu cīņas pret komūnistiem. Ņujorkas laikraksta recenzenti izsakās atzinīgi par lietuviešu autoru.

△ Lietuviešu rakstnieka Vitauta Alanta romāns „Starp divām dzīvēm" ir pārtulkots angļu valodā. Drīzumā šis romāns parādīsies arī vācu valodā.

Šī gada beigās Ņujorkas apgāds „Voyages Press" izdos lietuviešu dzeju antoloģiju „Green oak — green linden" (Zaļais ozols — zaļā liepa). Dzeju krājumu sagatavo Klarks Mills un A. Landsbergis.

MASKAVAS ŽURNĀLS PAR LATVIEŠU LITERĀTŪRU

Žurnāls „Padomju Literātūra", kas iznāk Maskavā četrās valodās — vācu, angļu, spāņu un poļu — bija veltījis vienu numuru latviešu litertūrai. Īpašā numurā bija apskatīta arī igauņu literātūra. Nākošais numurs būs veltīts lietuviešu literātūrai.

LIDIJA LIDEKA

LŪGŠANA MĀTEI

Gaidi mani pārnākot,
Māt, tu zini, nākšu —
Savas zemes brīvību
Zeltā kalt es sākšu.

Gaidi mani mājās, māt,
Pavasaŗa rītā;
Strazds, kad skandēs sveicienu
Birzī, saules vītā.

Gaidi, māt, es nākšu, būs
Rokās rozes baltās,
Tā kā toreiz, aizejot,
Kaŗa rindās staltās.

Gaidi, māt, kad draugi sen
Negaidīs vairs mani . . .

DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTS

TIKKO IZNĀCIS TREŠAIS NUMURS

Regulārie abonenti būs jau saņēmuši, un pārējiem cienītājiem iespējams iegādāties visos grāmatu galdos DVM trešo numuru.

Titulļapā Z. Avotiņas dzejolis „Aizgājējs". Tālāk saturā P. Grinberga „Aizvestos pieminot", kur autors tuvāk pakavējas pie 1941. g. deportācijām. Trimdinieku un jo sevišķi bijušo kaŗavīru-cīnītāju nostāja šodien var būt tikai viena, nepagurt aktīvitātē, mudināt pagurušos un gļēvos un stiprināt darbīgumu, prasot Latvijas atbrīvošanu un komūnisma iznīcināšanu. Aktuālo tematu „Trimdas informācija; darba uzdevumi" ļoti vispusīgi iztirzā A. Landsmanis. Kā sagatavot priekšlasījumus sveštautiešu publikai, pastāsta M. Ausala. „Maz lietots sakaru līdzeklis" ir radio amatieŗu raidījumi un sazināšanās ar dzimteni, — A. Lauris tuvāk pastāsta par pastāvošām iespējām. Pēc ilgas gaidīšanas šajā numurā sāk iespiest kapt. A. Reinharda stāstu „Ardievu, Kurzemīte". Kapt Reinhards ir viens no tiem latviešu virsniekiem, kuŗiem, Kurzemes cietoksnim pārtraucot cīņu, bija lemtas liktenīgās gūsta gaitas un pēc tam iespēja nokļūt Rietumu pasaulē un latv. trimdinieku vidū.

Z. Meija aicina — „Vairāk drosmes jaunatnes audzināšanas darbā". Apskatā Kanaks raksta par 725 ēdamkar. cukura u.t.t.

Laikā, kad DV organizācijas biedrus visās pasaules malās šķiŗ lieli attālumi, patīkami iepazīties ar DV organizācijas vadītājiem un galvenajiem darbiniekiem.

Visu saturu vēlreiz pārskatot, jāsaka, ka atliek tikai vēlēties lielāku lappušu skaitu, lai daža vērtīga doma un raksts varētu tikt pausts vēl plašāk un skaidrāk — lai gara ieročiem cīnoties, DV cīnītāji gūtu vēl plašāku atbalsi.

K. Zemdega.

PAZIŅOJUMS

3. latviešu dziesmu svētku daiļamatniecības izstādes žūrijas komisijā no daiļamatn. sav-bas darbosies H.Mercs, A.Dzērvīte un A. Gugāns, no ārpus savienības esošiem Edg. Krūmiņš un Z. Jurševskis. Izstādi plānos un iekārtos arch. J. Kravis. Izstāde notiks no 2. sept. līdz 4. sept. Sv. Andreja draudzes telpās. Pieteikumi daiļamatniecības izstādei jāiesūta līdz 1. augustam un darbi līdz 20. augustam Veltai Vilsonei, 117 Collier St., Toronto 5, Ont., Canada. Ar novēlošanos piesūtītās mantas neizstādīs. Daiļamatniecības tirdziņa lietas kārto Herberts Lapiņš, 2570 Level Ave., Niagara Falls, Ont.

Prof. E. Blese.

Endzelīna piemiņai

Ziņa, ka Rīgā 88 gadu vecumā miris prof. Jānis Endzelīns, tagad jau sen apskrējusi visu pasauli un likusi ikvienam latviešu intelliģentam, kam vien kādreiz ir bijis sakars ar savas dzimtās valodas mācīšanu vai pat tikai mācīšanos, uz brīdi aizmirst savas ikdienas domas un drusku pakavēties savā garā vai tieši atmiņās pie šī mūsu tiešām ievērojamā latvieša dzīves un darbiem. Negribu še rakstīt sīku un sistēmatisku nekrologu — to jau būs uzrakstījis kāds no tuvākiem Kanadas vai Savienoto Valstu tautiešiem, gribu izteikt tikai dažus vērojumus par aizgājēju, kas atdzīvojas apziņā tieši tagad, kad viņš uzsāk savas aizsaules gaitas.

Par E. beidzamajos gados, sakarā ar viņa 80-ā un pēc tam 85. mūža gada atceri, ir samērā daudz rakstīts, un viņa mūža meti mūsu vecākajai un vidējai paaudzei puslīdz labi pazīstami. Jau agrāk biografiskās apcerēs par viņu aizrādīts, ka liktenis viņam bijis daudzējādā ziņā labvēlīgs. Tas licis vispirms viņam piedzimt tādā Latvijas apvidū — Valmieras apkārtnē, Kauguŗu pag Mičkēnos, — kur runā zināmā mērā vistīrāko un intonācijām visbagātāko latviešu valodu, kuŗā ieklausīties bērnībā viņam bijusi it sevišķi izdevība kādas visai valodīgas kalpones dēļ (ja nemaldos, man kādreiz E. tika teicis, ka viņas vārds bijis Marija Gaile), kas ar zēnu labprāt runājusi, stāstījusi pasakas un dziedājusi tautas dziesmas. Otrs laimīgais moments bijis tas, ka viņš piedzimis saimnieka ģimenē, tā ka viņam jaunībā nav bijis jācieš nedz trūkums, nedz arī pārmērīgi jānopūlas ar fizisku darbu. Liktenis ļāvis viņam kādu laiku iet arī Kauguŗu pagasta skolā (par to man arī ir stāstījis E. pats), kur viņš, kā pats ar lepnumu teica, mācījies latviešu valodu (tā laikam bijusi vienīgā vieta, kur viņš latviski mācījies, jo Valmieras apriņķa skolā nezin vai bija latv. valodas stundas). Liktenis bijis viņam labvēlīgs arī tādā ziņā, ka licis viņam iekļūt tādā vidusskolā — Rīgas pilsētas ģimnazijā, kur lielā cieņā bijušas humānitārās zināšanas un it īpaši veco valodu mācība. Ja tam pievieno vēl E. lielo dabisko apdāvinātību, lielo iedzimto cītību un mīlestību pret sistēmatisku darbu, tad visi iepriekšnosacījumi viņa tālākai sekmīgai izglītībai bija ievēroti, un laika biedriem nevarēja būt nekādu šaubu, ka no jaunā censoņa dienās iznāks izglītots vīrs. Šo pārliecību stiprināja vēl tas apstāklis, ka Tērbatas universitātē, kuŗā E. iestājas 1893. g. rudenī (ģimnaziju viņš bija beidzis 1892. g. Ziemassvētkos un 1893. g. vasaru bija sabijis par mājskolotāju Iļģu muižā, Grobiņas apkārtnē), klasisko valodu un tāpat arī slavu valodu studijām, tām abām disciplīnām, ko E. tur studēja (līdz 1897. g. klasiskās, pēc tam, līdz 1900 g., slavu valodas) bija piegriezta nopietna vērība: kam bija gars, tas varēja abu šo valodu grupu parādībās tiešām nopietni iedziļināties, ko E. arī godam bija darījis. 1900. g. viņš universitāti sekmīgi beidza, viņu atstāja pie universitātes sagatavoties profesurai, un viņš kārtīgi iztulēja savus maģistra, resp. doktora pārbaudījumus. Ar 1903. g. viņš kļūst privātdocents, 1905. g. par savu Latviešu prepoziciju I daļu viņš — gan ne bez grūtībām — iegūst maģistra gradu salīdzināmā valodniecībā. Toreizējā izglītības ministra Uljanova — tāds pats uzvārds kā Ļeņinam — neapstiprināts par ārkārtas profesoru salīdzināmai valodniecībai Charkovas universitātē, kur viņš bija ievēlēts jau 1908. g., E. pāriet uz Charkovu par privātdocentu. Svētdien, 1912. g. 2. martā (15. 3. pēc j. st.) viņš Pēterpils universitātē — arī diezgan sirdīgā un asā diskusijā — aizstāv savu doktora disertāciju Slavu - baltu studijas un iegūst Krievijas doktora gradu salīdzināmajā valodniecībā (es laikam starp latviešiem būšu vēl vienīgais, kam bija lemts noklausīties šīs disertācijas aizstāvēšanu). Ar 1912. g. rudenī E. kļūst par ārkārtas profesoru Charkovas universitātē; 1920. g. vasarā viņš atgriežas dzimtenē un uzsāk savas profesora gaitas Latvijas universitātē, kur arī paliek līdz savas darbības beigām.

E. valodnieka darbība iesākas ar rakstu Par diftongu un garo vokāļu izrunu latviešu valodā 1897. gadā. Tai laikā spožākā zvaigzne pie latviešu valodas pētīšanas debesīm latviešu starpā bija Kārlis Mīlenbachs. Endzelīnam drīz nodibinās draudzīga saskare un sadarbība ar M., un savos pirmajos darbības gados E. nereti darbojas ar M. cieši kopā. Abi kopā viņi apbraukā Latviju, pētī latv. izloksnes, vāc izlokšņu materiālus, pēc tam (1907. g.) kopēji sarakstа savu Latviešu gramatiku. Pēc M. nāves 1916. g. februārī, E. paliek viens, bet darbojas joprojām tikpat rosīgi kā agrāk, un tā viss E. tiešās zinātniskās darbības posms aptveŗ laiku no 1897. līdz 1958. gadam, kad iespiesti E. beidzamie raksti.

Ar E. atgriešanos Latvijā 1920. g. vasarā sākas Endzelīna laikmets mūsu valodas kārtošanas un pētīšanas darbā. Neatkarīgās Latvijas laikā sarakstīti arī paši ievērojamākie E. darbi, un šai posmā viņš bija neierobežots un pie tam stingrs un pret citu uzskatiem diezgan neiecietīgs valdnieks latviešu valodas izrunas, rakstības un vispārīgās pētīšanas nozarēs. Savā darbībā E. vispirmā kārtā bija tīrs valodnieks. Latviešu valodas skaņas un formas, to variācijas un pārveidības, šo parādību dialektiskā dažādība un paši šie latv. valodas dialekti un izloksnes, kur šīs parādības variējoties sastopamas, tas ir tas, kas arvien stāvējis E. pētniecības darba centrā. Par to viņš rakstījis neskaitāmus rakstus un laidis klajā arī vairākas grāmatas visdažādākās valodās. Bet lai pie šā valodas skaņu un formu materiāla tiktu, tas bija vispirms jāsakrāj un visā pilnībā jāaptveŗ. Tāpēc bija nepieciešams sakrāt visu latviešu valodas vārdu bagātību, par ko bija domājis un kādu darbu bija jau sācis Mīlenbachs. Endzelīnam bija tas jāpārveido, jāpapildina un jānoved līdz noslēgumam. Šim milzīgajam leksikoloģiskajam darbam — savai sešu sējumu Latviešu valodas vārdnīcai, ko oficiāli sauc arī vēl par Mīlenbacha - Endzelīna vārdnīcu, E. veltījis ilgus mūža gadus. Leksikas materiāli prasa arī atsevišķu vārdu etimoloģijas noskaidrošanu, tādēļ arī etimoloģiskie aizrādījumi par atsevišķiem vārdiem viņa vārdnīcā un daudzie raksti, kas veltīti etimoloģijas jautājumiem vispārīgi. Bet latv. valodas parādību skaidrošana nav iespējama bez šo parādību apceres pārējās baltu valodās, tādēļ E. arī nemitīgi interesējas par lietuviešu un it īpaši seno prūšu valodu, kuŗas gramatiku viņš laida klajā 1943. gadā, jau 70 gadu vecumā, vācu valodā vēl tikai 1944. g.

(Nobeigums 4 lpp.)

AIZRĀDĪJUMS

Bills Harts, pazīstams ar uzvedumiem „Around the World" un „Friday Night Country Style" CFTO televizijā, savos uzvedumos bieži iepazīstina skatītājus ar jaunkanadiešu talantiem. Režisors šoruden nodomājis Centre Stage uzvest jaunā kanadiešu autora Roberta Dow dziesmu spēli, kuŗas personāls sastāv no neprofesionāliem aktieŗiem. B. Harts vēlas dziesmu spēles orķestrī dot izdevību piedalīties ārpus ūnijas esošiem mūziķiem.

Interesentus lūdz rakstīt Mr. Hart, CFTO, EM 2-2811.

13. turpinājums

Cilvēki, kņada, auto un tramvaji, saucieni, pavēles svilpieni, zvani un taures — viss tas bija aiz šīs burvju valsts vārtiem. Te bija — klusums, egles, sniegs un dzidri maigs ziemas gaiss.

Un apsnidzis soliņš, apsēsties.

Bet uz tā drīkstēja sēdēt tikai tas, kam sirds ir tik gaiša, ka slavē dzīvi un gavilē — vai arī tik skaidra, ka spēj raudāt.

Kas nespēj raudāt, tam jāiet tālāk.

V NODAĻA

Tam jāiet tālāk.

Un viņa gāja.

Gāja, kā visi šai laikā — naida, spīts un izmisuma dzīta. Katrs zvans pie durvīm lika sirdij sarauties, sveši soļi uz kāpnēm, mašīnas ierūkšanās naktī aiz loga, katra jauna, neizlasīta laikraksta lapa — viss slēpa sevī drausmu, asiņainu nemieru.

Ivars kopš Jaungada nakts bija pazudis. Ranta bija pēdējā, kas to bija redzējusi. Pie Lauciņiem, kur viņš bija teicies pārnakšņot, tas nebija vairs ieradies, un tagad visa taujāšana bija velta — neviens nezināja, kur viņš palicis. Kad Ranta par to ieminējās tēvam, tas paraustīja plecus:

— Nezinu.

Bija janvāŗa vidus.

Rīga bija pilna baumu, kā pirts sutas. Decembrī notikušās krievu kaŗaspēka kustības, kas uz mirkli cerībām lika uzplaukt vēl nepiedzīvotā krāšņumā, bija mitējušās, un to vietā nāca ilgu briedētas un koptas baumas. Vienīgais, kas nebija baumas, bet ko apstiprināja arī laikraksti, bija ziņa, ka vēlreiz pavērsies vārti uz pasauli — Krievija ar Vāciju bija noslēgusi papildu līgumu par vācu tautības iedzīvotāju izceļošanu. Rets bija tāds, kas šos izceļotājus klusībā neapskauda, bet nebija daudz arī to, kas varēja stāties jaunās komisijas priekšā.

Prezidenta kādreiz teiktie vārdi, ar kuŗiem tas pavadīja pirmos izceļotājus — kas brauc, lai brauc, bet uz neatgriešanos — tagad likās aizmirsušies, un vienmēr vairāk arī latviešu starpā radās to, kas izceļošanā redzēja vienīgo iespēju kailās dzīvības saglabāšanai. Bet tas nebija viegli. Izceļošana bija atļauta vienīgi vāciešiem, un lai iegūtu mazo optācijas zīmīti — papīra skrandiņu, ko viegi varēja paslēpt delnā, bet kas atvēra cietuma durvis un nodrošināja vismaz dzīvību — vajadzēja pierādījumu, ka esi vācu izcelsmes.

Sākumā klusi un kautrēdamies, bet vēlāk vienmēr drošāk un atklātāk, cilvēki meklēja savu senču pulkā kādu lāsi vācu asiņu. Mājās izcilāja sadzeltējušos dokumentus, vecas bībeles un iesvētes dienu piemiņas lapiņas un priecājās, ka tur atrada kādu ierakstu vācu valodā.

Draudžu mācītājiem sākās laiks, kad gandrīz ik dienas ieradās kāds un lūdza izrakstīt paša vai piederīgo kristīšanas, laulāšanas vai miršanas apliecības.

— Bet lūdzu — vācu valodā, nācējs kautri piemetināja, un parasti pēc brītiņa klusākā balsī lūdza. — ja iespējams, vai nevar atzīmēt, ka mēs . . . ka tā bijusi vācu draudze?

Pa lielākai daļai tā nebija vācu draudze. Un bieži tai apgabalā vācu draudzes nekad nebija bijis.

Un mācītāji bija neziņā, ko darīt — no vienas puses gribējās palīdzēt, jo lūdzēji bija visvairāk apdraudētie un bieži pat jau vajātie, bet no otras puses — baznīcas vārdā apzināti rakstīt nepatiesību un apliecināt to ar parakstu?

Par izceļošanas iespējām Selga bija dzirdējis jau labu laiku atpakaļ, bet viņam vienmēr bija licies — tā ir lieta, kas uz mani neattiecas. Kā viņa, tā sievas senčos, cik vien tālu pagātnē bija iespējams ieskatīties, visi bija latvieši. Viņiem bija te jāpaliek, un viņi te paliks.

Bet tad kādu dienu pie viņa ieradās Dr. Namnieks.

— Selga, — viņšs teica, — Jūlij, vecais draugs, man ar tevi jārunā.

Viņi iegāja Selgas darbistabā, un tikai tad, kad durvis bija cieši aizvērtas, Namnieks sāka stāstīt:

— Es izceļoju. Es vairs nevaru.

Un Namnieka citkārt lepnajās acīs bija kauns un kluss lūgums — nenosodi. Selga aizsmēķēja. Sērkociņu velkot pirksti viņam viegli drebēja, un balsī bija svešāds piesmakums.

— Jā, nu . . . tad . . . varbūt, ka tā ir pareizi . . .

— Pareizi! — Namnieks rūgti iesaucās, — tas nav pareizi, bet — ko lai es citu daru? No slimnīcas mani izsvieda, darba man nedod — pat fiziska darba nedod — pensijas man nemaksā — no kā lai es dzīvoju? Tas ir — ja man vispāri vēl atļautu dzīvot.

— Un ko tu domā darīt . . . tur . . .?

— Tur? Viņpus robežas? Tur ārsti tagad vajadzīgi. Un ja arī nē, tad es labāk tur tīru atejas, nekā šeit ļauju sev nagus nomaukt.

— Bet kas tu tur būsi? Neaizmirsti — tu brauc kā vācietis.

— Kā latvietis! Tam, ko es šeit krievu komisijās stāstīšu, nav nozīmes. Latvietis es biju, esmu un palikšu. Vai tas, ka mums tagad visžēlīgi piešķirts Vissavienības pilsoņa tituls, mūs padarījis par krieviem?

— Tas ir kas cits. Te tu esi latvietis starp latviešiem, tur tu būsi sikspārnis, ko putni nepieņems un peles vairs neatzīs. Atlauzts zars.

— Kāpēc? Ar ko es atšķiršos no tiem simtiem latviešu, kas jau šodien atrodas viņpus robežas? Latviešus tu vari sastapt visās pasaules malās — vai tie vairs nav latvieši? Vai tavs nākamais znots Vilis Zemdega, kas pagājušā vasarā aizbrauca, vairs nav latvietis? Vai viņš tagad brauks mājās? Traks viņš būtu — un to nesacītu es vien, bet visi.

Bet Selga nepadevās. Viņam gribējās dzirdēt atspēkotus iespējamos iebildumus, gribējās, lai kāds cits izsaka viņa paša domas. Likās, ka tad tām ir lielāks svars un nozīme.

— Bet vai mēs, intelliģence, tā drīkstam darīt? Vai nerādīs pirkstiem un nesauks — lūk, kā aizbrauc! Taču, laikam sirdsapziņa moka — tautas sviedrus sarijušies, strādniekus izsūkuši!

— Vai tagad to nesaka? Priekšzīme? Neiedomājies, draugs par daudz! Tā savā laikā rakstīja avīzes un to tu varēji noklausīties salkanos priekšlasījumos. Tā mēs paši domājām, ka uz mums skatās un no mums mācās. Bet tas tā nebija. Ja daudz, tad uz mums atsaucās, kad gribēja attaisnot kādu netikumu — lūk, kungi arī dara tāpat! Mēs, latvieši, esam pārāk lieli idividuālisti, lai pakļautos kādai priekšzīmei. Mēs katrs par sevi gudri. Un kas zīmējas uz strādnieku sviedru sūkšanu, tad to mums pārmet arī tagad.

— Bet neņem ļaunā, draugs, — vai tā nav, — vai tā nav gļēvulība, atstāt zemi, pamest tautu un aizbēgt, lai glābtu sevi? Visi aizbraukt nevarēs. Vairumam tomēr būs jāpaliek šeit.

Namnieks drusku piesarka.

— Gļēvulība? Nedomāju . . . Neaizmirsti, ko nozīmē gājiens komisijas priekšā. Tā ir cīņa uz dzīvību un nāvi. Īstajiem vāciešiem, kam papīri kārtībā, tas, protams, nav nekas. Bet mums . . . Mums taču jāpierāda — krievam jāpierāda, ka esam . . . vācieši! Ar ko? Ar savu lauzīto vācu valodu, ar kādu vecmāmiņas kristāmzīmi, ar kādu sadzeltējušu vēstuli vācu valodā. Un ja nu krievs ir pietiekami gudrs — un tur nesēd muļķīgākie — tad ej mierīgi mājās. Ej mājās un gaidi. Tu esi reģistrēts. Tu esi latvietis, bet gribēji izkļūt aiz robežas. Kāpēc? Tev netīra sirdsapziņa — tāpēc! . . . Un tas, ka visi nevar aizbraukt . . . Vai tāpēc tu paliksi degošā mājā, ka visi nevar izkļūt ārā? Taču nē — tu izsitīsi logu un lēksi kaut no piektā stāva, ja vien tev būs kāda cerība, ka tevi apakšā uztvers.

Otrā rītā Selga saņēma Koļas pavēli — ierasties!

Viņš paskatījās pulkstenī — tikai pusstunda laika. Tātad pat atvadīties no sievas vairs nebija iespējams. Vai Ranta būtu mājās? — Arī tā bija izgājusi.

Viņš izstaigāja dzīvokli. Vai viņš visu to šodien redzēja pēdējo reizi? Klavieres — gleznas — vāzes. Šo vāzi viņš bija pircis sievai neilgi pēc kāzām. Šo gleznu — Rozentāls pats bija dāvinājis viņa tēvam.

Gaŗāmejot viņš pārvilka delnu klavieŗu spožajam vākam, un pēkšņi viņam uznāca kāre spēlēt. Viņš atvēra vāku un, kājās stāvot, piesita dažus taustiņus. Un tad radās melodija, un mirkli vēlāk viņš jau sēdēja pie klavierēm.

Solveigas dziesma. Lēna, skarba, vientuļa melodija. Kādreiz, sen, sen atpakaļ, viņš savu Dorīti bija saucis par Solveigu — toreiz, kad viņam bija jābrauka pa ārzemēm, un sieva viņu nepavadīja.

— Mana Solveiga.

Ēdamistabā pulkstenis nosita pusstundu.

Selga satrūkās — viņam taču bija jāiet!

Un viņš paķēra cepuri un mēteli un, vēl pogādamies, devās uz ielas.

Nama durvīs viņš saskrējās ar sievu.

— Mana Solveiga!

— Kurp tu? — sieva gribēja apstāties, — Solveiga? Tā tu sen neesi teicis!

— Bet tā tu man vienmēr esi bijusi.

Viņš nevaļīgi uzspieda skūpstu sievai uz vaiga un aizsteidzās — viņu gaidīja,

(Turpinājums sekos)

ĢENERĀLKONSULS
...r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
...ILIS TOMSONS
... RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
... VICTORIA AVE., APT. 16.

Andrejsons C. L. U.
41 Muircrest Drive,
...N MILLS, ONT. - HI 7-4323.
...to, uguns, garantiju, publis... atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

...LEKSANDRA KĀNBERGA
...AKSTU DARBU BIROJS
... Ferrier Ave., Toronto,
...ie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

...UNKANADIEŠU
...DE

...skati jaunkanadiešu izstādes laikā. A. Kalniņa foto.

...ZĒTU TAJĀ PIEDALĪTIES

...saka Neisons. „Izstādes laikā būs plaša mākslinieciskā programma, kuŗā ietilps etnisko grupu tautas deju uzvedumi, mūzikāli priekšnesumi un sporta spēles. Bez tam izstādes laikā notiks skaistuļu konkurss, noslēdzoties ar skaistumkaralienes ievēlēšanu. Vēl jāpiebilst, ka dejotāju un dziedātāju grupām pastāv iespējas iegūt vērtīgas godalgas par saviem mākslinieciskajiem sniegumiem. Tāpat Toronto pastāvošās alus firmas apsolījušās godalgot labākos eksponātus, kā arī piešķirt stipendijas izcilākajiem jaunās paaudzes māksliniekiem."

Ievērojot, ka izstāde tiek rīkota, lai popularizētu jaunkanadiešu sasniegumus šinī zemē, arī latviešiem būtu jāpadomā par piedalīšanos, gan ar priekšnesumiem, gan ar pāris atsevišķiem stendiem. Pieteikšanās laiks gan ļoti īss — vairs tikai 3 nedēļas. Tuvāku informāciju var pieprasīt mūsu laikraksta līdzstrādniekam A. Kalniņam, 557 Indian Rd., Toronto 9, tel. LE 3-2798. A. Kalniņš ir vienīgais latvietis, kas piedalās izstādes organizēšanā, rūpējoties galvenokārt par mākslinieciskās programmas izkārtojumu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

HAMILTONĀ

Piektdienu vakaros — kabarē, 16 Queen, N.
19. augustā — Rucavas tautas tērpa izloze Latviešu namā.

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

„LATVIJA AMERIKĀ"
PĀRSTĀVIS MONTREĀLĀ
OSKARS TRENČE,
1934 St. Germain Blvd.,
Montreal 9, Que.
Tel. RI 7-2268.

KĀ JĀNIS APSĪTIS NO AMERIKĀŅA KĻUVA ATKAL PAR LATVIJAS PAVALSTNIEKU

Jānis Apsītis, kas šodien savas vecumdienas, (bet kā pats saka, „jaunības dienas") pavada Lakdebonetē, Kanadā, stāsta:

„Esmu dzimis Meirānos, kur tēvam bija lauksaimniecība. Kad biju drusku paaudzis, un zem deguna parādījās pirmās pūkas, sāku domāt par patstāvīgu dzīvi. Tā kā toreiz izlikās, ka krievu cars latviešiem neļaus būt patstāvīgiem, tad nolēmu doties pasaulē, laimi meklēt. 1909. gadā izkāpu malā jaunajā kontinentā un apmetos uz dzīvi Čikagā. Tur izmācījos par atslēdznieku un biju jau drīz vien nostabilizējies.

Tā kā man nekādu dokumentu nebija, ar ko varētu pierādīt savu pavalstniecību, tad dzīvoju kā bezpavalstnieks. Vispār toreiz Amerikā, ja tikai nesadūrās ar policiju vai tiesu iestādēm, katrs varēja dzīvot mierīgi, jo neviens neprasīja, no kurienes nācis un kāda pavalstniecība.

Stāvoklis grozījās pē pirmā pasaules kaŗa. Amerikāņu iestādes visiem prasīja, lai uzrāda pavalstniecību un apliecina dzimšanas datus ar attiecīgiem dokumentiem. Tā kā Latvija bija ieguvusi patstāvību, tad sēdos kuģī un braucu uz dzimteni pēc oficiāliem dokumentiem. Iebraucot Rīgā, bija vēl manāmas kaŗa brūces, bet visa tauta bija entuziasma pilna un viss norādīja, ka latvieši spēj dzīvot patstāvīgi.

Latvijas pasi ieguvu tiešām bez kādiem sarežģījumiem, un kā jaunais Latvijas pavalstnieks domāju doties atpakaļ uz Čikagu.

Kad ierados atkal dzīvoklī, dzīvokļa saimniece man iedeva pavēsti, kurā bija teikts, ka jāierodas Citadelē. Otrā rītā deviņos ierados Citadelē, kur man paziņoja, ka esmu iesaukts Latvijas armijā, obligātā kaŗa dienestā.

Tā kā toreiz uniformu nebija, tad apmcībās gāju savā privātā uzvalkā, vienīgi ar zaldātu cepuri galvā un saulīti pierē.

No visa deviņus mēnešus garā kaŗa dienesta vislabāk atceros Jāņu svētīšanu Daugavmalā. Mēs ar otru kaŗavīru abi bijām norīkoti sardzē, bet tik ļoti gribējās būt Jāņu svinēšanā, ka abi nolikām šautenes un aizgājām uz svētkiem. Tie tiešām bija vareni svētki. Līgojām līdz ausa gaisma. Kad līgotāji izklīda, mēs abi soļojām atpakaļ uz Kazāku ielas kazarmēm. Pa ceļam vēl iegriezāmies Staburaga krogū, iedzērām, iekodām un vēl paņēmām divus pusstopus līdz.

Sardzes instruktors jau bija ziņojis dežūrvirsniekam, un nu tik redzēju, ka vienreiz zupa vārās. Bet es domāju, — kas būs, būs, vilku savus divus pusstopus ārā un teicu dežūrvirsniekam: „Pirms iešanas uz ķurķi vēl jānosvēta Jāņi." Dežūrvirsnieks bija tiešām lāga vīrs un uzzinājis, ka esmu tas dullais amerikānis, kas labprātīgi braucis dienēt uz Rīgu, labprāt iedzēra ar mani un vēl izkārtoja, ka dabūju divas nedēļas atvaļinājuma.

Pēc atvaļināšanas no kaŗa dienesta tūliņ gribēju doties atpakaļ uz Ameriku, bet te nu atkal sākās ķeza. Tā kā biju ilgāk par 6 mēnešiem ārpus Amerikas, vīza bija notecējusi.

Tā kā negribēju Latvijā palikt un jaunais kontinents vilka vairāk, tad par savu nākošo dzīves vietu izraudzījos Kanadu."

APSĪŠU JĀŅA DZĪVE KANADĀ

Par dzīvi Kanadā Apsīšu Jānis stāsta:

„Iebraucot Kanadā, mēģināju noenkuroties kādā no lielākām pilsētām, bet ļoti grūti bija atrast darbu, lai gan biju mācīts atslēdznieks.

Tā kā, pēc veca paraduma, latvietim velk pie saviem tautiešiem, tad devos uz Letonijas latviešu koloniju. Tur iegādājos lauksaimniecību, kuŗa pussalas veidā iegāja ezerā. Jā, tiešām bija skaista vieta.

Visi vietējie latvieši nodarbojās ar zvejniecību un zivju žāvēšanu. Šo amatu arī es drīz vien iemācījos.

Kādreiz kopā ar otru tautieti, Rozenbergu, bijām sakēruši lielu storu lomu. Noķert zivis toreiz bija viegli, un izžāvēt arī, bet grūti bija nogādāt tirgū, jo likums, tāpat kā tagad, atļāva zivis ķert vienīgi savām vajadzībām, bet pārdot nedrīkstēja.

Tā kā tonakt bija bieza migla, tad abi ar Rozenbergu nolēmām riskēt un nogādāt zivis pie stekiem (vieta, kur bija pārceltuve), kur tās saņemtu mūsu tautietis Vāgners.

Migla bija tik bieza, ka laidām laivai iet uz labu laimi. Beigās sasniedzām steķus, un cauri miglai varēja redzēt kabatas baterijas spuldzes gaismu. Mēs domājām, ka mūs gaida Vāgners, jo norunātā stunda, plkst 2.00 naktī, bija pienākusi. Rozenbergs pirmais izkāpa no laivas un devās krastā. Tikko izkāpušo Rozenbergu nogrāba mauntiņi (Kan. jātn. pol.). Redzēdams, ka priekšā ķeza, es izlēcu krastā un paslēpos aiz pirmā krūma. Rozenbergam policisti gan prasīja, vai esot bijis arī otrs, bet viņš kategoriski apliecināja, ka esot viens pats.

Pa to laiku arī Vāgners tuvojās ar automašīnu, bet ieraudzījis upmalā vairākas personas, apgrieza vāģi un aizlaidās.

Rozenbergu aizveda uz tuvāko viesnīcu un bija piekēdējuši pie gultas. Otrā dienā notika tiesa. Rozenbergam piesprieda 200 dolaru soda naudas un konfiscēja laivu un zivis.

Izrādījās, ka pa to laiku, kamēr mēs ķibelējāmies pa upi, Kanadas zvejniecības likumā bija notikuši grozījumi. Dabūjuši advokātu, mēs braucām uz Buzežūru tiesāties ar mauntiņiem. Mēs prāvu vinnējām un dabūjām laivu un Rozenbergs savus 200 dālderus atpakaļ.

Saimniecību Letonijā appludināja valsts, un savu māju es pārvedu uz Lakdeboneti, kur mēs pašlaik dzīvojam."

Apsīšu Jānis nodarbojas ar medniecību, ziemas periodā Kanadas ziemeļos medījot kažokādu zvērus. Par to viņš solās pastāstīt citu reizi, bet tūliņ piemetina: „Redziet, man jau tāpat, kā čigānam. Čigānam — kā nāk pavasaris, tā velk uz krūmiem, bet man — kā nāk rudens, tā velk uz ziemeļiem."

J. Z.

IMANTA PARCEL SERVICE A/S

IMANTA

PĀRTIKAS PREČU JAUNAIS SARAKSTS

Sūtot pārtikas saiņus saviem piederīgajiem un draugiem uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, varat paši kombinēt šo sūtījumu saturu no zemāk minētajām precēm pēc savas patikas. Mēs nosūtām kvalitātīvi labākās preces par zemākajām cenām. Pārliecinieties un salīdziniet.

Sastādot šādu individuālu saini, iesaiņojumam jārezervē: sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim līdz 15 kg — 1,5 kg; sainim līdz 20 kg (maksimālais atļautais bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respektēt, jo pretējā gadījumā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars.

Tālāk — individuālo saiņu priekšmetu vai produktu cenām jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošināšanai un pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par saini līdz 5 kg — $6.95 (uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg — $8.95 ($9.95); 10—15 kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg — $11.95 ($14.75).

Pārtikas saiņiem atļauts pievienot cigaretes un ziepes, kā arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikla griežamo u. c.), bet ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas, apavus u.t.t.).

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRECES (krievu muitu ieskaitot).

Āboli, žāv., 1 kg	$1.45
Aprikozes, žāv. 1 kg	1.10
Augļi, žāv., 1 kg	1.25
Auzu pārslas, 1 kg	0.50
Augu tauki(Palmin),1 kg	0.90
Bekons, 1 kg	2.40
Biskviti, 200 g n/250 g b	0.50
Biskviti, pildīti 370/420	0.85
Buljona kubi, 50 g	0.25
Cepamais pulveris,30 g	0.10
Citronēļa, pud. 10/75	0.20
Cukurs, smalkais / graudu, 1 kg	0.30
Cūku tauki, pac., 1 kg	1.65
Dateles, žāv. 170/200	0.45
Dūmdesa īstā, Salami, 1 kg	2.95
Ēdamā eļļa, 1000/1300	1.60
Kafija, malta vai pupiņās, 1 kg	3.95
Kafija bundžā (Maxwell) 454/620	2.15
Kafijas konc. Neskafē, 60/125	0.85
Kakao pac., 1 kg	3.95
Kakao bundžā, 454/630	1.95
Kakao bundžā, 225/300	1.20
Kanēlis, standz. vai pulv., 100 g	0.25
Karameles (irisi) bundžā, 225/350	0.75
Karameles (irisi),454/650	1.35
Karameles (luksa, pild. šok.) 454/750	1.95
Karbonāde, žāv. 1 kg	3.30
Kardemons, graudos / malts, 100 g	0.85
Konfektes bundžā, 340/450	0.95
Krējuma pulv., 40%, 112/190	0.45
Krustnagliņas, 100 g	0.75
Košl. gumija, 250 gab. 400 g	1.45
Lauru lapas, 100 g	0.15
Makaroni, 1 kg	0.35
Mandeles, 1 kg	2.25
Mannā, 1 kg	0.45
Margarīns, vitaminizēts, 500 g	0.80

Marmelāde, dažāda, 450/800	0.95
Medus, bišu, 454/850	1.25
Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.45
Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
Olveļļa, 900/1200	2.90
Ovomaltīns, 227/350	1.20
Paprika, 100 g	0.35
Piena pulv. bundžā, 500/600	1.15
Pipari, melnie vai baltie, 100 g	0.35
Piparkūkas, 500 g	1.15
Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
Plūmes, žāv., vaļējas, 1 kg	1.15
Raugs, sausais, 250/330	1.15
Rauga, parastais, 100 g	0.25
Rīsi, 1 kg	0.60
Rieksti, daž. (lazdu u.c.) 1 kg	1.25
Rozīnes, Kalif., pac., 340/390	0.50
Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
Siers, kausēts, 6 daž., 170/290	0.55
Siers „Maribo" u.c.,500 g	0.95
Sinepju pulv., 112/160	0.55
Speķis, žāv., 1 kg	2.20
Sterķele, 1 kg	0.55
Siers, pac., 500 g	1.25
Šķiņķis, spec. sāl., žāv., 3 kg	8.70
Šokolāde, daž., 100 g	0.45
Šokolāde, Šveices vai Holandes (krēj., rūgtā, rieksti) 100 g	0.55
Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
Tēja bundžā, 454/650	3.25
Vaniļas standz., 100 g	2.95
Vīģes, žāv., 1 kg	1.15
Vīnogu cukurs, pac., 250 g	0.55
Vīrces, 100 g	0.35
Zupas konc. pac., 50 g daž.	0.30
Zivju eļļa, 150/200	1.70

Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmju, neto svars ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis nozīmē neto, otrs — bruto, g = grami.

Pieprasiet mūsu katalogu!

Šeit minēsim tikai dažu saiņu piemērus (visas nodevas ir ieskaitītas):

C—9 — 9 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigarešu. Svars 10 kg ... $ 13.50

C—18 — 19 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās). 20 kg br. $ 19.90

K—1 — 2,5 kg cukura, 2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg miltu, 10 kg bruto ... $ 17.40

K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg īstās dūmdesas, 10 kg bruto ... $ 19.70

Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta. Bruto 10 kg ... $ 29.75

„K—luxus" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g siera, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu, 10 kg bruto ... $ 28.90

„Īstenība" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 200 g tējas, 1 kg kokvilnas, 1 kg cukura, 340 g rozīņu, 300 g zemes riekstu, 5 kg bruto ... $ 21.70

Mēs sūtām arī dažu komplektus uzvalkiem, kostīmiem, mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu rīcībā ir simtiem dažādu audumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pieprasiet paraugus! Nosūtām veļu, lakatus, gatavus apģērbus, segas, ādas, apavus, tualetes piederumus, kažokus, medicīniskus piederumus, darba rīkus, pulksteņus, mūzikas instrumentus, mājturības piederumus, medību bises, velosipēdu / motociklu / mazauto riepas un „šļaukas", rokas un kājminamās šujammašīnas u. t. t., u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūsu katalogā, kas sastādīts latviešu valodā.

Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.

IMANTAS PĀRSTĀVIS
Daugavas Vanagu saiņu nodaļa,
123 Huron St., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

EDUARDS FREIMANIS

MATADORS UN ZELTGALVE

STĀSTS

I

Bada novārdzināts, Bērtulis Dagis pameta Getingenas universitāti un pārcēlās uz Madrides katoļu kolledžu.

Spāniju kaŗš nebija izpostījis. Kaut arī atpalikusi zeme, tā tomēr spēja pabarot savus ļaudis. Francisko Franko nemīlēja baznīcas, klosteŗus un teoloģiju, bet viņš bija pietiekoši prātīgs, lai ļautu garīdzniekiem dzīvot. Tāpēc Spānijas baznīcu ļaudis meklēja pēckaŗa Vācijā dievbijīgus jauniešus, kas būtu ar mieru apmainīt pasaulīgo dzīvi pret priesteŗu nodrošinājumiem.

Bērtulis bija ticīgs puisis, un bads ticību kāpināja. Viņš gan baidījās, vai baznīcas dzīve viņu apmierinātu, bet reliģijas studijas, apvienotas ar filozofiju, viņam likās pievilcīgas. Bērtulim patika lasīt, domāt un apbrīnot Dieva varenību. Pilnīgi no pasaules dzīves aiziet un ieslēgties kāda klosteŗa vai baznīcas velvēs viņš būtu vilcinājies. Bet varbūt viņš varētu kļūt misionārs — apceļot pasauli un iepazīties ar tālām tautām un svešām zintīm. Kaut kur prāta aizmugurē arī plaiksnījās doma, ka kolledžu pat varētu pamest, ja dzīve draudētu kļūt par daudz pelēka. Mūka zvērastu viņam neprasīja, kolledžā iestājoties; baznīcas ļaudis gribēja vispirms pārbaudīt, cik puisis īsti vērts.

Pāris mēnešu pabijis Madrides kolledžā, Bērtulis jutās vīlies. Mācību vielai trūka plašuma, mūku profesori bija aizspriedumaini un šaursirdīgi. Bērtulis lūdza Dievmātes palīdzību pārvarēt gara panīkumu, bet juta, ka diendienā viņš kļuva pasaulīgāks. Varbūt tas bija tāpēc, ka kolledžas maizē, par spīti gavēņiem, viņš bija piebriedis daudz brangāks nekā Vācijas badā.

Reiz Bērtulis izstāstīja savus grēkus bikts tēvam. Pēc dažām dienām puisis pārsteigts atklāja, ka kolledžas dekāns un profesori sīki zināja viņa stāstu. Bērtuli izprašņāja; viņam deva padomus; par viņa dvēseli aizlūdza.

Bērtulis joprojām palika ticīgs, bet vērpa spīvas domas. Pilns rūgtuma, viņš kādu vakaru aizgāja uz vēršu cīņām.

Savādi, ka vēršu cīņas viņu aizrāva. Pats viņš brīnījās par to, meklēja izskaidrojumu — mēģināja reliģisko jūsmu sasaistīt ar arēnas drāmatismu. Viņš meklēja atbildes psīcholoģijas grāmatās — slepus arī ārpus kolledžas bibliotēkas. Atbildes radās, un tās Bērtuli nomierināja: Daudzi ticīgi cilvēki mīl sportu — daži pat laušanos un boksu. Daudzi domātāji meklē veidus, kā izlīdzināt savu vienpusību. Vēršu cīņu pārdzīvojums atslogo nervu saspīlējumu, palīdzēdams saglabāt gara veselību.

Un Bērtulis atkal aizgāja uz vēršu cīņām — atkal un atkal. Aizvien vairāk viņš jūsmoja par vēršu nāvētājiem: tie iznāca arēnā vingri kā atsperes, bezbailīgi rotaļājās ar mežonīgajiem kustoņiem un beidzot tos nodūra. Sākumā Bērtulim derdzās skatīties asinis, bet pamazām viņš atskārta, ka asiņu tecēšanā un miršanā ir drāmatisks skaistums — patiess pārdzīvojums, kas izraisa domas, atgādina cilvēkam dzīvības niecīgumu.

Reiz Bērtulis piedzīvoja, ka satrakots vērsis uzdūra ragos toreadoru un pārmeta pār arēnas sētu. Dažas sievietes drausmās kliedza, bet cīnītāju sejās baiļu nemanīja. Vēršu cīņas turpinājās it kā nekas nebūtu noticis. Kopš tās dienas Bērtulis cildināja drosmi kā vīrišķības patiesāko izpausmi.

Aizrāvies ar vēršu cīņām, Bērtulis vairs nespēja novaldīt prātu un sirdi pie bībeles. Sākumā viņš svīda, savu grēcīgumu apzinoties. Bet nelīdzēja ne lūgšanu stundas pie Dievmātes kājām, nedz gavēšana. Bērtulis nogura, nonīka un beidzot aizbēga no Madrides kolledžas uz Meksikas matadoru skolu.

Dažreiz naktīs miegs gan kavējās, Bērtulim pieminot baznīcas dusmas par viņa pagrimšanu un svētās naudas nelietīgu izšķērdēšanu. Bet matadoru skolas straujā ikdiena nedeva vaļas pieminēt grēku, un grēks apziņā pamazām izbālēja. Centība bija Bērtuļa dabā, viņš neprata būt gauss un nolaidīgs. Palīdzēja arī vingrais augums un uzmanīgi koptā veselība. Bērtulis kļuva neparasti sekmīgs matadoru mākslas apguvējs.

Pirmo reizi izejot cīņas arēnā jaunā un krāsainā banderiljēra tērpā, Bērtulis pateicās Dievmātei, ka tā viņu atgriezusi pasaulīgā dzīvē.

Nepieciešamības spiests, viņš savu vārdu drusku pārveidoja, lai spāņu mēlēm nebūtu grūtības. Bartolomeo Dagio skanēja dižciltīgi. Pelēkos matus varēja pārkrāsot melnus, un pretstatā bāli zilajām acīm tie seju padarīja neparastu.

Pēc dažiem mēnešiem Bartolomejs iejāja arēnā ābolaina palomino mugurā, pāri galvai pacēlis jaunu ieroci — koka pīķi ar tērauda uzgali. Viņš bija paaugstināts par pikadoru.

Ap šo laiku Bartolomejs ievēroja, ka Meksikas seņjoritām bija valodīgas acis. Viņu runās nevajadzēja klausīties — pietika dzirdēt smieklus, kas nāca dziļi no krūtīm un izteica ļoti daudz. Kājas viņām bija žiglas, un krāsainie kokvilnas brunči skrienot lidoja augstu. Tomēr Bartolomejs no viņām baidījās; pareizāki sakot, neuzticējās viņām.

Bieži viņš saņēma vēstules gan kairinoši rožainās, gan cēli zilās aploksnēs. Rožainās vēstules bija pārgalvīgas vai kāras; tās vilināja uz dēkām. Zilās bija maigas, sacukurotu sapņu piebērtas; tās dažkārt kutināja vēl vairāk. Vairums vēstuļu tomēr nāca darījumu aploksnēs no kafejnīcu apteksnēm, vientiesīgām pusaudzēm un vīriešu izsalkušām plantāciju strādniecēm. Tās bija stīvu roku rakstītas; teikumi bija spiešus izspiesti no smadzenēm. Bartolomejs tās aizmeta, kā aizmet netīrus, novalkātus veļas gabalus.

Vaļas brīžos Bartolomejs lasīja par matadoriem. Slavas iegūšanai vajadzēja ne tikai spēku, veiklību un drosmi, bet arī pašdisciplīnu un puritānisku dzīves veidu. Tie, kas aizrāvās nakts priekos, sāka dzert saldumu no vīna glāzēm un strauju sievu lūpām, noguruši izgāja arēnās pievilt pūli vai saļimt mirstošo vēršu uzbrukumos.

Tāpēc ir rožainās, ir zilās vēstules palika neatbildētas. Daudzas dāmas un meitenes velti izgaidījās pikadoru kafejnīcās, kino un koncertu zāļu priekštelpās, parkos vai upmalē. Dažas viņu nīda par to, bet citas jo vairāk apbrīnoja.

Svētdienās Bartolomejs garas stundas notupēja pie Dievmātes kājām. Viņa bija žēlīga tāpat kā senāk; nenosodīja puisi par grēkiem, bet pasargāja viņu ir no vēršiem, ir žiglajām seņjoritām.

Neparasti ātri Bartolomejs ieguva toreadora muletu — sarkano lakatu, ar ko mānīt un kaitināt sāpēs trakojošos vēršus. Toreadora pienākums ir bīstamākais no visām cīņas daļām, bet tāpēc viņu iemīļo pūlis. Kā baleta dejotājs viņš lakstojas ap vērsi, neapbruņots, bet bezbailīgs. Viņš paļaujas uz savu veiklību un atjautību — pierāda, ka cilvēks ir cildenāks par vērsi.

Pats pilsētas galva apsveica Bartolomeju, kad viņš kļuva lielās Monzatlanas arēnas matadors. Labu matadoru Meksikā dažkārt ievēro vairāk nekā valsts vadoņus. Matadors ir arēnas valdnieks un vieglprātīgu dāmu elks; vīrs, kam tiesības uz katra arēnas vērša dzīvību. Izslavētam matadoram paverti vārti uz leģendāru nemirstību, ja vien viņš prot saglabāt nekļūdīgu roku un skaidru galvu.

Matadoru ne tikai apbeŗ ar naudu, bet viņu arī aicina vietās, kur vajadzīgi elki, kas prot saņemt godu. Bartolomejam uzticēja sporta svētku atklāšanu, viņš runāja skolās un uzjautrināja ļaudis televīzijā. Par viņu rakstīja dienas avīzes, sporta žurnālos un tenku lapās.

Bartolomeja slavai aši augot, Monzatlanas arēna aizvien ciešāk pieblīvējās ļaudīm. Ar katru dienu un katru nodurto vērsi skaļākas kļuva ļaužu gaviles.

Bet Bartolomejs nejaudāja slavu iemīļot. Varbūt viņš bija par daudz studējis senās atsacīšanās filozofijas; varbūt bija iemācījies par daudz labi domāt. Ļaužu aurošana par asinīm ir mežonīga, Bartolomejs domāja; mežonīgas gaviles piemērotas . . . mežonim. Vai tikai psīcholoģijas gudrības par nervu atslogošanu varēja attiecināt uz vēršu cīņām?

Ļaužu sajūsmai Bartolomejs atbildēja ar mākslīgu smaidu. Dažreiz viņš sāka skaļi smieties, un pūlis domāja, ka viņš smejas aiz sajūsmas. Nē, Bartolomejs ņirdza par ļaužu muļķību un — pats par sevi.

Kādreiz Bartolomejs bija domājis, ka vērši ir stulbi, brutāli dzīvnieki. Viņš nekad nebija dzīvojis laukos, nebija iepazinies ar mājas dzīvnieku draudzību. Tagad viņam gadījās redzēt, kā vērši laizīja savu kopēju rokas, skatījās cilvēkos skaidrām, mierīgām acīm. Bartolomejs baidījās saskatīties ar vēršiem, kad viņš tos nodūra; baidījās, ka grūti būs aizmirst moku un izmisuma atspīdumu dzīvnieku redzokļos.

Atkal Bartolomejs domāja par bēgšanu. Uz kurieni šoreiz? Atpakaļ uz Getingenu? Protams! Viņš atgrieztos vecajā grāmatu un domu pasaulē... Bet cīņu arēna bija zelta bedre, un bija grūti to pamest.

(Turpinājums sekos).

ENDZELĪNA PIEMIŅAI

(Pārnesums no 3. lpp.)

Daudz interesantu valodas materiālu ir mūsu vietu un upju, vispārīgi iekšējo ūdeņu vārdos, kuŗus E. arī visu mūžu krājis un skaidrojis. Tie kopā ar citiem dialektoloģiskiem materiāliem viņam lika padomāt arī par senajām latviešu ciltīm, to valodas īpatnībām, savstarpējiem sakariem un dzīves vietām. Ar to saistās E. pētījumi par kuršiem, viņa atziņa par to, ka kurši bijuši balti un ne somi, kā to agrāk domāja. Daudz E. ir interesējies par latviešu pareizrakstību un tās kārtošanu. Viņš interesējās arī par mūsu valodas izteiksmes pareizību, publicēdams savas mazās, bet kodolīgās grāmatiņas par dažādām valodas kļūdām. Par sintakses jautājumiem tomēr E. interesējies mazāk. Tieši par valodas un atsevišķu mūsu rakstnieku stila jautājumiem viņš nav interesējies un nav par tiem arī rakstījis: tiešie literārās valodas jautājumi viņam arvien stāvējuši tālāk. Viņš pats veidojis gan labu tiesu jaunvārdu, bet pats savus valodnieciskos apgalvojumus viņš atbalstīja ar vienkāršās senās tautas valodas faktiem: viņam drošs likums un nesatricināms valodas precīzums bija tas, ko sastop mūsu tautas dziesmu un pasaku valodā. No modernās literātūras viņš laikam nekad nevienu izteiksmes paraugu savos rakstos nav uzņēmis. Par valodas psīcholoģiskajām parādībām un valodiskās domāšanas īpatnībām Endzelīns nenoliedzami interesējies, kaut vai pārdomādams dažādu vārdu etimoloģijas, bet plašākā uztverē par valodas psīchi un tautas gara atspoguļojumu valodā viņš rakstījis nav. Vispārīgi viņš savā zinātniskā domāšanā bija vairāk analītiķis ne sintetiķis, un šādi plašāki nacionālvalodnieciski jautājumi var tikt apcerēti tomēr tikai sintetiski. Otrkārt, Endzelīnam šķita, ka šādos sintetiskos apgalvojumos daudz nekritiska, personīgi - individuāla un pat patvaļīga (bet tāpat tas ir arī analitiskos un pat visai speciālos valodiskos pētījumos un secinājumos), un E. pats gribēja būt pēc iespējas kritisks savos apgalvojumos.

Ievērojama ir bijusi E. loma ne tikai L. U. filozofijas un filoloģijas fakultātes, bet sākuma gados arī visas Latvijas universitātes dzīves veidošanā un kārtošanā. De mortuis nil nisi bene, un tādēļ kādam vēlākam apcerējumam jāatstāj jautājums, kāpēc E. pamazām arvienu vairāk bija spiests raisīties vaļā no plašākiem administrātīviem pienākumiem. Bet šī ieslēgšanās sevī nāca viņam citādā ziņā par svētību. Viņam gandrīz vai vienīgajam no saviem tuvākajiem darba un laika biedriem bija izdevies iekārtot savu dzīvi tā, ka viņš varēja nodoties tikai valodniecībai, tikai tieši zinātniskai darbībai. Saprotams, tas bija izdevies ne bez grūtībām, bez ciešanām un sarežģījumiem personīgā dzīvē, bet tas bija nesis viņam arī lielu svētību: viņš bija izveidojis sevi daudzā ziņā tiešām par ideālu zinātnieku. Apskaužama bija viņa plašā erudīcija, daudzo, it īpaši vecāko ide valodu prasme, augstākās atzinības cienīgs bija viņa vispārīgais valodniecisko zināšanu dziļums un plašums, kas bija darījis viņa vārdu un līdz ar to latviešu valodu un visu latviešu tautu plaši pazīstamu visā plašajā pasaulē, kur vien ļaudis nodarbojas ar ide valodu pētīšanu. Šīs savas dzimtās valodas un tautas izcelšana visas pasaules priekšā ir pats lielākais Endzelīna nacionāli - latviskais nopelns, un tā pamats ir viņa tiešām lielā latviešu valodas mīlestība un cieņa pret to. Šo mīlestību viņš centās ar visiem spēkiem dēstīt savu klausītāju un skolnieku sirdīs, un te viņam bija arī nenoliedzamas sekmes. Lai šī lielā mīlestība, plūzdama no Endzelīna rakstiem, nemitīgi arī arvienu joprojām apgaro visu latviešu tautu un spēcina to tās nacionāli latviskā gara spēkā, tās nacionāli latviskā izturībā un patstāvībā. Bet mēs, vēl dzīvi palikušie, lai dziļā godbijībā noliecam galvas šī mūsu diženā aizgājēja piemiņas priekšā.

KANADAS JŪRAS KADETUS APMĀCA UZ JŪRAS

(C. S.) — Apmēram 289 jūŗas kadeti no trim Kanadas kaŗa dienesta kolledžām un dažādām Kanadas universitātēm dosies vasaras apmācībās uz 14 Kanadas flotes kuģiem. Šie kadeti iesaukti Kanadas karaliskā flotē saskaņā ar regulāro virsnieku apmācības plānu. Bez militārās apmācības šie nākošie virsnieki saņem pabalstu universitātes izglītībai un, pēc universitātes kursa beigšanas, tos izved par Kanadas karaliskās flotes virsniekiem. Lai būtu kvalificēts uzņemšanai vienā no trim Kanadas militārā dienesta kolledžām — Royal Military College, Kingston, Royal Roads, Esquimault, B. C., un College Militaire de St. Jean, Quebec — aplikantam jābūt Kanadas pilsonim, vecumā no 16 līdz 21 gadam un tam jābūt ar pilnu vidusskolas izglītību vai tās ekvivalentu (t. i., piecu vidusskolas gadu mācību). Pēc militārās apmācības kolledžas beigšanas tas iegūst 2. leitnanta dienesta pakāpi un tam trīs gadi jānokalpo armijā, flotē vai gaisa spēkos.

Lielāko daļu kadetu dzīves uz jūŗas aizņem vasaras braucienu apmācība flotes dienestam. Kādus 200 no tiem apmācīs uz Prestonian klases fregatēm, Esquimault, B. C., kas brauks uz ziemeļiem, uz Juneau, Kodiak un Skagway, Aļaskā. 21 citus kadetus apmācīs Jaunskotijas un Ņufaundlendas ūdeņos uz Restingouche klases iznīcinātāju eskortiem, Halifaksā. Trīsdesmit kadeti, no Kvebekas militārās kolledžas dosies uz HMCS fregati Cape da la Madeleine, braucienā, kuŗā ietelp apmeklējumi Bermudās, Jamaikā, Puerto Rico un Baltimorē, pirms atgriešanās Halifaksā.

Septiņi ROTP kadeti, kas specializējās jūŗas aviācijā, vasaras mēnešos turpinās savus apmācības lidojumus RCAF Ontario Centralia stacijā un flotes gaisa stacijā pie Dartmouth, N. S., uz HMCS Shearwater.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNICĀ,
72 QUEENSBOROUGH, TERRACE,
LONDON, W., 2.
Tel. BAYwater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS PARAUGEKSEMPLĀRI.

MORĀLAIS P

Cildeni un krāšņi karogi no 17 zemēm, kas kādreiz bijušas brīvas, pagājušo svētdien plīvoja Čikagas Granta parkā. 17 tautu piederīgie bija sanākuši, lai svinīgi atklātu Apspiesto tautu nedēļu. Tie bija ļaudis, kas vēl spēja sadzirdēt sava karoga aicinājumu, kam nebija kauns iet gājienā aiz tā, lai liecinātu pasaulei par savu brāļu mokām. Citām tautām tādu ļaužu vairāk, citām — ne tik daudz. Ukraiņi soļoja garā gājienā, sākot ar maziem bērniem, beidzot ar sirmgalvjiem. Liels pulks kubiešu gāja aiz sava karoga paceltām galvām un sakniebtām lūpām. Poļiem bija vesela parāde ar formas tērpiem, bundziniekiem un ragu orķestri. Pat austrumvācieši šogad pierādīja manāmu aktivitāti, censdamies atgādināt pasaulei Berlīni. Bet aiz latviešu karoga gāja nožēlojams 0.6% no Čikagas latviešu kopskaita. Dažas organizācijas, kas labvēlīgākos apstākļos (kad nav jāsvīst saulē un jāpiedalās „vulgārās masu demonstrācijās") tīri vai pil aiz patriotisma, šoreiz nebija pat atsūtījušas savus pārstāvjus. Žēl, jo šī nu vienreiz bija vieta, kur kaut vai mazdrusciņ varējām pierādīt savu labo gribu. Vai nav taisnība māc. Ķirsonam, kad tas, savus draudzes locekļus aicinādams uz šo sapulci, rakstīja: „Personīgas drošības dēļ reizu pa reizei jāliek pašam sevi pārbaudīt — cik stiprs vai vājš katrs esam. Prezidenta izsludinātā apspiesto tautu nedēļa sāk kļūt par mūsu garīgās esmes un morāles „chek-up'u". Tā aicina būt klāt un demonstrēt pret sarkano imperiālismu. Tā aicina atklāti nostāties par apspiestām tautām, vajātām baznīcām, aizvestiem saviešiem. Mums tas nozīmē nosegt vārdus ar darbiem, jo šis aicinājums neskaŗ mūs vienīgi politiski, bet gan m o r ā l i daudz vairāk."

Sarīkojums sākās ar luterāņu mācītāja Kornelijusa Tessenija lūgšanu un kongresa pārstāvja - republikāņu nacionālitāšu kom. līdera — Ed. Dervinska vadīto solījumu karogam, pēc kuŗa plkv. Reilijs nolasīja Čikagas pilsētas galvas, Illinojas štata gubernātora un ASV prezidenta proklamācijas, kas izsludina š. g. 16.—23. jūl. par Apspiesto tautu nedēļu. Dziedāja apvienots apspiesto tautu koris dir. A. Silha-

ATKLĀTS KAPU PIEM BRUKVUDĀ

Svētdien, 16. jūlijā, latviešu kapos Brukvudā atklāja un iesvētīja jauno kapu pieminekli, kuŗa celšanai līdzekļus, apm. £600.00, ziedoja visi Anglijas latvieši — bez konfesiju un pārliecību izšķirības. Ziedojumi ienāca arī no citu zemju latviešiem, kuŗu piederīgie guldīti šis zemes smiltīs.

Latviešu kapu nodalījumu komiteja iepirka jau pirms desmit gadiem. Domājot par aizgājušo tautiešu miera vietas izdaiļošanu, 1959. g. nolēma celt kapos pieminekli, kuŗam metu pagatavoja prof. arch. P. Kundziņš. Pagājušā gada 17. jūlijā lika pieminekļa pamatakmeni, bet tieši gadu vēlāk — š. g. 16. jūlijā, pieminekli jau varēja atklāt. Tas veidots pelēcīgajā smilšakmenī, taisnās līnijās. Augšējā malā iekalti vārdi: „Svēta dusa Dieva ļaudīm" un zemāk, zem krusta zīmes — „Dievs, svētī Latviju".

Pieminekli atklāja Latvijas sūtnis K. Zariņš, uzsveŗot ka tas būs liecība paaudžu paaudzēm

VISĀ PASAULĒ

Londonā, Anglijā, š. g. 15. jūlijā miris kapt. Viliberts Kalējs. Viņš bija kalpakietis un Lāčplēša ordeņa kavalieris.

Uz Melburnu no sarkanās Ķīnas izkļuvuši 74 g. v. Kārlis Sudrabiņš, viņa dzīvesbiedre, 64 g. v. Marija, un 31 g. v. meita Milda Valerija. Kopš 1945. gada viņi dzīvojuši Harbinā, un tagad pēc 9 gadu pūlēm beidzot nonākuši brīvībā.

Cand. phil. Tamāra Sinka sekmīgi nobeigusi Sv. Matīasa skolotāju kolledžu pie Bristoles. Par studiju darbu savā speciālpriekšmetā — teoloģijā viņa ieguva šī gada Aklanda (Acland) teoloģijas balvu. Jaunā skolotāja, kam jau ir darba pieredze latviešu trimdas skolās un Londonas latviešu skolā, septembrī uzsāks darbu Kalkotas skolā Redingas tuvumā.

Naktī uz pirmdienu, 17. jūlijā Princeses Beatrises hospitālī Londonā mūžībā aizgājusi Elma Andriņa, redaktora J. Andrupa dzīvesbiedre.

…GALVE

…nīda par to, bet citas jo vairāk apbrīnoja.

Svētdienās Bartolomejs garas stundas notupēja pie Dievmātes kājām. Viņa bija žēlīga tāpat kā senāk; nenosodīja puisi par grēkiem, bet pasargāja viņu ir no vēršiem, ir žiglajām seņjoritām.

Neparasti ātri Bartolomejs ieguva toreadora muletu — sarkano lakatu, ar ko mānīt un kaitināt sāpēs trakojošos vēršus. Toreadora pienākums ir bīstamākais no visām cīņas daļām, bet tāpēc viņu iemīlo pūlis. Kā baleta dejotājs viņš lakstojas ap vērsi, neapbruņots, bet bezbailīgs. Viņš paļaujas uz savu veiklību un atjautību — pierāda, ka cilvēks ir cildenāks par vērsi.

Pats pilsētas galva apsveica Bartolomeju, kad viņš kļuva lielās Monzatlanas arēnas matadors. Labu matadoru Meksikā dažkārt ievēro vairāk nekā valsts vadoņus. Matadors ir arēnas valdnieks un vieglprātīgu dāmu elks; vīrs, kam tiesības uz katra arēnas vērša dzīvību. Izslavētam matadoram pavērti vārti uz leģendāru nemirstību, ja vien viņš prot saglabāt nekļūdīgu roku un skaidru galvu.

Matadoru ne tikai apbeŗ ar naudu, bet viņu arī aicina vietās, kur vajadzīgi elki, kas prot saņemt godu. Bartolomejam uzticēja sporta svētku atklāšanu, viņš runāja skolās un uzjautrināja ļaudis televīzijā. Par viņu rakstīja dienas avīzēs, sporta žurnālos un tenku lapās.

Bartolomeja slavai aši augot, Monzatlanas arēna aizvien ciešāk pieblīvējās ļaudīm. Ar katru dienu un katru nodurto vērsi skaļākas kļuva ļaužu gaviles.

Bet Bartolomejs nejaudāja slavu iemīlot. Varbūt viņš bija par daudz studējis senās atsacīšanās filozofijas; varbūt bija iemācījies par daudz labi domāt. Ļaužu aurošana par asinīm ir mežonīga, Bartolomejs domāja; mežonīgas gaviles piemērotas . . . mežonim. Vai tikai psīcholoģijas gudrības par nervu atslogošanu varēja attiecināt uz vēršu cīņām?

Ļaužu sajūsmai Bartolomejs atbildēja ar mākslīgu smaidu. Dažreiz viņš sāka skaļi smieties, un pūlis domāja, ka viņš smejas aiz sajūsmas. Nē, Bartolomejs ņirdza par ļaužu muļķību un — pats par sevi.

Kādreiz Bartolomejs bija domājis, ka vērši ir stulbi, brutāli dzīvnieki. Viņš nekad nebija dzīvojis laukos, nebija iepazinies ar mājas dzīvnieku draudzību. Tagad viņam gadījās redzēt, kā vērši laizīja savu kopēju rokas, skatījās cilvēkos skaidrām, mierīgām acīm. Bartolomejs baidījās saskatīties ar vēršiem, kad viņš tos nodūra; baidījās, ka grūti būs aizmirst moku un izmisuma atspīdumu dzīvnieku redzokļos.

Atkal Bartolomejs domāja par bēgšanu. Uz kurieni šoreiz? Atpakaļ uz Getingenu? Protams! Viņš atgrieztos vecajā grāmatu un domu pasaulē. Bet cīņu arēna bija zelta bedre, un bija grūti to pamest.

(Turpinājums sekos).

…RAS KADETUS APMĀCA UZ JŪRĀS

…un Skagway, Aļaskā. 21 citus kadetus apmācīs Jaunskotijas un Ņufaundlendas ūdeņos uz Restingouche klases iznīcinātāju eskortiem, Halifaksā. Trīsdesmit kadeti, no Kvebekas militārās koledžas dosies uz HMCS fregati Cape da la Madeleine, braucienā, kurā ietelp apmeklējumi Bermudās, Jamaikā, Puerto Rico un Baltimorē, pirms atgriešanās Halifaksā.

Septiņi ROTP kadeti, kas specializējās jūras aviācijā, vasaras mēnešos turpinās savus apmācības lidojumus RCAF Ontario Centralia stacijā un flotes gaisa stacijā pie Dartmouth, N. S., uz HMCS Shearwater.

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNICĀ,
72 QUEENSBOROUGH, TERRACE,
LONDON, W., 2.
Tel. BAYwater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS PARAUGEKSEMPLĀRI.

MORĀLAIS PĀRBAUDĪJUMS

Cildeni un krāšņi karogi no 17 zemēm, kas kādreiz bijušas brīvas, pagājušo svētdien plīvoja Čikagas Granta parkā. 17 tautu piederīgie bija sanākuši, lai svinīgi atklātu Apspiesto tautu nedēļu. Tie bija ļaudis, kas vēl spēja sadzirdēt savā karoga aicinājumu, kam nebija kauns iet gājienā aiz tā, lai liecinātu pasaulei par savu brāļu mokām. Citām tautām tādu ļaužu vairāk, citām — ne tik daudz. Ukraiņi soļoja garā gājienā, sākot ar maziem bērniem, beidzot ar sirmgalvjiem. Liels pulks kubiešu gāja aiz sava karoga paceltām galvām un sakniebtām lūpām. Poļiem bija vesela parāde ar formas tērpiem, bundziniekiem un ragu orķestri. Pat austrumvācieši šogad pierādīja manāmu aktivitāti, censdamies atgādināt pasaulei Berlīni. Bet aiz latviešu karoga gāja nožēlojams 0.6% no Čikagas latviešu kopskaita. Dažas organizācijas, kas labvēlīgākos apstākļos (kad nav jāsvīst saulē un jāpiedalās „vulgārās masu demonstrācijās") tīri vai pil aiz patriotisma, šoreiz nebija pat atsūtījušas savus pārstāvjus. Žēl, jo šī nu vienreiz bija vieta, kur kaut vai mazdrusciņ varējām pierādīt savu labo gribu. Vai nav taisnība māc. Ķirsonam, kad tas, savus draudzes locekļus aicinādams uz šo sapulci, rakstīja: „Personīgas drošības dēļ reizu pa reizei jāliek pašam sevi pārbaudīt — cik stiprs vai vājš katrs esam. Prezidenta izsludinātā apspiesto tautu nedēļa sāk kļūt par mūsu garīgās esmes un morāles „chek-up'u". Tā aicina būt klāt un demonstrēt pret sarkano imperiālismu. Tā aicina atklāti nostāties par apspiestām tautām, vajātām baznīcām, aizvestiem saviešiem. Mums tas nozīmē nosegt vārdus ar darbiem, jo šis aicinājums neskaŗ mūs vienīgi politiski, bet gan m o r ā l i daudz vairāk."

Sarīkojums sākās ar luterāņu mācītāja Korneliusa Tessenija lūgšanu un kongresa pārstāvja - republikāņu nacionālitāšu kom. līdera — Ed. Dervinska vadīto solījumu karogam, pēc kuŗa plkv. Reilijs nolasīja Čikagas pilsētas galvas, Illinojas štata gubernātora un ASV prezidenta proklamācijas, kas izsludina š. g. 16.—23. jūl. par Apspiesto tautu nedēļu. Dziedāja apvienots apspiesto tautu koris dir. A. Silhana vadībā, kā pirmo izpildot Apspiesto tautu himnu, ko komponējis ungārs H. Nagi ar prāv. N. Trepšas vārdiem.

Prof. L. Dobrianskis, Apspiesto tautu nedēļas idejas ierosinātājs, savā runā izskaidroja viņam daudzkārt prasītos jautājumus: kāpēc tāda Apspiesto tautu nedēļa vajadzīga, un ko ar to var cerēt panākt. Viņš atgādināja Chruščeva lielo uztraukumu par šīs nedēļas pasludināšanu, kas pierāda, ka, neskatoties uz visu lielību un plātīšanos, Kremļa lielajiem ir bail, it sevišķi no ideju spēka. Bez tam, šo nedēļu nesvin sentimentālu atmiņu dēļ, bet gan, lai vērstu pasaules uzmanību uz komūnistu apspiestajām zemēm. Mūsu pārliecība mums jāpārkausē aktīvā darbībā. Prof. Dobrianskis arī uzskaitīja dažus punktus, kā šī darbība tuvākā nākotnē varētu izpausties: 1) Visiem spēkiem veicināt stingras stājas noturēšanu Berlīnes jautājumā. 2) Atbalstīt tos, kas stāv pret Sarkanās Ķīnas uzņemšanu AN. Tie, kas runā par šīs situācijas neizbēgamību, vienkārši spridzina paši savas pozicijas. 3) Censties, lai panāktu speciālas Apspiesto tautu komitejas radīšanu kongresā. Ir ļoti svarīgi nodibināt iestādījumu, kas sistēmatiski pētītu parādības aiz dzelzs aizkara. Šāda komiteja arī turētu visu šo informāciju degpunktā, amerikāņu un visas pasaules acu priekšā. 4) Prasīt, lai tiktu atdzīvināts Kerstena priekšlikums par partizānu cīņas paņēmienu pētīšanu. 5) Rakstīt pasta ministram Dejam un lūgt viņu atjaunot Brīvības čempiona pastmarku sēriju. 6) Mēģināt panākt, lai rastos iestādījums, kas pārstāvētu apspiesto tautu pašnoteikšanās tiesības.

Kongresa loceklis Rejs Maddens (Ind.) savā runā pievērsās tautas pārstāvju nama darbībai, atcerēdamies, ka Katinas nozieguma izmeklēšanas komisija, kas daļēji darbojās arī Eiropā, nopratinot lieciniekus, bija pirmais gadījums, kad komūnistu propagandas mašinērija tika atdzīta aizstāvēšanās pozicijās. Tas arī būtu stāvoklis, kāds brīvai pasaulei būtu jāuztur. Daudz šai ziņā varētu palīdzēt Apspiesto tautu komiteja kongresā, tāpēc viņš ieteica rakstīt saviem pārstāvjiem, un it sevišķi „Ways and Means" komitejas locekļiem, lai šo komiteju radītu. Viņš arī stingri nostājās pret valstīm un personām, kas veicina tirdzniecību komūnistu bloka un brīvās pasaules starpā.

Ar īsākām uzrunām programmā piedalījās arī kongresa locekļi Rostenkauskis un Klučinskis no Čikagas. Programmu vadīja plkv. Josefs Mekartijs. Sanāksme noslēdzās ar lietuviešu jezuītu priestera Algimanta Ķēza lūgšanu.

Šogad Apspiesto tautu nedēļu organizēja Čikagas valde, tādējādi pārliecinādāmās, ka dabūt kopā vienā sarīkojumā čechus un slovākus, poļus un lietuviešus, baltkrievus un ukraiņus, un visas citas tautības, kas plēšas savā starpā bezmaz sirdīgāk kā pret kopīgu ienaidnieku, nemaz nav tik viegla lieta. Plkv. Reilijs, pilsētas galvas palīgs ārkārtēju sarīkojumu organizēšanā — vīrs, kas paskatā mazliet atgādina slaveno jūras kapteini pasakā par Pēteri Panu, un par ko var domāt, ka viņam savā darbā noteikti iznācis sadurties ar gangsteŗu karaļiem un citiem cietiem riekstiem, ar ko Čikāga tik slavena, — šis pats vīrs, jautāts par to, kā viņam veicies šo sarīkojumu tik labi noorganizēt, tikai nopūtās, noslaucīja sviedrus un teica, ka otrreiz gan laikam viņš to neuzņemtos.

D. V.

VIŅI DZIEDĀS TORONTO

VĪRU KORIS VIESTURS

Koŗa pirmsākums meklējams 1950. g. St. Katarīnās, skolotāja un diriģenta Jāņa Pālēna vad. 1952. g. pavasarī apvienojās ar Niagarā 1951. g. rudenī dibināto diriģenta - komponista Voldemāra Lindes vadīto Niagaras vīru kori. 1954. gadā top Viestura Toronto nodaļa un 1955. g. Hamiltonas nodaļa. Tā apvieno pāri par 100 dziedātāju. Visas koŗa nodaļas iestudē vienādu koncerta programmu atsevišķi katra savā diriģenta vadībā, slīpējumu dabūjot kopmēģinājumos, Hamiltonā. Kopkoris dod gadā vismaz 3 koncertus: Toronto, Hamiltonā un St. Katarīnās, un piedalās 18. novembŗa svinībās vai viesojas citās tālākās latviešu kolonijās. Bez tam atsevišķās nodaļas uzstājas patstāvīgi kuplinot dievkalpojumus, skolu, DV u. c. sarīkojumus. Kopkoris piedalījies abās DV rīkotās dziesmu dienās, abos līdz šim notikušajos dziesmu svētkos Toronto, dziesmu svētkos Ņujorkā un DV gada svētkos 1960. g. Toronto un Klīvlendā. Apvienotā vīru koŗa Viesturs idejas nesēja, Voldemāra Lindes traģiskā nāve 1955. g. radīja korī daudz grūti pārvaramu problēmu, kuŗas tagad atrisinājušās. Kopš 1958. gada Niagaras - St. Katarīnas nodaļu vada brīvmāksl. Ludmila Albertiņa, Hamiltonas — Imants Sakss un Toronto — Jānis Barušs. Pastāvēšanas laikā korim ir nodibinājušās labas attiecības ar dažādām latviešu organizācijām, sevišķi ar DV organizāciju.

Dziedātāji: sk. 1961. g. pavasaŗa koncerta programmā ievietoto dziedātāju sarakstu.

SPĀŖU SVĒTKI ‚ROTĀ'

INVALIDU NAMU IESVĒTĪS PĻAUJAS SVĒTKOS

Pārbūves darbi Latv. kaŗa invalidu atpūtas namā „Rota" Katskiļu kalnos tik tālu veikti, ka pēdējās nedēļas nogalē čaklie talcinieki, lietpratīgā pārbūves vadītāja — kapt. A. Sprinča vadībā uzcēla spāres, virs kuŗām vēlā vakara stundā lepni pacēlās spāŗu svētku vainags, kas liecināja galveno būvdarbu nobeigšanu, jo otrā dienā arī izdarīja jaunbūves apšūšanu un uzlika jumtu, tā kā apdzīvojamo telpu skaits ievērojami palielinājās.

Atvaļinājuma pavadīšanai mītnē Rotas pārvalde, iespēju robežās, dod telpas ikvienam tautietim. Vasarnieki var pieteikties pie E. Dravnieka, 81 Catrine blvd. New York, 33, N. Y. Telefons: WA 7-8387.

Valde gaida ierodamies veterānus arī no Kanādas. Kā pirmie pavadīt savu atvaļinājumu pieteikušies A. Bērziņa, J. Dravnieka un L. Apeļa ģimenes, kapt. Riekstiņš, invalidi J. Kūlens un A. Bisenieks.

Mītnes saimniecību vadīs Olga Sprincis. Vieninieki, kā arī ģimenes, kas vēlēsies, varēs dabūt uzturu par $2,- dienā (3 maltītes). Pieteikties pie saimniecības vadītājas.

Pagājušās nedēļas nogalē apskatīt mītni bija ieradušies arī vietējo amerikāņu draudžu mācītāji, kuŗi atsaucās labvēlīgi, publicējot par to rakstu New York Times un solot savu draudžu atbalstu, kam sekojuši jau vairāki ziedojumi.

LKIA Amerikas zemes valde izsaka sirsnīgu pateicību visiem talciniekiem, kas pielikuši savu roku pie mītnes būves, īpaši būvdarbu vadītājam A. Sprincim.

Tāpat atzinību un pateicību valde izsaka R. Zīvertam un visiem invalidu draugiem un labvēļiem, kas savu laiku ziedojuši bijušo cīnītāju labā. Talcinieki vēl arvien mīļi aicināti.

Mītnes iesvētīšanu izdarīs Pļaujas svētkos, 7. un 8. oktobrī. „Rotas" adrese: Latvian Veterans Camp, Elk Park N. Y., kas atrodas 2½ jūdzes no Tanersvilles un sasniedzama, braucot pa Ņujorkas Throughway 20. nobrauktuvi, tālāk braucot pa 32. ceļu uz Hunter - Tanersville. Tanersvillē pie signāluguns jānogriežas uz dienvidiem.

Tālrunis: Tanersville 253 N. Y.

KAS JĀZINA LATVIEŠU JAUNATNES SVĒTKOS ČIKAGĀ

II Latviešu jaunatnes svētku rīcības komiteja šinīs dienās izdos svētku vērtszīmes. Svētku dalībnieki tās varēs iepriekš iegādāties par $0.90, un tad svētku laikā par tām pirkt ieejas kartes un apmešanos svētku hotelī un svētku nometnē. Svētku laikā šīs zīmes būs vērtas $1,-.

Tādā veidā vērtszīmes ne vien ļaus sakrāt iepriekš neizdodamu naudu svētkiem, bet tās ietaupīs 10% izdevumu. Zināmu laiku pēc svētkiem, bet ne svētku laikā, vērtszīmes varēs apmainīt arī pret naudu, $1,- ASV valūtā. Svētku vērtszīmes pārdos visu pilsētu svētku sakarnieki (Toronto — Liena Rode), bet tās var iegādāties arī sūtot čeku vai naudas pārvedumu svētku kasierei (Mrs. Ilga Vītoliņa, 2633 N. Dayton Avenue, Chicago, Illinois). Svētku vajadzībām Kanadas dolars līdzinās ASV dolaram.

Tāpat svētku rīcības komiteja izdevusi svētku draugu kartes. Tautieši un grupas, kas ziedos svētku priekšdarbiem $20,- vai vairāk, saņems šīs glītās, mākslinieces V. Ozoliņa darinātās, kartes — pateicības rakstus.

KALPAĶIETIM OSKARAM BERGMANIM 60 GADI

Jubilārs dzimis 1901. gada 22. jūlijā Rundāles pag, bet audzis un skolas gaitas vadījis Jelgavā. Pirmā pasaules kaŗa vētras Bergmaņa ģimeni aiznes Pleskavā, kur visi četri brāļi apmeklē mācības iestādes, bet Oskars 18 g. vecumā piepulcējas Kalpaka bataljona jātnieku rotas rindām.

Norimstot kauju ugunīm, 1921. gadā iestājies Latvijas universitātes juridiskā fakultātē. Jau studiju laikā strādājis kā slimo kasu juriskonsults, vēlāk ir zvērināts advokāts Jelgavā. Okupantu terrors spiedis visu sākto un celto pamest un bēguļot. Zaudēti arī divi brāļi ar visām ģimenēm. Tuvojoties otrreizējai sarkano okupācijai O. Bergmanis devies trimdā uz Vāciju. Anglijā iecelojis 1947. gadā un pirmais darbs bijis metallfabrikā, Korbijā. Vēlākos gados sekojusi pārcelšanās uz Londonu, kur Bergmaņu ģimenei ir nams un veikals.

Mag. iur. O. Bergmanis ir ilggadīgs DV Fonda revīzijas komisijas priekšsēdis un šajā kapacitātē vismaz divas reizes katrā darbības gadā ar saviem līdzdarbiniekiem veltījis daudz uzmanības, lai izsekotu un dotu savu vērtējumu par DV valdes, pasākumu un visas DV saimes Anglijā darbību un problēmu daudzveidību. Nav grūti jubilāra spriedumos un ieteikumos saskatīt ar pieredzi bagātu sabiedrisku darbinieku. Kad 1955. gadā Daugavas vanagu organizācija atzīmēja 10 gadu jubileju, par sekmīgu darbību DV centrālā valde O. Bergmanim piešķīra Atzinības rakstu.

Lai jubilāru pavada DV saimes visa laba vēlējumi!

E. RODZES - ĶĪSELIS PRETKOMŪNISTISKO REFERĀTU CIKLS AUSTRĀLIJĀ

Jau gadiem no vietas DV Pertas nodaļas vanadžu darbiniece E. Rodze - Ķīsele ir pievērsusies komūnisma patiesās sejas atklāšanai austrāliešu sabiedrībai, kas darīts ne tikai pašā Pertā, bet pa laikam arī ārpus tās. Tie ir bijuši referāti, runas, argumentācija sanāksmēs, publiskos mītiņos. Klāt vēl skaitāmi raksti, lasītāju vēstules austrāliešu laikrakstos. Enerģiskā un drosmīgā tautiete stājusies prominentas austrāliešu sabiedrības priekšā, kur, piemēram, pagājušā rudenī klausītāju pulkā bija arī ministru prezidenta Menzija kundze. Bet reizē mūsu lietas cīnītāja ieguvusi arī daudzus nedraugus sarkano aprindās. Dažā mītiņā pat cīnītājas drošība ir bijusi apdraudēta.

Šai mēnesī sācies E. Rodzes - Ķīseles plašs pretkomūnistisku referātu cikls austrāliešu sabiedrībai un arī atsevišķi latviešu trimdiniekiem — par to, ko pēdējie šai laukā var katrs darīt. Referātu cikls turpināsies līdz 1. septembrim, aizniedzot Sidneju, Melburnu, Ņūkāsli, Džīlongu, Balaratu. Šo turneju cīnītājai organizē DV Austrālijas valde sadarbībā ar Austrālijas liberāļu partiju. No mūsu puses pasākuma izkārtošanā galvenā iniciātīva atrodas DV Austrālijas valdes priekšsēža vietnieka un DV centrālās valdes informācijas nozares vadītāja palīga A. Bagun - Bērziņa rokās. Var tikai vēlēties, lai slavējamā rīcība dotu iespējamos panākumus, lai austrāliešu un latviešu sabiedrība to pareizi novērtētu.

MIRUSI SULTĀNA ABDUL HAMIDA ATRAITNE

Š. g. jūlijā, Istanbulā, 95 g. vecumā mirusi Turcijas ļoti nepopulārā sultāna Abdul Hamida II atraitne, Musfika Kadin.

Sultānu Abdul Hamidu II pazina ar tādiem pievārdiem, kā „Nolādētais Abduls", „Neaprakstāmais turks" u. c. Šos pievārdus sultāns izpelnījies, nežēlīgi apkaujot armeņus 1895.—96. g. 1909. g. revolūcijā viņu atcēla no troņa un aizsūtīja trimdā uz Salonikiem, Grieķijā. Abduls devās turp ar 3 galvenām un 9 blakus sievām. Drīz pēc tam viņa 746 pārpalikušās sievas turku valdībai iesniedza pieprasījumus pēc financiāla atbalsta, ko valdība viņām arī piešķīra. Abdul Hamids nomira 1918. gadā Manisas cietumā.

ARĪ TĀ ATGADĀS

Tūristi, kuŗi mīl ceļot kājām, šad tad piedzīvo nepatikšanas ar suņiem, kuŗiem zobi niezēt niez iecirst nabaga tūristiņam stilbā. Šāds liktenis piemeklējis arī kādu francūzi ceļā caur Šalindē miestiņu. Tikai šoreiz nepatikšanas piedzīvojis suns: pēc kodiena tas sāpēs skaļi iegaudojies — zobi bija trāpījuši mākslīgā kājā.

Franču „esprit" ir pazīstama lieta. Tas izpaužas visur, gan sabiedrībā, gan Amora valstībā, gan politikā. Sarunājas divi dažādām partijām piederīgi parlamentārieši:

„Es gribētu zināt, ko jūs īsti te dariet?" viens sašutis brēc uz otru. „Neviens vēl nekad nav redzējis, ka jūs būtu atvēris muti"...

„Jūs maldāties," otrs mierīgi atsaka. „Kad jūs sākat savas runas, es katrreiz sirsnīgi žāvājos."

Ventimiļā, Itālijā, puķu audzētāji izaudzējuši jaunu neļķu šķirni. Tās ir dzeltenā krāsā un nosauktas Žakelīnas Kenedijas vārdā. Prezidenta kundze jau saņēmusi krāšņu neļķu pušķi, kas atsūtītas uz ASV ar lidmašīnu.

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU.
BOX 220, STOCKHOLM.

ATKLĀTS KAPU PIEMINEKLIS BRUKVUDĀ

Svētdien, 16. jūlijā, latviešu kapos Brukvudā atklāja un iesvētīja jauno kapu pieminekli, kuŗa celšanai līdzekļus, apm. £600.00, ziedoja visi Anglijas latvieši — bez konfesiju un pārliecību izšķirības. Ziedojumi ienāca arī no citu zemju latviešiem, kuŗu piederīgie guldīti šīs zemes smiltīs.

Latviešu kapu nodalījumu nopirka jau pirms desmit gadiem. Domājot par aizgājušo tautiešu miera vietas izdaiļošanu, 1959. g. nolēma celt kapos pieminekli, kuŗa projektu pagatavoja prof. arch. P. Kundziņš. Pagājušā gada 17. jūlijā tika likts pieminekļa pamatakmens, bet tieši gadu vēlāk — š. g. 16. jūlijā, pieminekli jau varēja atklāt. Tas veidots pelēcīgajā smilšakmenī, taisnās līnijās. Augšējā malā ielikti vārdi: „Svēta dusa Dieva ļaudīm" un zemāk, zem krusta zīmes — „Dievs, svētī Latviju".

Pieminekli atklāja Latvijas sūtnis K. Zariņš, uzsverot, ka tas būs liecība paaudžu paaudzēm par mūsu tautas trimdas gaitām un ticību mūsu dzimtenei. Sūtņa dzīves biedre nolika pie pieminekļa sarkanbaltu ziedus.

Iesvētīšanu izdarīja prāvests E. Bergs, ņemdams pamatā Vecās derības vārdus: „No kurienes tu nāc un uz kurieni tu ej?" Šajos kapos guldītie visi, izņemot kādu mazu bērnu, ir nākuši no Latvijas, kur bija viņu darba lauks un mērķi. Dievs tos ievedis svešumā, kas ir mūsu visu dzīves mērķis.

Pieminekli iesvētīja arī katoļu prāvests J. Savickis un pareizticīgo — prāv. A. Grāmatiņš.

Pieminekļa iesvētīšana bija savienota ar tradicionālajiem kapu svētkiem, kur svētrunu teica prāvests R. Mūzikis. Ar J. Kalniņa Lielo lūgšanu un Fr. Abata dievkalpojumu kuplināja Londonas vīru ansamblis Gaiziņš, E. Dambja vadībā.

Diena, diemžēl, nebija sevišķi izdevīga kapu svētkiem, jo laiku pa laikam uznāca lietus gāzes, kas debesis turēja pelēkas un smagas. Tomēr bija saradies pāri par 200 apmeklētāju, kas pušķoja gan savu tuvinieku, gan draugu kapu kopiņas skaistiem ziediem.

Kapos guldīti jau 56 aizgājušie. Kapu komiteja pielikusi visu enerģiju kapu izdaiļošanai un saņēmusi atzinību no Brukvudas kapu pārvaldes par glīto un gaumīgo kapsētas iekārtojumu.

A. L.

ŠIMUTIS ATSKATĀS UZ 50 DARBA GADIEM

Amerikas lietuviešu dienas laikraksta „Draugas" (Čikagā) redaktors un Amerikas lietuviešu padomes prezidents Leonards Šimutis nesen atzīmēja savas sabiedriskās darbības 50 gadu jubileju. Čikagā notika šim gadījumam veltīts sarīkojums. Visu savu mūžu Šimutis cīnījies par savu dzimteni Lietuvu. Amerikas lietuviešu padome spērusi daudzus soļus pie ASV valdības ar nolūku panākt Lietuvas atbrīvošanu.

VISĀ PASAULĒ

■ Londonā, Anglijā, š. g. 15. jūlijā miris kapt. Viliberts Kalējs. Viņš bija kalpakietis un Lāčplēša ordeņa kavalieris.

■ Uz Melburnu no sarkanās Ķīnas izkļuvuši 74 g. v. Kārlis Sudrabiņš, viņa dzīvesbiedre, 64 g. v. Marija, un 31 g. v. meita Milda Valerija. Kopš 1945. gada viņi dzīvojuši Harbinā, un tagad pēc 9 gadu pūlēm beidzot nonākuši brīvībā.

■ Cand. phil. Tamāra Sinka sekmīgi nobeigusi Sv. Matīasa skolotāju koledžu pie Bristoles. Par darbu savā speciālpriekšmetā — teoloģijā viņa ieguva gadu Aklanda (Ācland) teoloģijas balvu. Jaunā skolotāja, kam jau ir darba pieredze latviešu svētdienas skolā un Londonas latviešu skolā, septembrī uzsāks darbu Kalkotas skolā Redingas tuvumā.

■ Naktī uz pirmdienu, 17. jūlijā Princeses Beatrises hospitālī Londonā mirusi žurnāliste Elma Andriņa, redaktora J. Andrupa dzīvesbiedre.

LASĪTĀJU VĒSTULES

GUDRA VĪRA JUBILEJA

Mūsu laikraksta 19. jūn. n-rā izlasīju meliorācijas celmlauzim inž. A. Ķuzem veltīto rakstu. Vēl būtu jāpiebilst, ka jubilārs bez techniskām zināšanām savā arodā, apbalvots ar plašu izpratni arī citās disciplīnās. Tā, Rīgā, ap 1935. gadu, L. U. telpās viņš lasīja kādu referātu, kas skāra Latvijas lielākā — Lubānas ezera eventuālu nosušināšanas problēmu.

Kaut arī ezeru varētu nosusināt, tomēr K. atzina, ka ezers jāsaudzē. Bez Lubānas ezera karte mums būtu pavisam sveša, nepierasta, nepatīkama.

E. L., Grand Rapidos

DAŽREIZ NOTEIKUMI NESASKAN . . .

Gadās, ka noteikumi, pat likumi dažreiz iznāk savādi.

Nesen, kārtojot kādas sabiedrības juridisku apstiprināšanu attiecīgās ASV valdības iestādēs — Latvijas pavalstnieku apvienību — izrādās, ka tikai ASV pilsoņi ir tiesīgi parakstīt iesniegumu.

Gandrīz tāpat kā vecos laikos Tērbatā, lai varētu nodibināt latviešu korporāciju, vajadzēja dabūt vāciešus, kas skaitījās oficiāli dibinātāji.

Arī Latvijas brīvvalsts laikā, piem., pie apgabaltiesām pastāvošās bezpeļņas biedrību reģistrācijas nodaļas prasīja, lai statūtu parakstītāji būtu Latvijas pavalstnieki un nepietika ar vārda vien parakstīšanu, bet pirms tā bija jāraksta: Latvijas pilsonis, tāds un tāds. —

Mag. iur. E. Lapiņš.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLĪVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Milles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

SAVIENOTĀS VALSTIS

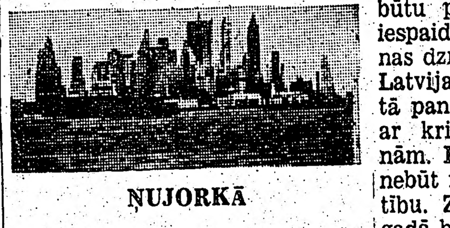

ŅUJORKĀ

● Pag. svētdien māc. R. Zariņš salaulāja Miķeli Čauri ar Tamāru Breikšs. Līgava ir dzejnieka L. Breikša māsa.

26. augustā Betlemes baznīcā notiks Juŗa Petričeka un Ritas Rozenbergas laulības.

KALAMAZŪ

● DV apvienība gadskārtējās šaušanas sacensības rīko 6. augustā, plkst. 10.00 no rīta šautuvē, kuŗa izbūvēta inž. V. Grīviņa saimniecībā, 6000 N. 26. ielā. Lai veicinātu šaušanas sportu, šogad sacensībās varēs dalību ņemt bez apvienības biedriem arī nebiedri, kā arī tiks noorganizētas atsevišas klases jaunatnei un dāmām. Uzvarētāju apbalvošanai balvas jau pieteicis Mednieku - makšķernieku klubs.

● Gaujas gaidu 31. vienība savu gadskārtējo nometni rīko 4., 5. un 6. augustā.

● Kapu svētkus Riversaides, Kalamazū, latv. ev. - lut. draudzes nodalījumā noturēs māc. A. Piebalgs 30. jūlijā, plkst. 10.00 no rīta.

FILADELFIJA

● Filadelfijas latviešu organizāciju un draudžu sadarbības centrs, Dr. N. Vīksniņa vadībā, ievadot Apspiesto tautu nedēļu, sarīkoja š. g. 16. jūlijā Brīvo latvju biedrības telpās A. Jekstes sagatavotās skaņu filmas „Mana Latvija" izrādi. Skatītāji filmā ietvertajiem patiesajiem notikumiem Latvijā sekoja ar lielu uzmanību un interesi. Kā jau tīri dokumentārā filma, „Mana Latvija" atšķiras no parastajiem „mākslas" un dažāda veida propagandas aranžējumiem ar to, ka tanī nav nekā inscenēta, ka tanī nav nekādu psīchologisku triku, ne cita veida gājienu, skatītāju domu gaitas un noskaņas ietekmēšanai. Vienīgi kaili, patiesi ar foto lēcu uztvertie fakti. Un tieši tas tad arī ir pats lielākais šīs filmas stiprums . . .

No skatītāju puses gan izskanēja vēlēšanās, lai Latvijas neatkarības laiku raksturojot, filmā būtu parādītas izskatīgākas un iespaidīgākas epizodes, kā ikdienas dzīve, tā, — jo sevišķi — par Latvijas kaŗavīriem, lai tādā kārtā panāktu vēl lielāku kontrastu ar krievu okupācijas laika ainām. Bet tā tikai vēlēšanās, kas nebūt nemazina filmas izcilo vērtību. Zinot, cik bīstami Baigajā gadā bija kaut ko fotografēt, vienam otram skatītājam pārskrej šermuļi, vērojot lielo drosmi, patiesi rotaļāšanos ar nāvi, paslepšus uzņemot Latvijas traģiskākos mirkļus, pie tam ne atsevišķā foto uzņēmumā, bet veselā filmā.

Par dziļu nožēlu, citu apspiesto tautu ielūgtie un gaidītie pārstāvji neieradās. Tāpēc arī neko noteiktu par Apspiesto tautu nedēļas atzīmēšanu Filadelfijas apmēros nebija iespējams izlemt. Varbūt steigā nedēļas nogalē izdosies sarīkot kopēju „korso" braucienu pa pilsētas galvenajām ielām, plakātiem un karodziņiem izgreznotos automobiļos. Tas liecina, cik maz par to domāts . . .

● „Latviešu balss Filadelfijā" savā š. g. 15. jūlija raidījumā sniedza īpašu, Dr. N. Vīksniņa sagatavotu atskatu, veltītu nesen mirušajam diženajam latviešu valodniekam, prof. Dr. J. Endzelīnam, kuŗu nolasīja Judīte Jauntirāne.

● Filadelfijas Brīvo latvju biedrībā arī karstajā vasaras tveicē turpinās rosīgs darbs un, jāsaka, pat sīva cīņa sava nama atjaunošanas un paplašināšanas labad. Zemes iepirkuma lietu jau izdevies pavirzīt tik tālu, ka sāktas sarunas par līguma slēgšanu, saprotams, griežoties pie advokātiem. Kā biedrības priekšniekam J. Šmitchenam, tā būvkomisijas loceklim inž. Jansonam nav miera ne dienu, ne nakti, braukājot te pie viena, te otra. Par laimi biedrības valdē darbojas par sekretāru jaunākās paaudzes loceklis Zigurds Kalme, kuŗa valodas prasme, enerģija un intelliģence lielā mērā atviegloja ievadītā nodoma īstenošanu. Visu atzinību! Jāvēlas, lai mums būtu vairāk tādu jauno spēku, kas nebaidās „pielikt plecu" latviešu kopējā darba sekmēšanai.

ASV BAZNĪCĀS

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 30. jūlijā, pl. 10 rītā dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

JAUNAS VEĻAS MAZGĀJAMĀS MAŠĪNAS $87.50
5 gadi garantija. Par šo cenu var pasūtināt līdz 25. augustam.
TELPU DZESINĀTĀJI $48.50
Portable. Mod. Nr. 400 priekš 10 x 15 pēdu istabām; pazemina temperātūru līdz 20 grādiem. ■ Demonstrēšana mājās par brīvu.
Zvaniet tel. LE 4-1659, Toronto.

Annas diena toreiz Liepājā

Mālu ielā pie mājas 14. numura, tieši 12-os naktī, jauni puiši - muzikanti rāva vaļā, ko vien varēja un mācēja spēlēt, lai pieceltu Annu — jaunu meiču.

Nakts klusumā mūzikas skaņas daudz burvīgākas un viens otrs kaimiņš, no saldiem sapņiem pamodies, izberzēja acis un atvēra logu. Bet Anna, kam šis „Stendchens", kā toreiz sauca tādu nakts apsveikumu ar mūziku, vēl vienmēr kavējās. Šāds apciemojums Annai bija negaidīts, tādēļ vēl nebija sakārtojusies ciemiņu uzņemšanai nakts vidū.

Puiši rāva arvien sirsnīgāk, līdz Anna atvēra durvis, tad arī saņēma no puiša ziedu buķeti. Anna aicināja mūzikantus iekšā.

Protams, visa mājā bija piecēlušies. Sevišķi mājas vīrieši bija mudīgi uz apsveikšanu, jo zināja, tādā reizē tiks viņiem arī kāda stiprāka lāsīte.

Arī kaimiņi, kuriem bija pazīšanās ar Annu, ātri saģērbās un iegāja Annas dzīvoklī. Anna ļaunā neņēma, jo vārda dienā katrs varēja nākt neaicināts.

Nākamā dienā bija darba diena, tomēr visi priecājās līdz ar Annu līdz rīta ausmai. Atlika laika tikai izskalot acis un doties darbā.

Gar Liepājas muitas namu rindā brauca zemnieki uz tirgu. Daudziem bija arī ziedu buķetes ratos. Kāds zemnieks izkāpa no ratiem, paņēma trauciņā ieliktās kliņģerītes ar dievkociņu zariem un nolika uz nezināmā kareivja atdusas vietas. Tā viņš darīja vienmēr, braucot uz Liepāju, jo viņam dēls arī bija karā pazudis bez vēsts.

Nezināmā kareivja kaps pie muitas nama bija vienmēr ziediem un vainagiem puškots.

Iebraucot pilsētā, daži zemnieki iegriezās pie „Melnā gaiļa", vai citur.

Vecliepājā, iebraucamās vietās zirgus novietojuši, zemnieki tirgus laukumā ratos sakārtoja savu pārdodamo preci.

Sieviņas nosēdušās uz zemiem krāģišiem, nolikušas lauku ziedus, skābenes, ogas, un dažai bija arī pa sēņu groziņam.

Bija vēl agra rīta stunda, pircēji vēl nenāca. Tirgus kungs iekasēja no sievām tirgus nodokli par aizņemto vietu. Un līdz pircēji sāka nākt, sieviņas tāpat vien pačaloja.

Māliene sāka stāstīt, kā naktī kaimiņu Annai izgājis, turpat blakus mājā, kur viņa dzīvojot Zāļu ielā.

Ak, kas tas bija par neparastu koncertu, Māliene teica: meita gan esot ērcīga un mānoties ar puišiem, bet vai nu tā vajadzēja izdarīties? Sievas bija kāras uz jaunumiem un sāka uzmanīgi klausīties Mālienes stāstījumā. Kaimiņu Anna ir skaista meita un arī paskolota, bet niķi vien esot galvā. Tēvs pats reiz teicis: kur tas novedīšot, puišus mainot kā cimdus.

Laikam puišiem arī pietika, un tā nu bija punktu pielikuši šai naktī.

Māliene nopūtās un turpināja: „Vakarā aizgāju jau laikus gulēt, bet tā ap pusnakti izdzirdu nejauki kaķus ņaudam visādos toņos. Nevarēju vairs aizmigt un cēlos augšam. Atvēru logu, ak, žēliņ, ko redzu! Pie kaimiņu mājas salasījušies ap pāris duču dažādu kaķu — valstās un ņaud. Nevarēju lāga saprast, kur tāds kaķu pulks gadījies, un tādu kaķu izdarību nebiju redzējusi. Saģērbos un izgāju uz ielas. Vairāku namu iedzīvotāji, iznākuši ārā, brīnījās, bet jauni puiši, nostājušies pretim namam, kur kaķi sapulcējušies, sirsnīgi smējās. Gāju klāt un prasīju: „Ko jūs tā smejaties, kur tie kaķi gadījušies un kas viņiem noticis?" Bet puiši tikai smējās saliekušies un neatbildēja. Vēlāk pie viņiem pienāca vēl divi jaunekļi. Vai, māsiņas, ko tad dzirdēju!..."

Pircēju vēl nebija un sievas, apstājušas Mālienieti, klausījās viņas stāstījumā.

„Viens puisis prasa otram, kā patīkot uzrīkotais kaķu koncerts smukajai Annai? Otrs atbild, labi — to viņa pelnījusi. Es savu lakatiņu nostūmu no galvas, lai labāk saklausītu puišu stāstījumu. Anna puišus esot mānījusi. Te apsolījusies vienam, te otram, trešam. Katru vakaru ar citu staigājusi pa apstādījumiem, citam tai pašā reizē iegrieztā robā zīmīti — rīt tiksimies pie mojiem, citam atkal — es tevi gaidīšu pie gulbju dīķa, bet vienā vakarā pat divi sagadījušies pie rožu laukuma. Daži no viņas pielūdzējiem bijuši savā starpā pazīstami, un tā notēmuši Annu pārmācīt, Annas dienu ievadot. Ap 11 vakarā, kad Anna jau pārnākusi mājās, izlaistījuši zem loga balderiāņu pilienus un izkaisījuši sagrieztas balderiāņu svaigās saknes. Kaķi uz tām kāri. Tā noreibušie kaķi ņēmās kā negudri. Puiši stāstot smējās, bet man bija Annas žēl. Piegrūdu vienam puišim un teicu: „Vai tā nu vajadzēja, visi kaimiņi smiesies, un jums tāpat nekas netiks." Puisis - stāstītājs atteica: „Ej nu vien mājās, māt, koncerts domāts tikai Annai." Tā, māsiņas, izgāja kaimiņu Annai."

Sāka nākt pirmās pircējas ar groziem uz rokas, un Māliene pirmā pārdeva savas skābenes.

Pie gaļas skārņa, jeb kā liepājnieki bieži to dēvēja — „šarām", sievas bija novietojušās un sakārtojušas bezgala daudz gan lauku, gan mājas dārziņu ziedu buķetes. Dažas no ziedu pārdevējām arī bija Annas, un iznāca tā, ka arī apsveicējiem bija jāpacienā. Veģus un ūdens kliņģerus Annas jau bija apgādājušās iepriekš, atlika vēl aiziet līdz tējnīcai pēc karstām desiņām un krūzītēm tējas. Tirgodamās un cienādamās līdz ar apsveicējiem, čaloja vienā laidā. Starp ziedu un pārdevēju rindām apgrozījās daudz ļaužu.

Māliene, savas skābenes un lauku ziedus pārdevusi, pārskaitīja savus ienākumus. Viņa pati bija Anna, bet kaut kā palika nepamanīta. Mālienei iesmeldzās sirds, atminoties jaunības dienas tēva mājās Lažas pagastā — kā Annas bija gaidītas un atzīmētas. Iecerētais kaimiņu saimnieka dēls Jēkabs, šās dienas vakarā, darbus nodarījis, iegriezās pie viņas. Bija arī citi atnākuši.

Bet tad, kādā Annas dienas vakarā, Jēkabs vairs neatnāca. Anna bija nogriezusi labās rokas rādītāja pirkstu, un tas arī bija iemesls draudzības izputēšanai. Anna bija pārgājusi uz Grobiņu, kur dienēja pie skrīvera. No turienes aizprecējās uz Liepāju.

Reiz Jēkabu gan bija satikusi, un viņš viņai bija prasījis, ko viņa apprecējusi. Anna bija atbildējusi — cilvēku! No tā laika, kopš pēdējo reizi satika Jēkabu, bija pagājuši daudzi gadi. Annas vīrs arī bija Jēkabs un iepriekšējā dienā, noliekot ziedus uz viņa kapa, nez' kā bija iedomājusies par pirmo Jēkabu . . .

Māliene jau no rīta, ejot uz tirgu, bija saģērbusies, lai nebūtu vairs uz mājām jāiet, un tā pārdošanu izbeigusi, noglaudīja savus matus, uzsēja lakatiņu un gāja pa Lielo ielu, pāri tiltam uz Annas tirgu.

Karuselis griezās, un uz lauvu un zirgu mugurām šūpojās ne tikai bērni, bet arī pieaugušie. Māliene noskatījās un nopūtās, bet viņai šo dienu gribējās būt cilvēkos.

Māliene tirgū daudz nevarēja tērēties, viņas ienākumi bija mazi. Šur tur būdās skanēja pa dziesmai, tur bija kāda Anna, jo ziedu buķešu tur bija pa pilnam.

Māliene klīda viena, līdz beidzot iegriezās kādā desu būdā, jo gribējās ēst.

Ļaužu būdā nebija daudz, vēl pa gaismai viņi steidza visu apskatīt un baudīt priekus. Pie blakus galdiņa sēdēja kāds vīrs, pelēkās vadmalas drēbēs. Mālienei ienākot, viņš tai pievērsa skatu un, acis nenolaidis, vēroja viņu. Bet Māliene ēda savas pasūtītās desiņas un svešiniekam nepiegrieza nekādu vērību. Tad zemnieks piecēlās un piegāja pie Mālienes, deva roku un jautāja: „Vai tu, Anna, mani nepazīsti?" Māliene pacēla acis uz augšu, paskatījās svešiniekā, un noteica: „Nepazīstu vis." Zemnieks apsēdās pie viņas galdiņa neaicināts. Māliene jutās neomulīgi. Zemnieks teica: „Anna, apskati mani labi, esmu Sulaiņu Jēkabs, esmu vēl vienmēr viens." Mālienei kā migla nozuda no acīm un viņa iesaucās: „Jēkab, kur tad tu gadījies?" Zemnieks, saņēmis Mālienes roku, teica: „Nāc, Anna, šodien ir tava diena, pavadīsim laiku kopīgi, kā kādreiz tava tēva mājā." Māliene piecēlās un sekoja Jēkabam. Izejot no būdas tirgus laukumā bija liela pānika. Ļaudis skrēja uz visām pusēm. Jēkabs ar Annu noskaidroja, ka no zvēru būdas bija izlaidies tīģeris un devies pāri laukumam. Bet tā kā tīģera tirgus laukumā vairs nebija, Anna ar Jēkabu nogriezās uz Tirgus ielas pusi, kur gar ielas malu bija nosēdušās sieviņas un pārdeva ziedus. Jēkabs nopirka Annai trīs rožu ziedus, kādus nekad nebija viņai pircis, tad abi smaidīdami atgriezās tirgus laukumā.

M. K

MEKLĒ
VECĀKU SIEVIETI
uzskatīt mazu bērnu
6—7 stundas dienā —
dāņu ģimenē.
Zvanīt OX 4-9014, Toronto.

VAI JŪS PLĀNOJAT
braukt uz Eiropu
vai
vēlaties kādu
izsaukt?
Tuvākai informācijai kontaktējiet
„HENRY MOOS — NOTARY PUBLIC"
KENNEDY TRAVEL BUREAU,
296 Queen St., W., TORONTO.
TEL. EM 2-3226.
Dibināta 1926. gadā.

M. Krone-Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

SALDĀS ŽELEJAS

Saldās želejas ir viegli sagremojamas un arī dekoratīvi izskatās, pasniedzot galdā. Pie tam saldās želejas ir arī ātri pagatavojamas. Stingrākām želejām uz vienu kv. šķidruma vajadzīgs 3-4 karotes maltā želatīna vai 12-14 plāksnītes. Ar želatīnu gatavotās želejas var turēt 3-4 dienas.

Vasarā želejas vairāk gatavo no svaigiem augļiem un ogām, bet var arī gatavot no citiem dzērieniem. Gatavojot ābolu želeju, ja vēlas skaistu krāsu, tad jaņem puse baltās un puse sarkanās želatīna plāksnītes.

Ja želeju grib pasniegt atsevišķos trauciņos vai glāzēs, tad želatīna deva var būt mazāka.

VĪNA ŽELEJA AR AUGĻIEM

Sagatavo vīna želeju un tajā liek sautētus augļus, liek vēlamos traukos un garnē ar tādiem augļiem, no kādiem gatavota želeja.

ZEMEŅU ŽELEJA ATSEVIŠĶOS TRAUCIŅOS

2 mārc. zemeņu, ½ kv. baltā vīna, 2 citronu sula, 5 tāfelītes baltā želatīna, 2 sarkanā želatīna, ¼ kv. putu krējuma un veselas zemenes garnēšanai.

Zemenes saspiež un izrīvē caur sietu, pieliek ¼ mārc. cukura un citronu sulu. Vīnu uzkarsē un pievieno izmērcētas želatīna plāksnītes, maisot atdzesē un pievieno zemeņu biezeni, pilda trauciņos un noliek sastingšanai. Pasniedzot galdā, garnē ar saputotu putu krējumu un veselām zemenēm.

ZEMEŅU UN AVEŅU ŽELEJA

(Izgāzta uz šķīvja)

2 mārc. zemeņu, 1 mārc. aveņu, ¾ kv. ūdens, 1 citrona sula, 14 plāksnītes želatīna.

Cukuru ar ūdeni uzvāra un pārlej ogām, atstāj pa nakti. Nākamā dienā notecina sulu caur smalku sietu vai drēbi, tad uzkarsē un ieliek izmērcēto želatīnu un citronu sulu. Pusi no šķidruma ielej formā un noliek sastingšanai, tad uzliek ogas un pārlej pārējo šķidrumu. Kad želeja sastingusi, izgāž uz stikla šķīvja un garnē ar saputotu putu krējumu un svaigām ogām.

JĀŅOGU ŽELEJA

2 mārc. jāņogu, ¾ mārc. cukura, 1 citrona sula, ½ pudele baltvīna.

Ja želeju liek atsevišķos trauciņos, jāņem 10 plāksnītes želatīna, bet izgāšanai — 14. Notīrītās ogas vāra ar pavisam mazu ūdens piedevu, tad notecina sulu caur drēbi. Cukuru un vīnu uzkarsē, pievieno citrona sulu un ieliek izmērcēto želatīnu. Maisa, kamēr želatīns izkusis, pievieno ogu sulu un liek ar aukstu ūdeni izskalotā formā, ja želeja domāta izgāšanai, tad noliek sastingšanai. Želeju var garnēt ar putu krējumu un ar cukurā apvalstītām jāņogām.

ĒRKŠĶOGU ŽELEJA

1½mārc. ērkšķogu, ¼kv. ūdens, 1 mārc. cukura, 3 olu dzeltenumi, 4 plāksnītes želatīna.

Notīrītās ērkšķogas uzvāra ar ūdeni un izrīvē caur sietu. Pievieno pusi no cukura un nomērcēto želatīnu. Olu dzeltenumus sakuļ ar pārējo cukuru un maisot pievieno iepriekšējai masai. Pilda trauciņos un noliek sastingšanai.

APRIKOŽU ŽELEJA

½ kv. aprikožu marmelādes, 1 citrona sula, 7 plāksnītes želatīna, ¼ kv. putu krējuma.

Aprikožu marmelādi atšķaida ar mazliet ūdens vai vīna, pieliek citrona sulu un uzkarsē, tad pievieno nomērcēto želatīnu un maisa, kamēr izkūst. Pilda ar aukstu ūdeni izskalotā formā un noliek sastingšanai. Sastingušu izgāž uz šķīvja un garnē ar saputotu putu krējumu un aprikožu marmelādes gabaliņiem.

APRIKOŽU VAI FIRZIĶU ŽELEJA

2 mārc. firziķu vai aprikožu, 1 kafijas tase konjaka, ½ mārc. cukura, 6-8 plāksnītes želatīna.

Labi nogatavojušos augļus izrīvē caur sietu, samaisa ar cukuru un konjaku, pielej ⅛ kv. ūdens, un karsē līdz vārīšanai, tad pa vienai plāksnītei pievieno nomērcēto želatīnu un maisa, kamēr izkusis, tad atdzesē un pievieno saputoto putu krējumu. Putu krējuma vietā var ņemt arī 4 olu baltumus. Liek trauciņos un noliek sastingšanai. Garnē ar augļu šķēlēm vai pusēm.

ANANASA ŽELEJA AR PUTU KRĒJUMU

½ ananasa, 7 ēd. kar. cukura, 2 olu dzeltenumi, 1 pudele baltvīna, 10 plāksnītes želatīna, ¾ kv. putu krējuma.

Ananasu nomizo, izgriež cietās daļas un smalki sakapā. Pieliek olu dzeltenumus un sakuļ, pielej uzkarsētu vīnu un pievieno izmērcēto želatīnu un maisa, kamēr tas izkusis. Iecilā vairāk kā pusi no saputotā putu krējuma. Pilda trauciņos un noliek sastingšanai. Pasniedzot galdā, garnē ar putu krējumu un mazām vafelītēm.

PUNŠA ŽELEJA

1 pudele baltvīna, ½ kv. ūdens, ½ mārc. cukura, 1 likierglāze konjaka, 12 plāksnītes baltā želatīna, 2 plāksnītes sarkanā, ¼ kv. putu krējuma.

Vīnu, ūdeni un cukuru karsē līdz vārīšanai, pievieno nomērcēto želatīnu un izkausē, pielej konjaku un pilda ar aukstu ūdeni izskalotā formā. Kad želeja sastingusi, izgāž uz stikla šķīvja un garnē ar putu krējumu.

MANDEĻU ŽELEJA

½ mārc. nomizotu mandeļu, ½ mārc. cukura, ¼ mārc. saldās šokolādes, 1 paciņa vaniļas cukura, ¾ kv. piena vai ūdens, 10 plāksnītes želatīna trauciņos likšanai, vai 14 pl. izgāšanai.

Nomizotās mandeles sagrūž ar mazliet piena vai ūdens un pārlej paliekošo pienu vai ūdeni, tad atstāj divas stundas, lai iesūcas, pievieno izkausētu šokolādi un vaniļas cukuru, visu labi izmaisa un pieliek izmērcēto un izkausēto želatīnu. Lej vai nu stikla trauciņos vai formā, un noliek sastingšanai. Pasniedzot galdā, garnē ar saputotu putu krējumu.

AUMEISTERU KAPU SVĒTKI

Aumeisteru kapi atradās vienu kilometru no Smiltenes Gaujienas - Valkas lielceļa krustojuma. Tā kā lielceļu kādreiz bija būvējis barons Vulfs, tad krustojumā bija uzcēlis krogu, kuŗu nosaucis par Lielo krogu. Tā kā kapi atradās mazā uzkalniņā, tad šo vietu iedzīvotāji bija nosaukuši par Buliņu kalnu, kas cēlies no tuvējās mājas vārda.

Par kapsētas dibināšanu ir divas versijas. Vēsture stāsta, ka Vidzemē ordeņa mestrs izdevis rīkojumu, mirušos apbedīt kopīgos kapos, prom no saimnieciskiem centriem, cenšoties latviešos iznīdēt paražu, mirušos apbedīt ābeļu dārzā jeb ozolu birzē.

Otra versija stāsta, ka kapi dibināti „zviedru laikā", un, liekas, šī arī būs pareizākā, jo kapi bija ierobežoti ar mūŗa sētu, kas ļoti līdzinājās zviedru kapsētām. Aumeistariešu valodā runājot, ja kāds nomira, tad neteica, ka tiks apbedīts, bet gan vests uz Buliņu kalnu.

Kapsētas vidū atradās liels ozols, zem kuŗa ierīkoti soli un mācītāja kancele, tāpat iežogojums orķestrim. Parasti kapu svētkos ieradās tik daudz apmeklētāju, ka solu nepietika, un ļaudis bija spiesti noklausīties, kājās stāvēdami.

Manā laikā par mācītājiem bija vācietis — mācītājs Bergs un latvieši — mācītāji Pēteris Kleperis un Edvards Birzulis.

Berga laikā kādreiz uznācis pērkona negaiss, un zibens iespēris ozolā, tieši blakus mācītājam. Bergs gan drusku satrūcies, bet turpinājis sprediķot, tikai iesaukdamies: „Tas Dieva sods, jo mūsu draudzē ir arī grēcinieki."

Vēlākos Latvijas pastāvēšanas gados Aumeisteru kapu svētki izvērtās jau pa daļai kā nacionāls iestādījums. Tie notika jūlija beidzamajā svētdienā, kas sakrita tieši ar labāko atvaļinājuma laiku, un, satiksmei attīstoties, katrs gribēja priecāties par Ziemeļvidzemes skaistumu. Pāris nedēļas pirms kapu svētkiem mūsu galvas pilsētas laikraksti vēstīja: „Pošaties uz Aumeisteru kapu svētkiem. Autobuss aties tur un tur." Tā nu kapu svētku rītā jau agri no rīta autobusi, smagās un vieglās mašīnas drāzās uz Buliņu kalnu. Policija bija norādījusi, ka mašīnām jābrauc pirms astoņiem no rīta jeb atkal pēc desmitiem, lai netraucētu zirdziniekus, kas brauca laikā no 8—10. Kad pulkstenis rādīja desmito stundu, sāka zvanīt kaplīčas zvans, kas nozīmēja, ka mācītājs pašlaik brauc lejā no Ķempju kalna, un vīri izbēra pīpes, sievišķi beidza sakārtot matus, un visi posās uz dievvārdu vietu.

Rīdzenieki un citu tuvāko pilsētu, Smiltenes un Valkas jaunieši, kas bija braukuši tikai izklaidēties, parasti bija dievvārdos klāt tikai pašā sākumā, bet tad pazuda Ķempes birzē, lai baudītu dabas jaukumu, un tā bieži gadījās, ka Aumeisteru kapu svētki bija par iemeslu daudzu jaunu siržu mūžīgai draudzībai.

Pēc dievvārdiem ļaudis pulcējās pie telšu būdām, kur tirgotāji bija ieradušies no tuvienes un tālienes apmierināt izslāpušos dievlūdzējus. Augļūdeņu, mednieku desu un kliņģeŗu kalni pazuda dažu stundu laikā, un tirgotāji, lai gan noguruši, bet ar pilnu maku un labsajūtu varēja atgriezties savās dzīves vietās.

Vietējie lauksaimnieki satikās pie ratiem, un tad nu katrs vilka ārā kanniņu ar miestiņu un arī kādu stiprāku lāsīti. Visa priedaine čaloja, jo tika spriests par politiku, saimnieciskiem jautājumiem un arī par ģimenes lietām, kuŗas ikdienišķā gājumā bija tās svarīgākās.

Kad vakara saule taisījās līst aiz Ķempes sila priedītēm, tad pirmie sāka braukt mājup rīdzenieki, tad gaujenieši, palsmanieši un citu apkārtējo pagastu ļaudis, un tad paši aumeisterieši, lai, kā toreiz teica, „ar krēslu tiktu mājās".

Jaunieši pulciņiem drāzās uz Aumeisteru muižas jeb Mierkalna zāli, kur tad parasti vietējā aizsargu nodaļa jeb lauksaimniecības biedrība rīkoja balli, lai pēc vecām senču tradicijām varētu kādu laiciņu papriecāties. Kad pirmdienas rītā saule aicināja ļaudis uz rudzu pļauju, viena otra jauna sirds vēl bērzu birztalās vija sapņus par nākotni.

J. Z.

ŅUFAUNDLENDAS MENCU TIRDZNIECĪBA SASTOPAS AR KONKURENCI

(C. S.) — Ņufaundlendas mencu tirgotājiem ir cerība ietaupīt uz zivju sūtījumiem, kas iet uz Rietumindijas salām, atceļā importējot tropiskos augļus, jo kuģiem atgriežoties bez kravas, braucieni nesa zaudējumus. Tropisko augļu (naseberries, mangoes un soursops) audi un garša sajūsmināja kanadiešus, kas apmeklēja Rietumindijas salas un nav nekāda iemesla, kāpēc tiem pieprasījumus nevarētu radīt Kanadā. Tanī pašā laikā būtu iespējams palielināt mencu noietu Barbados, kas parasti Kanadas mencas ieved par $130.000 gada ceturksnī. Pēdējā laikā šie pārdevumi tomēr sākuši mazināties.

Nesenā pagātnē mencas bija lielākās Barbados ļaužu daļas galvenā pārtika, jo to cena, salīdzinot ar gaļas un citu zivju cenām, bija zema. Pieaugot Barbados labklājībai, audzis arī dzīves standarts; barbadosieši savu uzmanību pievērsuši putnkopībai un, pieaugot putnu ražošanai, to gaļa pieejama par mērenām cenām. Iedzimto zivju rūpniecība, ko atbalsta valdība, sagādā Ņufaundlendas mencām sīkstu konkurenci. Dolfinus un tiem līdzīgas zivis pārdod par 36¢ mārc., kamēr Kanadas bezasaku mencu cenas svārstās starp 60 un 80¢ mārciņā, un žāvēto mencu cena ir 42¢. Tas ir tikai viens piemērs konkurences cenām, kas apgrūtina Kanadas tirdzniecību ārzemēs.

Ņufaundlenda bija pirmā Britanijas kolonija Ziemeļamerikā. John Cabot te esot pirmo reizi izkāpis krastā 1497. gadā un pievienojis šo zemi Anglijai. Salas pirmie kolonisti bija zvejnieki. Domā, ka zvejas vietas bija jau labi zināmas Islandes un Bretaņas zvejniekiem jau sen pirms Ņufaundlenda tika „oficiāli" atklāta. Banks dod ne vien mencas, bet arī lašus, siļķes un roņus.

Līdz 1959. g. 31. martam Ņufaundlendu pārvaldīja kā britu kroņa koloniju. Tikai min. gadā ņufaundlendieši izšķīrās par pievienošanos Kanadai kā tās desmitā province.

Tagad iedzīvotāju lielākā daļa nodarbojas ar zveju, vai arī strādā papīra masas un papīra fabrikās, kas dominē šīs salas rūpniecībā. Salai ir 42.734 kvadrātjūdžu liela platība; Labradora, kas ir provinces daļa cietzemē, sasniedz 110.000 kvadrātjūdžu — un tas ierindo Ņufaundlendu pēc lieluma par septīto provinci. Labradorā atrodas plaši minerālu krājumi un lielākie Ziemeļamerikas neskartie mežu masīvi.

Lauksaimniecība Ņufaundlendā neizdevīga nabadzīgās augsnes un skarbā klimata dēļ. Stāvas, klinšainas kraujas apjož salas piekrasti; laba tiesa salas iekšienes vēl ir mežonīgs apvidus. Tai ir tikai 450.000 iedzīvotāju; lielajā Lebradoras platībā ir tikai 10.000 iedzīvotāju. Salas iedzīvotāju lielākā daļa ir koncentrēti Avalona pussalā, kur arī atrodas salas galvaspilsēta St. John's (77.991 iedzīvotāj.). Pēdējie iedzīvotāji izkaisīti pa 1.300 zvejnieku ciemiem gar 6.000 jūdžu garo piekrasti.

SAVIENOTĀS VALSTIS

Karl Ehmer PORK STORES

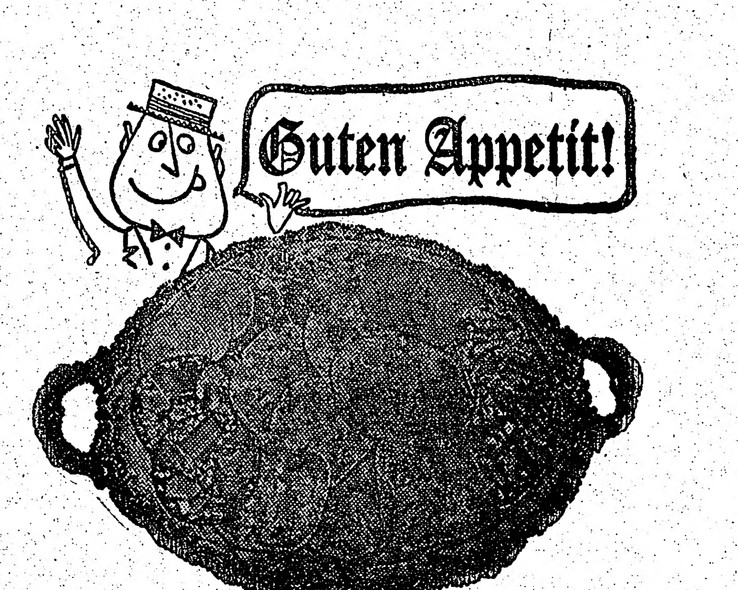

63 35 Fresh Pond Road, Ridgewood 27 N. Y.
62 02 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.
136 35 Roosevelt Ave. Flushing N. Y.
415 86-th Street, Brooklyn N. Y.
68 38 Forest Ave. Ridgewood 27 N. Y.
69 39 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.
185 24 Horace Harding Blvd. Fresh Meadows
84 Main Street, Hempstead, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
30 New Street, Huntington N. Y.
230 East 86-th Street, New York
370 Main Street, Poughkeepsie N. Y.
9 Bank Street, Peekskill, N. Y.

GRĀMATU APSKATS

KOLCHOZA ROMĀNS

„Harvest on the Don" by M. Sholokhov, Putnam (Kanadā — British Book Service) izdevums, 399 l. p.

Vakareiropas grāmatu izdevējus un, laikam, arī daļu lasītāju vēl arvien vilina daiļliterātūras darbi, kas nāk no „teiksmainās" Padomju Krievijas, sakarā ar ko šis izdevums nav pirmais, nedz arī būs pēdējais, ko šādi apgādi izdos un izplatīs Rietumu pasaulē. Šolochovs, kā zināms, savā laikā ieguva Staļina literātūras prēmiju un ar to tas ir pietiekami raksturots, kā partijas līnijai pilnīgi uzticams rakstnieks. Arī savā romānā, kas ir agrāk iznākušā romāna: „Plēsuma plēšana" tiešs turpinājums, tas kolchoza dzīvi tēlo kā ortodoksāls komūnists, lai gan tiem, kam dzīve Padomju Savienībā ir pazīstama no personīgās pieredzes, tas nevar apslēpt kolchoza dzīves īstās ēnas puses. Naīviem Rietumu lasītājiem, kam šāda dzīve maz pazīstama, grāmata var radīt visai rožainas ainas.

REMARKA JAUNĀKĀ ROMĀNA TULKOJUMS

„Heaven has no Favorites" by E. M. Remarque, Harcourt, Brace & Word, Inc. (Kanadā — Longmans, Green & Co.i) izdevums. 302 l. p., cena — $3,75.

Kā zināms, pasaules slavu autors ieguva ar savu romānu: „Rietumu frontē bez pārmaiņām" un prata to labi izmantot, lai pēc tam publicētu vēl kādus 7 vai 8 romānus, kas gan nepārspēj augšminēto, bet ir veikli stāstījumi un saista lasītāju interesi. Vairāki viņa romāni arī filmēti. Paredzēts filmēt arī apskatāmo romānu, lai gan tā sižets ne ar ko neatšķiŗas no tā lielā romānu plūduma sižetiem, ko katru gadu filmē angliski runājošā pasaule, bet tā darbība norisinās Šveices sanatorijā, Parīzē, Sicilijā, Venēcijā un Rivjērā; romāna varone ir skaista dāma un varonis — sacīkšu braucējs. Ar to pietiek, lai šo darbu lasītu un pirktu.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅ[...]
Veicam visādus transportus ar modernām m[...]
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt [...]
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., [...]

DR. A. VANAGS
VETERINĀRĀRSTS
ROSEBANK ANIMAL HOSPITAL (apm[...]
ziemeļos no Hw. 2). ROSEBANK RD.,[...]
R. R. 3 PICKERING, ONT. Tel. TEmp[...]
Jābrauc pa Hw. 401. līdz Sheppard Ave., pēc ta[...]
apm. 1 jūdzi uz austrumiem līdz Rosebank [...]

AIZRĀDĪJUMS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMAT[...]
turpmāk būs atvērta ceturtdienās no plkst. 9-[...]
Pārējās dienās no plkst. 9—6 vakarā.
Sestdienās, līdz jūlija mēneša beigām, no p[...]
Šinī pašā laikā ir iespējams nokārtot arī ab[...]
maksas un citus maksājumus.
Apgāds Latvij[...]

DODOTIES ATVAĻINĀJUM[...]
apskatieties
DV GRĀMATNICĀ[...]
pēc
LABAS GRĀMATAS
A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns ...
K. Ķezbera — MAINAS HERCOGISTE — romā[...]
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI ...
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns ...
KALEVALA — Somu tautas eps ...
V. Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE — dzejas ...
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU ...
Māc. A. Ozols TICĪBAS MĀCĪBA, 3.—4. kl. ...
Aspazijas autobiografija ZILA DEBESS ZELTA MĀKOŅI ...
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA ...
L. Pērļupe — ZAĻOJOŠAIS ZARS — romāns ...
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns ...
K. Zariņš — KAUGURIEŠI — romāns ...
MAZAIS KATECHISMS ...
Anšl. Eglīts — MALACHITA DIEVS, romāns[...]
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas ...
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — dzejoļi ...
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dze[...]
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI — J. Rudzīša redakcijā ...
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — ese[...]
S. Lazdiņš — SADEGUSIE SPĀRNI — romāns[...]
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJĒJI — atmiņas ...
123 Huron Street, Toronto 2-B, [...]

Meklē
ELMĀRU PABĒRZU
(apm. 38 g. v.)
It kā esot bijis Toronto.
Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt:
A. AKMENTIŅŠ,
24 BRADFIELD AVE.,
TORONTO 18, ONT.,
vai zvanīt CL 9-7003.

OPTIĶIS[...]
470 COLLEGE[...]
WA 1-[...]

BROADVIEW - DANFORTH
rajonā
IZĪRĒJAMA
sešu istabu 2 ģimeņu māja, ar divām modernām virtuvēm, garāžu un auto novietošanas iespējām. Otrā stāva dzīvoklis mēbelēts. Dzīvokļus var īrēt arī atsevišķi. Zvanīt vakaros HO 6-3023.

TRANS[...]
UZ[...]
BALTIC[...]
VIETĒJIEM [...]
TĀL[...]
Tel. L[...]

LATVIJAS AMERIKĀ
MOD[...]
SPIE[...]
TOR[...]
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTI[...]
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU[...]
VIZĪTKARTES,
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJ[...]
KONCERTU PROGRAMMAS,
SARĪKOJUMU BIĻETES,
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPI[...]
GRĀMATAS un ŽURNĀLU[...]
VĒSTUĻU VEIDLAPAS, [...] u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TOR[...]
ONT., CANADA. TEL.: [...]
Pasūtinājumus lūdzam nodot la[...]

U KAPU
KI

politiku, saimnieciskiem jautājumiem un arī par ģimenes lietām, kuŗas ikdieniškā gājumā bija tās svarīgākās.

Kad vakara saule taisījās list aiz Ķempes sila priedītēm, tad pirmie sāka braukt mājup ridzenieki, tad gaujenieši, palsmanieši un citu apkārtējo pagastu ļaudis, un tad paši aumeisterieši, lai, kā toreiz teica, „ar krēslu tiktu mājās".

Jaunieši pulciņiem drāzās uz Aumeisteru muižas jeb Mierkalna zāli, kur tad parasti vietējā aizsargu nodaļa jeb lauksaimniecības biedrība rīkoja balli, lai pēc vecām senču tradicijām varētu kādu laiciņu papriecāties. Kad pirmdienas rītā saule aicināja ļaudis uz rudzu pļauju, viena otra jauna sirds vēl bērzu birztalās vija sapņus par nākotni.

J. Z.

LENDAS MENCU
BA SASTOPAS AR
KURENCI

John Cabot te esot pirmo reizi izkāpis krastā 1497. gadā un pievienojis šo zemi Anglijai. Salas pirmie kolonisti bija zvejnieki. Domā, ka zvejas vietas bija jau labi zināmas Islandes un Bretaņas zvejniekiem jau sen pirms Ņufaundlenda tika „oficiāli" atklāta. Banks dod ne vien mencas, bet arī lašus, siļķes un roņus.

Līdz 1959. g. 31. martam Ņufaundlendu pārvaldīja kā britu kroņa koloniju. Tikai min. gadā ņufaundlendieši izšķīrās par pievienošanos Kanadai kā tās desmitā province.

Tagad iedzīvotāju lielākā daļa nodarbojas ar zveju, vai arī strādā papīra masas un papīra fabrikās, kas dominē šīs salas rūpniecībā. Salai ir 42.734 kvadrātjūdžu liela platība; Labradora, kas ir provinces daļa cietzemē, sasniedz 110.000 kvadrātjūdžu — un tas ierindo Ņufaundlendu pēc lieluma par septīto provinci. Labradorā atrodas plaši minerālu krājumi un lielākie Ziemeļamerikas neskartie mežu masīvi.

Lauksaimniecība Ņufaundlendā neizdevīga nabadzīgās augsnes un skarbā klimata dēļ. Stāvas, klinšainas kraujas apjož salas piekrasti; laba tiesa salas iekšienes vēl ir mežonīgs apvidus. Tai ir tikai 450.000 iedzīvotāju; lielajā Lebradoras platībā ir tikai 10.000 iedzīvotāju. Salas iedzīvotāju lielākā daļa ir koncentrēti Avalona pussalā, kur arī atrodas salas galvaspilsēta St. John's (77.991 iedzīvotāj.). Pēdējie iedzīvotāji izkaisīti pa 1.300 zvejniekų ciemiem gar 6.000 jūdžu gaŗo piekrasti.

GRĀMATU APSKATS

KOLCHOZA ROMĀNS

„Harvest on the Don" by M. Sholokhov, Putnam (Kanadā — British Book Service) izdevums, 399 l. p.

Vakareiropas grāmatu izdevējus un, laikam, arī daļu lasītāju vēl arvien vilina dailliterātūras darbi, kas nāk no „teiksmainās" Padomju Krievijas, sakarā ar ko šis izdevums nav pirmais, nedz arī būs pēdējais, ko šādi apgādi izdos un izplatīs Rietumu pasaulē. Šolochovs, kā zināms, savā laikā ieguva Staļina literātūras prēmiju un ar to tas ir pietiekami raksturots, kā partijas līnijai pilnīgi uzticams rakstnieks. Arī savā romānā, kas ir agrāk iznākušā romāna: „Plēsuma plēšana" tiešs turpinājums, tas kolchoza dzīvi tēlo kā ortodoksāls komūnists, lai gan tiem, kam dzīve Padomju Savienībā ir pazīstama no personīgās pieredzes, tas nevar apslēpt kolchoza dzīves īstās ēnas puses. Naīviem Rietumu lasītājiem, kam šāda dzīve maz pazīstama, grāmata var radīt visai rožainas ainas.

REMARKA JAUNĀKĀ ROMĀNA TULKOJUMS

„Heaven has no Favorites" by E. M. Remarque, Harcourt, Brace & Word, Inc. (Kanadā — Longmans, Green & Co.i) izdevums. 302 l. p., cena — $3,75.

Kā zināms, pasaules slavu autors ieguva ar savu romānu: „Rietumu frontē bez pārmaiņām" un prata to labi izmantot, lai pēc tam publicētu vēl kādus 7 vai 8 romānus, kas gan nepārspēj augšminēto, bet ir veikli stāstījumi un saista lasītāju interesi. Vairāki viņa romāni arī filmēti. Paredzēts filmēt arī apskatāmo romānu, lai gan tā sižets ne ar ko neatšķiras no tā lielā romānu plūduma sižetiem, ko katru gadu filmē angliski runājošā pasaule, bet tā darbība norisinās Šveices sanatorijā, Parīzē, Sicilijā, Venēcijā un Rivjērā; romāna varone ir skaista dāma un varonis — sacīkšu braucējs. Ar to pietiek, lai šo darbu lasītu un pirktu.

TRANSPORTA FIRMA

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

DR. A. VANAGS

VETERINĀRĀRSTS

ROSEBANK ANIMAL HOSPITAL (apm. 100 m ziemeļos no Hw. 2). ROSEBANK RD., NORTH.

R. R. 3 PICKERING, ONT. Tel. TEmple 9-1822.

Jābrauc pa Hw. 401. līdz Sheppard Ave., pēc tam pa Hw. 2. apm. 1 jūdzi uz austrumiem līdz Rosebank Rd., N.

AIZRĀDĪJUMS

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICA

turpmāk būs atvērta ceturtdienās no plkst. 9—8 vakarā. Pārējās dienās no plkst. 9—6 vakarā.

Sestdienās, līdz jūlija mēneša beigām, no pl. 9—8 vak.

Šinī pašā laikā ir iespējams nokārtot arī abonēšanas maksas un citus maksājumus.

Apgāds Latvija Amerikā.

DODOTIES ATVAĻINĀJUMĀ,

apskatieties

DV GRĀMATNICĀ

pēc

LABAS GRĀMATAS

A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns	$3.20
K. Ķezbera — MAINAS HERCOGISTE — romāns	$3.60
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI	$4.50
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE — dzejas	$2.95
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU	0.90
Māc. A. Ozols TICĪBAS MĀCĪBA, 3.—4. kl.	1.50
Aspazijas autobiografija ZILA DEBESS ZELTA MĀKOŅI	$6.80
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA	$4.80
L. Pērļupe — ZAĻOJOŠAIS ZARS — romāns	$3.60
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns	$3.60
K. Zariņš — KAUGURIEŠI — romāns	$4.00
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
Anšl. Eglīts — MALACHITA DIEVS, romāns	$4.50
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI — J. Rudzīša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — SADEGUŠIE SPĀRNI — romāns	$3.60
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJĒJI — atmiņas	$5.50

123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

Meklē

ELMĀRU PABĒRZU

(apm. 38 g. v.)

It kā esot bijis Toronto.

Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt:
A. AKMENTIŅŠ,
24 BRADFIELD AVE.,
TORONTO 18, ONT.,
vai zvanīt CL 9-7003.

OPTIĶIS LUNSKY

470 COLLEGE St., Toronto.

WA 1-3924.

BROADVIEW - DANFORTH

rajonā

IZĪRĒJAMA

sešu istabu 2 ģimeņu māja, ar divām modernām virtuvēm, garāžu un auto novietošanas iespējām. Otrā stāva dzīvoklis mēbelēts. Dzīvokļus var īrēt arī atsevišķi. Zvanīt vakaros HO 6-3023.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

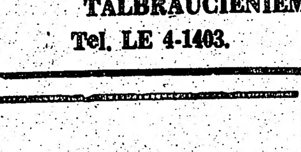

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tel. LE 4-1403.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

- *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

The T-D TWIN ACCOUNT PLAN

(DIVKONTU PLĀNS)

DIVU VEIDU IESPĒJAS ATVIEGLOJUMS NEBALTĀS DIENĀS.

Var atgadīties visādi, kaut vai saslimšana uz īsāku vai gaŗāku laiku — par to jāpadomā savlaicīgi. Daudzi izmanto kontu krāšanas plānu, reizē ar to iegūstot zināmus atvieglojumus.

Praktiski divkontu plāns nav nekas cits, kā atvērti divi konti bankā. Viens ir krājkonts un otrs personīgo čeku konts. Šie abi konti būtībā ir tikpat kā viens.

Līdz ko jūs atveŗiet šos divus kontus, jūs paši aplēšat, kādas summas būs vajadzīgas rēķinu samaksai. Šo summu noguldiet t. s. Personal Chequing Account kontā. Ar šiem noguldījumiem jūs variet kārtot visus maksājumus, kā īri, apdrošināšanu u. c. Lai pareizāk to izkārtotu, jums ir jāaplēš, kādus apmērus visi izdevumi sasniegs gada laikā. Tad kopsummu izdaliet uz algas izmaksu dienu skaitu gadā. Iznākums rādīs, kāda summa jums pēc katras algas izmaksas ir jānogulda kontā.

Ja ievērosiet minētos norādījumus, jums aizvien būs pietiekami līdzekļu kontā kārtot visus paredzētos maksājumus. Kad esiet aprēķinājuši visus paredzētos izdevumus, kas būtu kārtojami, aprēķiniet, kas jums paliek pāri no jūsu ienākumiem. Protams, vienu daļu paturiet kā kabatas naudu sīkiem izdevumiem, pārpalikumu noguldiet krājkontā, bet dariet to pēc katras algas izmaksas. Vai nav vienkārši? Jums ir divi konti. Viens, ar ko kārtot maksājumus, otrs jūsu sapņa piepildīšanai.

Pirms sākiet kalkulēt par noguldījumiem vienā vai otrā kontā, sazinieties ar jums tuvumā esošās Toronto - Dominion bankas vadītāju. Viņš jums dos labu padomu kā rīkoties.

Mūsu parocīgā divkontu sistēma ar savu ērtumu ir ļoti piemērots veids, ko banka jums var piedāvāt. Sazinieties ar bankas nodaļu, kas atrodas jūsu dzīves vietas tuvumā. Un pavisam drīz jūs redzēsit...

starpību, ko ļaudis mana.

THE TORONTO-DOMINION BANK

BANKA, KAS LŪKOJAS NĀKOTNĒ.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Dr. ROMAN PNEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403,
(College un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, TORONTO.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'

3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),

Tel. LE 6-9544, Toronto.

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU

DZIESMAS

Pieprasiet zemāk minētās plates

D.V. GRĀMATNĪCĀ

1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsu dancināja. Eņģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norviļa — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Cīruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudenī.

1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Cīruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Cīruļa vedības.

1004 B. PIEKALNITIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.

1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tuļļaks.

1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzīšanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Ruševica, un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ad. Ābele.

1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. J. Ivanova — Arāja ticība. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* GARĪGĀS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausis rīts. V. A. Krūma — Jūŗa un sirds. K. Līdaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Prelūde D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīvība (2. un 3. daļa).

1015 TORONTO LATV. TAUŖU ORĶ. 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svita „Sena Teika".

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns mīlna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Cīruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Kaŗš.

1022* LĪGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tīklu; Dziedātāja līgaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM à $2.40
1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andžiņš
1024 Andžiņš
Mugurdancis.
1025 Litenietis.
Brālītis un māsiņa.

1027 TAUTAS DZIESMAS Nr. 2 — E. KARLSONE - BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
J. Vītola — Lokaities', mežu gali; Ozolīti zemzarīti; Aijā Ancīt. J. Ķepīša — Div pļaviņas; Tek saulīte.

1028 V. SALNA, tenors 45 RPM $2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.

1030 KORĀĻI, vīriešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie Dieva kļūt. Es savus grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pacel savas rokas svētas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, modies! Svētīgs, kas nestāv. To mīlestības spēku sveicu. Cik varena ir pasaul's telpa, Dievs, sargā mūsu tēvu zemi. Cēli kā dzimtenes dievnami.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Order!, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.80 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 25, N.Y., U.S.A.

FRANČU SPĒKI IEŅEM BIZERTAS PILSĒTU

APVIENOTO NĀCIJU ĢENERĀLSEKRETĀRS HAMMERŠILDS STEIDZAS UZ TUNISIJU.

Parīzē. Kad 1956. gadā Tunisija ieguva neatkarību no Francijas, tās territorijā palika lielāks skaits militāru bāžu, lielākā no tām — kaŗa flotes baze Bizertes ostā, ko Francija uzskatīja par stratēģiski svarīgu Ziemeļatlantijas organizāciju. Bet jau kopš Tunisijas neatkarības pasludināšanas dienas sākās pēdējās spiediens pret Franciju, pieprasot militāro bāžu likvidēšanu un franču spēku izvākšanu. Nepārtrauktā spiediena rezultātā līdz 1958. gadam Francija savas militārās bazes Tunisijā arī bija likvidējusi, atskaitot vienu — flotes bazi Bizertē, par kuŗas nākotni abas valstis nolēma vienoties sekojošu diplomātisku sarunu ceļā. Pagāja trīs gadi, bet sarunas šai jautājumā negribēja sekmēties, Francijai pastāvot pie savām tiesībām palikt Bizertē. Nekas neiznāca arī no mēģinājuma saspīlējuma punktu pārvērst Ziemeļatlantijas organizācijas flotes bazē, lai tādējādi apietu faktu, ka baze atrodas tikai vienas ārvalsts, šai gadījumā — Francijas, rokās.

Bizertes situācijas asums kulminācijas punktu sasniedza šī gada 6. jūlijā, kad Tunisijas prezidents Burgiba notā Francijas valdībai pieprasīja Tunisijas suverēnitātes atzīšanu un akceptēšanu Bizertes bazes apgabalā. Prezidents de Golls uz notu vispār nereaģēja, kas savukārt tā saniknoja Tunisijas prezidentu, ka viņš iesniedza frančiem ultimātu uzsākt nekavējošu flotes bazes evakuāciju. Tas notika pagājušās nedēļas sākumā. Nedēļas vidū Bizerte jau bija pārvērtusies kaujas laukā. Tunisieši mēģināja noblokēt bāzes apgādi, uz ko franči atbildēja ar bāzes garnizona pastiprināšanu, izlaušanos no blokētāju ielenkuma un uzbrukumu Bizertes pilsētai. Pēc trīs dienu ilgām un asiņainām kaujām Bizertes pilsēta pārgāja franču rokās. Uzvaras bilance nav nekāda skaistā — franču gaisa uzbrukumos pilsētai nogalināti vismaz 700, un iespējams, ka pat daudz vairāk, civīliedzīvotāju, ievainoto skaits pārsniedz tūkstoš cilvēku un Bizertai draud bads un epidēmijas.

Līdz ar Bizertes krišanu pienācis steigā sasauktās Apvienoto Nāciju drošības padomes rezolūcija, pieprasot nekavējošu pamieru. Kaŗa darbība arī tika pārtraukta un Tunisijas un Francijas valdības pārstāvji pat uzsāka sarunas, meklējot situācijas atrisināšanu. Diemžēl, 23. jūlijā vakarā atkal sāka pienākt ziņas, ka asinsizliešana turpinās. Tunisijas prezidents Burgiba apgalvoja, ka franči pamieru neievēro, aicinot nekavējošu Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra Hammeršilda personīgu vizīti Bizertē pašreizējā stāvokļa izvērtēšanai. To Hammeršilds arī apsolījis.

ZIŅAS ĪSUMĀ

⊕ Chruščeva piedraudētais atsevišķais miera līgums ar Austrumvāciju radījis jaunu austrumvāciešu bēgšanas vilni uz Rietumiem. Bēgļu skaits tagad sasniedz gandrīz 2000 cilvēku dienā jeb ap 10.000 nedēļā, kas tālu pārsniedz agrāko gadu caurmēru. Vislielākie bēgšanas plūdi no Austrumvācijas uz Rietumberlīni tomēr bija pēc 1953. gada jūnija revolūcijas, kad komūnistu „paradīzi" atstāja 16.000 personu nedēļā.

⊕ Pēc dažādu vieglo un smago ieroču iepirkšanas Padomju Savienībā Kubas ministru prezidents Kastro tagad metis acis uz krievu MIG-iem. Pēc amerikāņu informācijas viņš jau saņēmis 26 strūklnicinātājus; grib vēl. Klīst arī baumas, ka Kuba un Pad. Savienība gatavojoties parakstīt savstarpējas militārās palīdzības līgumu, kas Padomju Savienībai dotu „legālas tiesības" iejaukties Sav. Valstu agresijas gadījumā pret Kastro.

SPORTS

TORONTO - MONTREĀLA 11-2

15. un 16. jūlijā Toronto notika jau par tradiciju kļuvušā sacensība starp Toronto un Montreālas tenisistiem. Pēdējos trīs gadus pēc kārtas 6—5 uzvaru guva Montreāla, kas personīgā īpašumā ieguva arī skaisto ceļojošo balvu.

Lai šīs draudzīgās sacensības neapsīktu, Montreālas sporta labvēlis Janitēns, kam pieder Ezerkalnu īpašums, dāvājis jaunu ceļojošo kausu šo sacensību izcīņai. Pārliecinošu uzvaru šoreiz guva torontieši, zaudējot tikai 2 sieviešu vienspēles.

J. Zichmanis pieveica G. Stālu 6-1; 6-2. J. Čākurs — O. Zommeru 6-3, 6-3. A. Mackars — E. Auderu 8-6; 3-6; 6-3. A. Jēkabsons — J. Lukstiņu 6-0; 6-3. R. Ceinovskis — R. Vītiņu 6-2; 6-3. V. Teteris — A. Leikuci 6-2; 6-2.

Dubultspēlēs Zichmanis - Mackars — Zommers - Leikucis 6-2; 6-2. Čākurs - Mikazāns pieveica Auderu - Stālu. Ceinovskis - Teteris — Vītiņš - Lukstiņš 10-8; 6-3. V. Audere - L. Šlubere 6-3; 6-3; M. Lukstiņa - Mackara 6-0; 6-0.

Jauktā dubultspēlē Čākurs - Šlubere — Audere - Stāls 6-2; 6-1. Jēkabsons - Ulmane — Zommers - Lukstiņa 6-8; 6-3; 6-4.

Tenisistiem šogad paredzētas vēl vairākas sacensības. 22. un 23. jūlijā sacensība ar Toronto igauņiem. Pēc tam augusta sākumā Toronto meistarsacīkstes. 18. augustā kā Toronto, tā Montreālas tenisisti dosies uz Ņujorku, kur notiks Ziemeļamerikas kontinenta latviešu meistarsacīkstes.

26. augustā Toronto baltiešu meistarsacīkstes, bet 9. un 10. septembrī Montreālā Kanadas latviešu meistarsacīkstes.

KAS IEGŪS V. ROZENBERGA PIEMIŅAS BALVAS?

Kanadas latviešu vieglatlētikas meistarsacīkšu dalībnieki vīriešu un sieviešu grupās, kuri 3 disciplīnu kopvērtējumā iegūs lielāko punktu skaitu, saņems korporācijas Selonijas un LSAK dāvātās Viļa Rozenberga piemiņas balvas, kuŗu izcīņai šis būs otrā gadskārta.

Pagājušā gadā vīriešu sacensībās balvu ieguva indiānapolietis Ivars Veldre, bet sieviešu grupā Grand Rapidu atlēte Līga Tālberga. Kas balvas iegūs šogad?

Sevišķi interesantas sacensības solās būt vīriešu grupā, kur šoreiz iztrūks I. Veldre. Tāpēc lielākas cerības balvu iegūt ir Jurim Pūcem (šī gada labākie rezultāti: lodē — 14,17 m, diskā 47,00 m.) taču par sīvu konkurenci gādās Jānis Eichmanis (100 m — 11,2, 200 m — 22,8), tāpat savu pēdējo vārdu vieglatlētikas laukumā nav teicis arī Valdis Prieditis un, varbūt, dalībnieku rindās būs milvokietis Elmārs Ezeriņš (lode — 16,27 m, 100 m — 11,0, disks 43,28, šķēps — 50,82) un talantīgais indianapolietis Gunārs Grūbaums.

Sieviešu sacensībās sīvas cīņas paredzamas starp Līgu Tālbergu un Kristīni Gulēnu, kas lielas „divkaujas" absolvēja šī gada ASV LM Sietlā.

★

Blakus cīņām par šīm balvām, ļoti interesantas sacensības paredzamas visās disciplīnās, tāpēc visi sporta draugi aicināti apmeklēt šīs vasaras lielāko mūsu vieglatlētikas sarīkojumu — 11. Kanadas latviešu meistarsacīkstes, kas notiks Toronto Bīča laukumā, 29. (plkst. 3.30 p.p.) un 30. jūlijā, plkst. 9.30 no rīta).

Sacensībās aicināti piedalīties visi Kanadas un ASV latviešu vieglatlēti, sevišķi jaunieši, kuŗiem interese pārbaudīt savas spējas vieglatlētikas disciplīnās. (Sk. sacensību programmu iepriekšējā numurā).

Dziesmu svētku Kanadā filatelijas un numizmatikas izstādes rīcības komiteja: 1. rindā no kr.: J. Ronis, R. Norītis, E. Alberinga, 2. r. no kr.: M. Zichmanis, Ed. Alberings, A. Saliņš.

NELAIME NENĀK VIENA

TUNISIJAS BRĪVPRĀTĪGIE MARŠĒ UZ SAHARU.

Tunisā. Domstarpības Tunisijas un Francijas starpā nebūt neierobežojās vienīgi ar cīņām par Bizertu. Kamēr ziemeļos tunisieši nesekmīgi mēģināja ieslēgt franču Bizertes flotes bāzē, lai ar blokādes palīdzību piespiestu pēdējos izvākties, dienvidos tunisieši brīvprātīgi sāka maršēt uz naftas bagāto franču Saharu, no kuŗas zināmu daļu Tunisija uzskata par savu territoriju. Šim uzbrukumam patiesībā ir divi mērķi un, lai tos labāk saprastu, vispirms jāpaskatās uz Francijas miera sarunām ar Alžīrijas nacionālistu nemierniekiem. Miera sarunas sākās un, neko nepanākušas, tika pārtrauktas šī gada 13. jūnijā. Bet 20. jūlijā tās tika atkal atsāktas, un ziņas liecina par zināmu progresu. Francijas pamatnostāja ir, ka arī Alžīrijas neatkarības gadījumā Sahara paliktu franču rokās. Bet, ja nu Francija mīkstina savu nostāju un nāk ar kādu nemierniekiem akceptējamu kompromisa priekšlikumu? Tādā gadījumā Sahara varētu nonākt Alžīrijas pārziņā, un tas Tunisijai, starp citu, būtu tikpat nepieņemams, kā Sahara franču rokās. Tādēļ Tunisija tagad izmanto gadījumu, lai mēģinātu nodrošināt savu stāvokli Saharā — kamēr Alžīrija tai vēl nav tikusi klāt un kamēr Francija, Bizertes dēļ, visas pasaules acīs atrodas visai nepatīkamā situācijā, ko Tunisija, savukārt, uzskata par ļoti izdevīgu savas ekspansijas plāniem.

Vašingtonā. Bizertei var būt daudz tālejošākas sekas nekā tikai asinsizliešana, Francijas un Tunisijas diplomātisko attieksmju pārtraukšana un eventuāla Francijas flotes bazes evakuācija. Vašingtona situāciju vēro ar vislielāko interesi, un šoreiz no gluži savtīga viedokļa. Tāpat notikumiem ar vislielāko interesi seko arī Kubas ministru prezidents Kastro. Un proti, kamēr frančiem ir flotes baze Tunisijā, ko pēdējā grib slēgt visiem spēkiem, Sav. Valstīm ir tāda pat bāze Kubā — Gvantanamo, kas ir kā dadzis arī Kastro prestižam. Vašingtona ir pārliecināta, ka Kastro rīkosies atkarībā no Bizertes notikumu rezultāta. Tas ir, ja Tunisijai būs bāze jāatstāj (kā, piemēram, uz Apvienoto Nāciju pamata), ka tad arī Kastro var riskēt ar Gvantanamo bāzes uguņskristībām, cerībā iegūt pasaules simpātijas savā pusē un līdzīgu lēmumu Sav. Valstu flotes bāzes likvidēšanai Kubā. Sav. Valstis ir vairākkārt piedraudējušas par Gvantanamo bāzi cīnīties un līdz šim Kastro amerikāņus nav nopietni traucējis. Bet Bizertes notikumu rezultātā viņa izturēšanās var krasi mainīties.

JAUNS IZSŪTĪŠANAS LIKUMS

Baltijas valstīs tagad stājušies spēkā jauni noteikumi par „antisociālo elementu" izsūtīšanu. Pēc šiem noteikumiem režīmam nevēlami elementi, kuŗi nepiekopj sabiedrībai noderīgu darbu un nedzīvo no sava darba, pēc tautas tiesas lēmuma, var tikt izsūtīti uz citiem apgabaliem uz 2 līdz 5 gadiem, kur tiem ierādīs darbu. Bez tam izsūtītā mantu var konfiscēt. Izsūtīšanas lēmumu var pieņemt arī darba vietā savā masu sapulcē. Sapulces lēmumam, tomēr vajadzīgs rajona padomes apstiprinājums. Izsūtīšanas lēmums nav pārsūdzams.

KAPTEINI JĀNI PURMALI PIEMINOT

Kapteini Jāni Purmali pirmoreiz satiku 1941. g. decembrī, kad tika formēts 17. Vidzemes bataljons, kurš uz fronti izbrauca 1941. g. otros Ziemassvētkos.

Kapteinis Purmalis bija atstājis arklu, un, pulcējot ap sevi arī pārējos secēniešus, tie radīja otro pamatvienību nacionālai cīņai pret cilvēces lielāko ienaidnieku boļševismu. Pirmā latviešu vienība — 16. Kurzemes bataljons — jau atradās pie Ilmenes ezera.

Bataljons tika novietots Lepelē, 120 km ziemeļaustrumos no Polockas. Netālu no Polockas Bezaukavos bija izstādīti tie vagoni, kuŗos boļševiki bija nomērdējuši vairāk kā 1200 bērnu.

Polockas rajons bija pilns ar boļševiku partizāniem. Vācieši, neprazdami krievu valodu, bieži izdarīja milzīgas kļūdas, un tādēļ cīņā ar partizāniem izrādījās ļoti nesekmīgi.

Kapteinis Purmalis, kā labs krievu valodas pratējs, ar pirmo rotu drīz vien ieguva lielus panākumus, apkaŗojot partizānu darbību Weliwčinas, Bazaukovu un Berezīnas rajonā. Cīņās ar partizāniem mums nācās bieži šķērsot Berezinas kanālu, kas savieno Daugavu ar Dņepru, pa kuŗu mūsu senči savā laikā bija braukuši tirgoties ar arābiem un turkiem.

Vēlāk šo bataljonu pārcēla uz Dienvidukrainu Dņepropetrovskas un Harkovas rajonā. Kapteinis Purmalis bija īsts latviešu patriots, kas ar sirdi un dvēseli ziedoja visu, lai mūsu valsts un tauta pastāvētu.

Vārdos viņš parasti bija skops, bet, ja iekaisa, it īpaši runājot par nacionālām lietām, tad bija gatavs vai kauties, ja kāds mēģināja noniecināt Latviju. Tas sevišķi bieži gadījās diskusijās ar vāciešiem.

Ar visu sirdi un dvēseli viņš bija pieķēries lauksaimniecībai un labprāt mēdza runāt par lauksaimniecības sasniegumiem. Jāpiemin, ka savu saimniecību Secē viņš vadīja no frontes ar vēstuļu palīdzību.

Tagad mūsu lielā patriota sirds ir apstājusies un viņš pievienojies veļu valstī aizgājušajiem 17. bataljona kaŗavīriem un virsniekiem. 17. bataljona komandieris kpt. Skrauja krita pie Lugas. Otrās rotas komandieris vlnt. Sūna krita pie Opočkas. Trešās rotas komandieris vltn. Vilks krita pie Ostrovas. Bataljona komandieŗa adjutantu vltn. Gertmani boļševiki pakāra Rīgā. Toreizējie vada komandieŗi: kpt. Miervaldis Ādamsons nomocīts Sibirijā, ltn. Mālkalns pakārts Rīgā un ltn. Rupais krita Kurzemē.

Mēs, kas esam palikuši pāri no 17. bataljona, noliecam galvas mūsu priekšnieka un cīņu biedra kapa kopiņas priekšā un novēlam saldu dusu svešas zemes smiltājā.

Jānis Zariņš

LIDOJUMS AR KOMPLIKĀCIJĀM

SAV. VALSTIS STEIDZINĀS GATAVOŠANOS CILVĒKA LIDOJUMAM UZ MĒNESI, BET SACENSĪBĀ par IZPLATĪJUMA IEKAŖOŠANU VĒL VIENMĒR ATRODAS AIZ PADOMJU SAVIENĪBAS.

Šeparda raķešlidojums noritēja bez jebkādiem starpgadījumiem, viņa kollēgas kpt. Vērdžila Grissoma 21. jūlija lidojums Merkurija kapsulā jau bija daudz dramatiskāks un gandrīz beidzās ar traģēdiju.

Vispārējos vilcienos otrs amerikāņu mēģinājums bija pirmā kopija, ar vienīgo starpību, ka kapsulas agrāko divu mazu lodziņu vietā tagad bija viens lielāks (Šepards sūdzējās par gaismas lodziņu; Grissoms žēlojās, ka lielākais kapsulas logs pievadījis tik daudz spilgtas saules, ka viņš nav varējis neko lāga saredzēt).

Kapteiņa Grissoma lidojuma statistika ir sekojoša: lidojot ar 5280 jūdžu ātrumu stundā kapsula sasniedza 118 jūdžu augstumu un 303 jūdžu tālumu — par 6 jūdzēm vairāk nekā bija paredzēts. Lidojums ilga 16 minūtes.

Lidojuma drāma patiesībā sākās pašā beigu posmā. Vispirms, izpletnī, kas pie nosēšanās samazina kapsulas krišanas ātrumu, bija radies pamatīgs caurums. Un, otrkārt, kapsulas vāks, kuŗa atvēršanos kontrolē pats astronauts un ko atveŗ tikai pēc tam, kad kapsulu jau satvēruši helikoptera āķi, atsprāga priekšlaicīgi, kapsula desmit sekunžu laikā piepildījās ar ūdeni un nogrima okeana dzelmē, nesasniedzamā trīs jūdžu dziļumā. Vienīgi ilgais treniņš, kā rīkoties dažādās neparedzētās situācijās, paglāba astronauta Grissoma dzīvību. Toties okeana dzelmē līdz ar kapsulu aizgāja daudz svarīgu datu, kas būtu devuši vērtīgu informāciju tālāku lidojumu sagatavošanai.

Lai gan Sav. Valstīm tagad jau izdevušies divi astronautu lidojumi, nākamā faze, ceļojums orbitā ap zemes lodi tuvākā nākotnē vēl nav paredzēts. Ļoti iespējams, ka tas nenotiek ātrāk kā 1962. gada pavasarī. Amerikāņu zinātnieki rēķina, ka līdzšinējos sasniegumus salīdzinot, Padomju Savienība vēl vienmēr ir priekšā — par apmēram deviņiem mēnešiem.

Viens no galveniem orbita lidojuma šķēršļiem ir pietiekami spēcīgas un pārbaudītas raķetes trūkums, kas kapsulu spētu iešaut orbitā. Starpkontinentālās atlasa raķetes gan ir pietiekams atgrūdiens kapsulas izšaušanai, bet zinātnieki vēl vienmēr nav apmierināti ar līdzšinējo mēģinājumu sekmēm. Neveiksmīgo šāvienu procents ir daudz augstāks nekā veiksmīgo un nekādā ziņā neattaisnotu riskēt ar cilvēka dzīvību. Lielas cerības amerikāņi liek uz Saturna raketi, ar 1,5 milj. mārciņu atgrūdienu, bet arī tā vēl ilgāku laiku nebūs tiktāļu izveidota, lai to varētu lietot kā dzinējspēku cilvēka mēģinājumiem iekaŗot izplatījumu. Bet iekaŗot to amerikāņi grib; un grib arī aizsteigties priekšā Padomju Savienībai. Šīs sacensības virzienā prezidents Kenedijs nule kā atvēlējis Sav. Valstu raķešviriem 1,7 miljardu dolaru budžeta pielikumu. Pēdējo sapnis ir amerikāņu astronauta lidojums uz mēnesi ne vēlāk par 1970. gadu.

FRANČU ŽURNĀLISTES ĪPATNĒJIE VĒROJUMI MELNAJĀ KONTINENTĀ

Afrika, kas ilgus gadus bijusi „tumšais" kontinents, ne tikai iedzīvotāju ādas krāsas dēļ, bet arī tāpēc, ka vispārībai samērā maz bija zināms par dzīves apstākļiem dažādajās nēģeru valstīs, pēdējos gados aizvien vairāk nokļūst pasaules interešu degpunktā. Iemesls tam nevis balto ziņkāre, vai vēlēšanās apgūt un izprast melno rasi, bet gan bēdīgais politiskais chaoss, kādā agrākie valdītāji pametuši mazcivilizētos un [illegible] afrikāņus.

Līdz šim Afrikas apstākļi, iedzīvotāji un viņu tikumi parasti skatīti no „balto viedokļa", t. i., par mērauklu pieņemot baltās rases dzīves izkārtojuma pamatnoteikumus un ideoloģiju, un mēģinot saskaņā ar tiem pārveidot arī Afrikas nēģeru ar senseniem laikiem iesakņojušās dzīves paražas un tikumus.

Protams, tāda censšanās gadu gaitā var novest vienīgi pie lielākām vai mazākām domstarpībām visās dzīves nozarēs. Fakts taču ir un paliek, ka baltie Afrikas kontinentā ir tikai ienācēji, pašā būtībā sveši iedzimtajiem.

Ja nu mēs spriežam par afrikāņu rituāliem, reliģijām, tikumiem un likumiem no eiropiešu viedokļa, tie var likties bērnišķīgi un pat smieklīgi. Šajā psīcholoģiskajā mirklī tad arī asnus laiž neizpratnes stāds — visa tālākā ļaunuma pirmcēlonis.

Interesanta šai sakarībā franču žurnālistes J. Rušas pieredze, kas pavadījusi vairākus gadus Afrikā, dzīvodama starp melnajiem kā viena no viņiem.

J. Rušas pirmais ceļojums sācies Ganā, 1953. g. Viņa ceļojusi viena, „bez tēva vai vīra" un iepazīšanās ar iedzīvotāju nostāju pret baltajiem un to dzīves veidu ne pēc grāmatām, ne nostāstiem, bet no viņu klusēšanas vai žestiem.

Šī savdabīgā iepazīšanās metode ļāvusi viņai pieiet melnajai rasei daudz tuvāk un saskatīt balto un melno problēmas pavisam citā gaismā nekā tās redz politiķi.

J. Rušas pirmais vadonis afrikāņu dzīves izpratnē bijis tulks, musulmanis. Pirmais uz ko tas aizrādījis, bijis apģērbs. Afrikas kontinentā apģērbs vairs nav nepieciešamība, tas kļūst vairāk vai mazāk par simbolu.

Ja afrikāņu sievietes dzīvo „kailas kā olas", tā viņu paraža. Baltajiem tas gan jāievēro, bet nekādā gadījumā no viņiem nesagaida to pašu. Šis pats tulks, ilgāku laiku pavadīdams žurnālisti, tai atklājis, ka vēloties savai zemei Eiropas zinātniskos un techniskos sasniegumus, bet ne tās morāli un tikumus. Afrikāņi zobojas par saviem brāļiem un māsām, kas mērkaķojas pakaļ baltajiem bez izšķirības, vai tas tiem nepieciešams jeb nē. No otras puses, afrikāņi ļoti jūtīgi pret balto smīniem tādās reizēs, kad viņi, piem., kādu technikas „brīnumu" piemēro savām vajadzībām. To illustrē šāds gadījums:

Žurnāliste reiz kādā sādžā, kuŗā nav bijis elektrības, sādžas vecākā būdas tuvumā ieraudzījusi automātisko ledusskapi. Tulks pamanījis žurnālistes pusapspiesto jautrību un žurnālisti aprājis: „Kādēļ tu smejies? Šis vecākais dod godu jūsu izgudrojumam. Viņš izgatavojis aparātu, ar ko saņemt elektrības dievieti, kad viņa atnāks. Tu dievietei netici, tādēļ viņa tev liekas smieklīga. Bet tiem, kas netic Dievam, mošejas un tavas baznīcas šķiet smieklīgas. Vecākais, redzi, tic elektrības dievietei."

Šajā sīkumā vērojama viena no zīmīgākām starpībām baltā cilvēka un afrikāņa lietu uztverē.

Mums lietas kalpo pēc vajadzības, afrikānis viņās saskata maģisku spēku apmetni. Elektrība, radio ir pilni maģijas, pat kaut kurš motors ir pavisam kas cits kā tikai dažādu metalla sīkdaļu sakopojums.

Šim apstāklim, proti dažādo Afrikos reliģiju ārkārtīgai dominācijai pār iedzimto prātu un jūtām, var pateikties par krietnu daļu pārpratumu abu rašu sadzīvē. Tāpat vainojama baltās rases neizpratne iepretim afrikāņu tradicijām, piem., tā sauktai līgavu pirkšanai. Kāds izglītots afrikānis franču žurnālistei sašutis paskaidrojis, ka viņi taču nepērkot līgavas! „Mēs dodam naudu un dāvanas līgavas vecākiem, tāpat kā jūs, lai parādītu savām līgavām briljanta vai smaragda gredzenus. Tas gan ir ļoti dārgi, bet vai jūs jūtaties kā pircēji vai pārdevēji?"

Afrikāņi nevēlas, ka visus Afrikas nēģeŗus, tā sakot, bāztu vienā maisā. Viņi pastāv uz to, lai baltie viņu atsevišķās tautas tāpat atšķirtu vienas no otrām, kā atšķiramas Eiropas dažādās tautas. Viņi vēlas, lai baltie nesauktu, piem., visus afrikāņus par mežonīgiem tikai tāpēc, ka dažas ciltis izcēlušās tieši ar šo īpašību.

Bailes un neuzticība, kas kopš gadu simteņiem iesēdušās baltajos pret afrikāņiem, nodara daudz ļauna abu rašu attieksmēs, jo iedzimtie tās instinktīvi nojauž un reaģē ar nepatiku un pat varmācībām.

Reiz, noskatīdamās kādās rituāla dejās un vērojot ekstāzes, dīvainās kustības un pārvērstos vaibstus, žurnālistei licies, ka šo deju nolūks varētu būt tāds pats kā modernam psichiatram ar viņa pacientu: atbrīvot zemapziņā uzkrājušos aizsprostus. Iztrakoties. Atsvabināties no tā, kas neapzinīgi nomāc.

Lai iepazītos ar afrikāņiem, nepietiek iemācīties vienu dialektu — Afrikā runā ap 700 valodu un dialektu — jāiet pāri valodas robežām, jo vārdi vien vēl nav galīgās saprašanās līdzeklis. Un tomēr, neskatoties uz draudzību un izpratni, ar kādu baltais cilvēks varētu tuvoties afrikānim, pēdējā tradicijas ir tik spēcīgas un tik ļoti atšķiras no balto cilvēku tradicijām, ka patiesa draudzība un biedriskums, kāds pa laikam vieno divus baltos, starp Afrikas iedzimto un balto vēl nav iespējama. Afrikāņi gan ilgojas pēc balto civilizācijas un technikas, bet noraidoši nostājas pret balto tikumiem, tā kā ikdienas sadzīvē abi vēl ilgi nerunās vienu un to pašu valodu.

PADOMJU SAVIENĪBAI LIELĀKĀ ATOMZEMŪDEŅU FLOTE?

Maskavā. Atbildot Sav. Valstu virsprokurora, prezidenta Kenedija brāļa Roberta runai atomzemūdenes Džona Maršala kristībās, padomju valdības oficiozs Izvestija apgalvo, ka Pad. Savienībai ir lielākā atomzemūdeņu flote pasaulē.

Līdz šim nevienam nebija nekāds noslēpums, ka krieviem patiesi ir lielākā zemūdeņu flote, vismaz skaitliski lielākā. Oficiālus skaitļus, protams, Pad. Savienība nekad nav publicējusi, bet Rietumu pretizlūkošanas dati liecināja, ka krieviem varētu būt ap 500 zemūdeņu. Tagad, turpretim, kā jau agrāk minēts, krievi apgalvo, ka viņiem ir arī skaitliski lielākā atomzemūdeņu flote, ar lielākām un ātrākām zemūdenēm nekā Sav. Valstīm, kas visas apgādātas „dažādu tipu visvarenākām raķetēm". (Rakstā nav minēts, vai zemūdenes savas raķetes spēj izšaut neiznirstot, kā to spēj amerikāņi ar savu Polaris raķeti).

Uzbrukumā Robertam Kenedijam Izvestija pēdējo apraksta kā vienu tās vadošās g r u p a s pārstāvi, kas radījusi militāru histēriju Berlīnes dēļ un nodarbojas ar draudēšanu Padomju Savienībai.

Raksts nobeigts padomju žurnālismam visai parastā, pazīstamā un grandiozā stilā: „Vai tad Roberts Kenedijs patiesi domā, ka valsts (Padmoju Savienība), kas pirmā uzbūvēja atomspēkstaciju, pirmā uzbūvēja ar atomenerģiju dzītu, vareņu ledlauzi, un kas sasniegusi neiedomājamus panākumus atomenerģijas izmantošanai miermīlīgiem mērķiem, būtu aizmirsusi un nebūtu domājusi par atomzemūdeņu flotes radīšanu?"

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

30. jūlijā — rīta svētbrīdis Saulainē.

6. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

13. augustā, plkst. 2 p.p., dievkalpojums Jāņa baznīcā.

20. augustā — rīta svētbrīdis Saulainē

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

30. jūlijā, plkst. 12 svētbrīdis draudzes lauku īpašumā.

12. augustā (sestdienā), plkst. 8 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

27. augustā, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latv. ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnes latv. ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave., 20. augustā, pl. 3,30 p.p. dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

MONTREĀLA

Trīsvienības ev.-lut. latviešu draudzē Montreālā.

Mācītājs Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q., tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi notiek 4345 Marcil Ave., Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 30. jūlijā dievkalpojums n e n o t i k s.

Svētdien, 6. augustā, dievkalpojums plkst 7.00 vakarā.

Montreālas St. Paula Ev.-lut. baznīcā māc. Viestura Šēfera dievkalpojumi notiks:

Niagara Falls, (Ont.) latv. ev.-lut. draudzei, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., š. g. 6. augustā, pl. 2 p.p., dievkalpojums. Dziesmu grāmatas. Māc J. Prauliņš.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. Ami - 4218.